

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА ОТ

СТАРОЗАГОРСКИ СЪДЕБЕН РАЙОН

ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Като орган на съдебната власт ОС Стара Загора осъществява правораздаване в съдебен район, включващ пет районни съдилища.

През отчетната 2018г. дейността на съда функционираше на основата на безпристрастност и професионализъм, при спазване на законите и вътрешното убеждение за справедливост.

Правораздавателната работа през годината беше обусловена до голяма степен и от географските, демографските и икономическите характеристики на съдебния район.

В годишния доклад за 2018г. в аналитичен вид са представени данни, изводи, констатирани проблеми и конкретни предложения за дейността на съда.

Анализите са съпоставени с данните от 2017г., 2016г. и 2015г. Представени и анализирани са данните от дейността на районните съдилища в съдебен район Стара Загора.

Основната част на доклада касае правораздавателната работа, отчетена отделно за наказателните, гражданските и търговските дела, като в рамките на тези раздели са изложени данните относно постъпили, разгледани и свършени производства, обособени като дела първа инстанция и въззивни дела.

През 2018г. в Старозагорски съдебен район са постъпили 22 941 бр. граждански, наказателни и изпълнителни дела.

Налице е намаление на постъплението от към брой дела в сравнение с 2017г. с 5%, спрямо 2016г. – с 1% и увеличение спрямо 2015г. с 2%.

Постъпилите дела в ОС Стара Загора са с 11% по – малко, а в районните съдилища – с 5%. Ръст от 10% бележи постъплението на изпълнителни дела

Брой постъпили дела в Старозагорски съдебен район

Съд	Брой постъп. дела през 2015 г.	Брой постъп. дела през 2016 г.	Брой постъп. дела през 2017 г.	Брой постъп. дела през 2018 г.	Промяна спрямо 2017 г. в %
ОС Ст. Загора	2527	2698	2903	2575	-11 %
Районни съдилища	18936	18402	19637	18593	-5 %
Съдебно изпълнение	1039	1912	1609	1773	+10 %
Общо:	22502	23012	24149	22941	-5 %

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Окръжен съд Стара Загора

1.1 Съдии и младши съдии

Към 31.12.2018г. магистратските длъжности в ОС Стара Загора са 24 бр., от които: 1 председател, 3 заместник–председатели, 18 съдии и 2 младши съдии. През анализирания четиригодишен период щатната численост на съдийския състав не е променяна. През месец януари 2019г. щатната численост на съда е намалена с 1 /една/ щатна бройка “младши съдия”.

В края на 2018г. няма незаети щатни бройки за длъжността “съдия”.

Тримата заместник председатели на съда ръководят, както следва: г–жа Даниела Телбизова – Гражданско отделение, г–н Димитър Христов – Търговско отделение и г–жа Спасена Драгофинова – Наказателно отделение.

В съда са обособени три отделения – гражданско, наказателно и търговско и фирмено. Съдиите са разпределени съответно: В наказателно отделение в настоящия момент работят 9 съдии. В търговско и фирмено отделение – 6 съдии. В гражданско отделение в края на 2018г. работят 7 съдии. **Считано от 08.01.2018г. встъпи в длъжност “съдия в ОС Стара Загора – гражданска колегия” съдия Веселина Мишова.**

Със Заповед №636/11.07.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратено назначението на Свилен Иванов Жеков – младши съдия в ОС Стара Загора, считано от 12.07.2018г.

Със Заповед №637/11.07.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратено назначението на Никола Динков Кънчев – младши съдия в ОС Стара Загора, считано от 12.07.2018г.

1.2 Съдебни служители

Към 31.12.2018г. числеността на съдебните служители в ОС Стара Загора е 52 щатни длъжности, включително и 3 бр. съдебни помощници. В

края на 2018г. има една незаета щатна бройка /за длъжността връзки с обществеността/.

Структурата на съдебната администрация е следната:

а/ Ръководни длъжности:

- Съдебен администратор – 1 бр.
- Административен секретар и човешки ресурси – 1 бр.
- Главен счетоводител – 1 бр.

б/ Обща администрация

- Системен администратор /единият и.ф. служител по сигурността на информацията/ – 2 бр.
- Съдебен статистик – 1 бр.
- Управител сгради – 1 бр.
- Счетоводител – 1 бр.
- Шофьор – 1 бр.
- Работник, поддръжка сгради – огняр – 1 бр.
- Чистач – 3 бр.
- Връзки с обществеността – 1 бр.

в/ Специализирана администрация

- Съдебни помощници – 3бр
- Съдебен деловодител класифицирана информация – 1 бр.
- Съдебен деловодител – регистратура – 1 бр.
- Съдебни деловодители – 12 бр.

/в т.ч. Завеждащ служба съдебни деловодители, той и съдебен деловодител/

- Съдебни секретари – 15 бр.

/в т.ч. Завеждащ служба съдебни секретари, той и съдебен секретар/

- Съдебен архивар – 2 бр.
- Съдебен призовкар – 4 бр.

През изминалата година не настъпиха съществени промени в състава на съдебните служители. Постигна се до голяма степен оптимизиране работата на съдебната администрация.

Със Заповед №95/02.02.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е назначена Мадлена Сергеева Врбанова на длъжност “Съдебен деловодител”.

Със Заповед №152/23.02.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е назначена Татяна Василева Димитрова на длъжност “Съдебен архивар”.

Със Заповед №208/14.03.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е преназначена Еленка Христакева Желева от длъжност “Съдебен деловодител” на длъжност “Съдебен архивар”.

Със Заповед №209/14.03.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е преназначена Татяна Василева Димитрова от длъжност “Съдебен архивар” на длъжност “Съдебен деловодител”.

Със Заповед №624/06.07.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратен трудовия договор на Даниела Ангелова Хопчева на длъжност “съдебен архивар”, считано от 30.07.2018г.

Със Заповед №652/16.07.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е прекратен трудовия договор на Елена Бинева Стоева на длъжност “касиер”, считано от 10.08.2018г.

Със Заповед №696/30.07.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е назначена Пенка Димова Георгиева на длъжност “Съдебен архивар”.

Със Заповед №737/13.08.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е трансформирана 1 /една/ щатна бройка “касиер“ в една щатна бройка “счетоводител“, считано от 13.08.2018г.

Със Заповед №752/16.08.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е назначена Детелина Танчева Ангелова на длъжност “счетоводител”, считано от 17.08.2018г.

Със Заповед №754/16.08.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е назначена по чл. 68, ал.1, т.3 КТ Катерина Иванова Маджова на длъжност “Съдебен деловодител”, считано от 20.08.2018г. до завръщане на титуляра Боряна Пенчева Георгиева.

Със Заповед №990/06.11.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е изменена основната месечна заплата на Камен Данчев Йорданов – управител сгради в ОС Стара Загора, считано от 01.11.2018г. от 681.00 лв. на 1104.00 лв.

Със Заповед №1160/31.12.2018г. на Председателя на ОС Стара Загора е преназначена Ваня Иванова Димова от длъжност “Съдебен секретар” на длъжност “Връзки с обществеността”.

2. Предложения за промени в щата

2.1 Окръжен съд Стара Загора

В настоящия момент по щат в **Окръжен съд Стара Загора има 23 съдии**, в т.ч. Административен ръководител – Председател, трима заместник административни ръководители и заместник председатели, 18 съдии и 1 младши съдия.

Съгласно Решение на Пленума на ВСС по Протокол №2/ 24.01.2019г. е съкратена на основание чл.30, ал.2, т.8 от ЗСВ 1 /една/ щатна длъжност “младши съдия“ в ОС Стара Загора.

ОС Стара Загора традиционно е сред най – натоварени съдилища в страната.

Ще цитирам малко данни от Анализ за натовареността на съдилищата приет от СК на ВСС с Решение по Протокол №17/29.08.2018г.

Въз основа на него условно в окръжните съдилища се открояват три степени на натовареност - с ниска натовареност - под 7 дела месечно, със средна натовареност - от 7 до 10 дела, с висока натовареност - над 10 дела. Констатирано е още: *“Натовареността на СпНС и СГС е в пъти по-висока от натовареността на останалите окръжни съдилища. Получената средна стойност за нивото, включвайки и тях, ще бъде значително повлияна от данните им, което ще доведе до получаването на средна аритметична, нехарактерна нито за тях, нито за което и да е друго окръжно съдилище. Поради това при изчислените по-долу средни стойности за окръжните съдилища, данните на СГС и СпНС не са включени.“*

През 2017г. /респективно 2018г./ със средна натовареност - между 7 и 10 дела месечно на 1 съдия са 16 бр. или повече от половината от окръжните съдилища. С ниска натовареност, под 7 дела на месец са 8 бр. или 28% от съдилищата. **Съдилищата с висока натовареност над 10 дела месечно на 1 съдия са:** ОС Благоевград - с натовареност на съдиите - 10,56 бр., ОС Пловдив - 10,80 бр. и **ОС Стара Загора - 11,54 бр.** Съдиите от СпНС и СГС са изключително натоварени, като един съдия в СпНС е разглеждал - 31,14 бр. дела месечно, а в СГС - 22,85 бр.

Видно от визираното по – горе, както и статистическите данни за първото полугодие на 2018г. показват, че единствено СГС, СпНС са с по – високи показатели от тези на ОС Стара Загора:

Натовареност по щат относно брой дела за разглеждане:

Спец. нак. съд – 33.39

СГС – 27.82

ОС Благоевград – 12.90

ОС Стара Загора – 12.80

Натовареност по щат относно брой свършени дела:

Спец. нак. съд – 31.86

СГС – 14.08

ОС Стара Загора – 9.81

ОС Благоевград – 9.35

В настоящия момент липсват данни за цялата 2018г., но имайки предвид динамиката в постъпленieto от към брой дела, очаквам аналогични резултати. С намаляване щата на съдиите през 2019г. предвижданията са за още по – високи показатели.

Въпреки констатираното натоварване на магистратите /видно от изнесените по – горе данни за натовареността на ОС Стара Загора, в сравнение с тази на други окръжни съдилища/, респективно и на съдебни служители считам, че на този етап не е необходимо щатът на съдиите и съдебните служители да се коригира, още повече като се оценят и възможностите на бюджета на съдебната власт.

2.2 Районни съдилища

- **Старозагорски районен съд**

Големият брой постъпили дела, както и натовареността на РС Стара Загора на база брой дела за разглеждане и брой свършени дела налагат кадрова обезпеченост от съдии и съдебни служители. **В този смисъл е направено предложение от Председателя на съда /юни 2018г./ за увеличаване щата на съдебните служители съответно с: две щатни бройки за длъжността “съдебен секретар”, три щатни бройки за длъжността “съдебен деловодител”, една щатна бройка за длъжността “призовкар”, една щатна бройка за длъжността “архивар”, една щатна бройка за длъжността “шофьор”.**

Въз основа на резултатите от дейността на РС Стара Загора през отчетния период, създадената организация на работа, както и въз основа на изложените съображения от Председателя на съда **приемам, че реална и обоснована е необходимостта на първо време от увеличаване числеността на съда с две щатни бройки за длъжността “съдебен секретар”, две щатни бройки за длъжността “съдебен деловодител”, една щатна бройка за длъжността “призовкар”, една щатна бройка за длъжността “архивар”, една щатна бройка за длъжността “шофьор”.**

- **Казанлъшки районен съд**

За оптимизиране работата на съда и утвърждаване на екипния принцип на работа, както и с настъпилите промени в НПК **е мотивирана необходимостта щатът да се увеличи с една съдийска бройка и една бройка “съдебен помощник”.** Видно от ситемата за изчисляване натовареността на магистратите, **средната натовареност на магистрат от РС Казанлък е 125%.** Остава и необходимостта от увеличаване щатната численост на съда с една щатна бройка “Съдебен статистик”, предвид усложнената Методика за отчитане дейността на съдебните органи и съдиите в Р. България. **Приемам, че**

реална и обоснована е необходимостта на първо време от увеличаване числеността на съда с една щатна бройка за длъжността “съдебен помощник“ и една щатна бройка “съдебен статистик“.

- **Радневски районен съд**

В годишния доклад на Радневския районен съд не са направени искания за увеличения в щата му по отношение на съдийския състав и съдебната администрация.

- **Чирпански районен съд**

Сравнявайки 2018г. с предходните три години, действителната натовареност се е увеличила в пъти. Тази свръхнатовареност се дължи на обстоятелството, че през последните три години и половина в РС Чирпан, действително работят само двама съдии /в това число и председателя на съда/, поради преместването през 2015г. на съдия Женья Иванова по реда на чл.194 от ЗСВ в РС Стара Загора, и командироването на съдия Асен Цветанов, веднага след встъпването му в длъжност на 02.07.2015г. в РС Раднево, със заповеди на Председателя на ОС Стара Загора.

За компенсиране на тази натовареност вече са предприети мерки от СК на ВСС, видно от т.3.1. на Решение на Комисия “Съдебна администрация“ към СК на ВСС, Протокол № 1 от заседанието проведено на 23.01.2019г. с което е увеличена щатната численост на съда с 1 щатна бройка за съдебен помощник.

- **Гълъбовски районен съд**

В годишния доклад на Гълъбовския районен съд не са направени искания за увеличения в щата му по отношение на съдийския състав и съдебната адмминистрация.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В ОС СТАРА ЗАГОРА

1. Постъпили и свършени дела. Тенденции. Анализ на натовареността. Изводи

За сравнителния анализ на постъпилите и свършени дела се проследи тяхното движение през последните четири години, включително 2018г. Данните се основават на статистическите отчети, изпращани в края на всяка година във ВСС и Инспектората към ВСС.

Постъпилите през 2018г. в ОС Стара Загора дела са с 11% по – малко спрямо 2017г., с 5% по – малко спрямо 2016г. и с 2 % повече спрямо 2015г.

Гражданските дела бележат през 2018г. намаление в постъплениемто от 11%, а наказателните – от 16%. През 2018г. се отчита ръст от 2% в постъплениемто при търговските дела.

Постъпили дела в ОС Стара Загора

Вид дела	Брой постъп. дела през 2015 г.	Брой постъп. дела през 2016 г.	Брой постъп. дела през 2017 г.	Брой постъп. дела през 2018 г.	Промяна спрямо 2017 г. в %
Граждански дела I и II инст.	781	638	731	648	-11 %
Търговски дела I и II инст	699	626	804	818	+2 %
Наказателни дела I и II инст	984	1374	1312	1106	-16 %
Фирмени дела	63	60	56	3	-
Общо:	2527	2698	2903	2575	-11 %

Броят на свършените през 2018г. /2588 бр./ в ОС Стара Загора дела е с 8% по – малко спрямо 2017г., с 5% по – малко спрямо 2016г. и с 2% по – малко спрямо 2015г.

Свършени дела в ОС Стара Загора

Вид дела	Брой свърш. дела през 2015 г.	Брой свърш. дела през 2016 г.	Брой свърш. дела през 2017 г.	Брой свърш. дела през 2018 г.	Промяна спрямо 2017г. в %
Граждански дела I и II инст.	820	649	710	691	-3%
Търговски дела I и II инст	757	649	744	803	+8%
Наказателни дела I и II инст	1000	1368	1289	1091	-15%
Фирмени дела	63	60	56	3	-
Общо:	2640	2726	2799	2588	-8 %

През 2018г. при гражданските дела се наблюдава намаление от 3% в броя свършени дела, а при наказателните дела – от 15%. Ръст от 8% се отчита в броя свършени търговски дела.

От изложените данни произтичат следните изводи:

а/ Отчитайки броя постъпили и свършени дела през последните четири години се вижда, че стойностите и на двата показателя “натовареност по щат” и “действителна натовареност” са стабилни през анализирания период, като 2018г. е с най – ниски стойности за последните три години.

**“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност”
в ОС Стара Загора по отношение на
“Постъпили дела” и “Свършени дела”**

Година	Постъпили дела		Свършени дела	
	Натовареност по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат	Действителна натовареност
2015г.	8.77	9.43	9.17	9.85
2016г.	9.37	10.00	9.47	10.10
2017г.	10.08	10.52	9.72	10.14
2018г.	8.94	9.64	8.99	9.69

б/ Средната натовареност /по щат/ по видове постъпили дела в ОС Стара Загора през 2018г. е както следва: наказателни дела – 9.22, търговски и фирмени дела – 11.40 и граждански дела – 6.75

**Средна натовареност по видове постъпили дела
в ОС Стара Загора /по щат/**

Вид дело	Пост. дела 2015г	Натов. по щат 2015г.	Пост. дела 2016г	Натов. по щат 2016г.	Пост. дела 2017г	Натов. по щат 2017г.	Пост. дела 2018г	Натов. по щат 2018г.
Гр. д.	781	8.14	638	6.65	731	7.61	648	6.75
Нак.д.	984	9.11	1374	11.45	1312	10.93	1106	9.22
Търг.д.	699	9.07	626	9.53	804	11.94	818	11.40
Фирм.д.	63		60		56		3	
Всичко:	2527	8.77	2698	9.37	2903	10.08	2575	8.94

Средната натовареност по щат по видове свършени дела в ОС Стара Загора през 2018г е като следва: наказателни дела –9.09, търговски и фирмени дела – 11.19 и граждански дела –7.20

Броят съдии по щат през анализирания четиригодишен период не е променян – 24 бр.

Данните за 2018г. са изчислени на база 8 бр. съдии по щат за гражданско отделение, 10 бр. – за наказателно отделение и 6 бр. – за търговско отделение.

В броя постъпили, респективно свършени наказателни дела, са включени, съгласно изискванията на ВСС, производствата по искания към съда по ЗСРС. Съгласно Заповед на Председателя на ОС Стара Загора те се гледат от съдиите Красимир Георгиев /Председател на ОС Стара Загора/, Спасена Драготинава /Зам. Председател на ОС Стара Загора/, Даниела

Телбизова /Зам. Председател на ОС Стара Загора/ и Димитър Христов /Зам. Председател на ОС Стара Загора/ .

**Средна натовареност по видове свършени дела
в ОС Стара Загора /по щат/**

Вид дело	Свърш. дела 2015г	Натов. по щат 2015г.	Свърш. дела 2016г	Натов. по щат 2016г.	Свърш. дела 2017г	Натов. по щат 2017г.	Свърш. дела 2018г	Натов. по щат 2018г.
Гр. д.	820	8.54	649	6.76	710	7.40	691	7.20
Нак.д.	1000	9.26	1368	11.40	1289	10.74	1091	9.09
Търг.д.	757	9.76	649	9.85	744	11.11	803	11.19
Фирм.д.	63		60		56		3	
Всичко:	2640	9.17	2726	9.47	2799	9.72	2588	8.99

Малко по различни са данните за “действителната натовареност“ по отделения по отношение на броя постъпили и свършени дела през 2018г.

С най – висока “действителна натовареност“ са търговските съдии: **11.40** по отношение на бр. постъпили дела и **11.19** по отношение на брой свършени дела; следват наказателните съдии: **10.53** по отношение на бр. постъпили дела и **10.39** по отношение на брой свършени дела и най – накрая гражданските съдии: **7.20** по отношение на бр. постъпили дела и **7.68** по отношение на брой свършени дела. При действителната натовареност се отчитат действително отработените човекомесеци

Действителна натовареност по отделения за 2018г.

Вид дело	Отработени човекомесеци	Постъпили дела 2018г	Действителна Натовареност	Свършени дела 2018г	Действителна натовареност
Гр. д.	90	648	7.20	691	7.68
Нак.д.	105	1106	10.53	1091	10.39
Търг.д.	72	818	11.40	803	11.19
Фирм.д.		3		3	
Всичко:	267	2575	9.64	2588	9.69

2 Движение на граждански дела. Качество на съдопроизводството

Постъплението на гражданските дела през 2018г. бележи намаление от 11% спрямо предходната година. Спрямо 2016г. се отчита ръст от 2%, а спрямо 2015г. – намаление от 17%.

През 2018г. свършените граждански дела са с 3% по – малко спрямо 2017г., със 6% по – малко спрямо 2016г. и със 16% по – малко спрямо 2015г. Аналогични са данните и за броя граждански дела за разглеждане: през 2018г. те са със 7% по – малко спрямо 2017г., с 3% повече спрямо 2016г. и със 17% по – малко от тези през 2015г.

**Брой постъпили, брой свършени и брой гр. дела за разглеждане
в ОС Стара Загора за периода 2015г. – 2018г.**

Година	Брой постъпили гр. дела	% измен 2018 спрямо предх 3г.	Брой гр. дела за разглеждане	% измен 2018 спрямо предх 3г.	Брой свършени гр. дела	% измен 2018 спрямо предх 3г.
2015 г.	781	-17%	952	-17%	820	-16%
2016 г.	638	+2%	770	+3%	649	-6%
2017 г.	731	-11%	852	-7%	710	-3%
2018 г.	648	100%	790	100%	691	100%

Постъпилите граждански дела първа инстанция са с 4% по – малко от тези през 2017г. и с 3% повече от делата през 2016г. и 2015г. /2018г. – 157 бр., 2017г. – 164 бр., 2016г. – 153 бр., 2015г. – 152 бр./.

Постъпилите облигационни иски са 36% през 2018г., 38% през 2017г., 33% през 2016г., и 28% през 2015г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция. Постъпилите иски по СК и ЗЛС са 45% през 2018г., 46% през 2017г. и 2016г. и 53% през 2015г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция. Постъпилите Ч.Гр.д са 13% през 2018г., 6% през 2017г., 10% през 2016г. и 5% през 2015г. от общия брой постъпили граждански дела първа инстанция.

**Постъпили граждански дела като първа инстанция
Постъпили облигационни иски, иски по СК и ЗЛС и Ч.Гр.д.**

Год.	Общ брой постъпили гр.д. I инст.	% измен 2018 спр предх 3г.	Постъп облиг. иски	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.	Постъп. иски по СК и ЗЛС	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.	Постъп Ч.Гр.д.	% от общ бр. пост. гр.д. I инст.
2015	152	+3 %	43	28%	81	53%	7	5%
2016	153	+3 %	50	33%	71	46%	15	10%
2017	164	-4 %	62	38%	76	46%	10	6%
2018	157	100%	57	36%	71	45%	21	13%

Процентът на постъпилите въззивни граждански дела спрямо общия брой постъпили граждански дела през четирите години е относително постоянен: 2018г. – 76%, 2017г. – 78%, 2016г. – 76%, 2015г. – 81%. Постъпилите въззивни граждански дела през 2018г. са с 13% по – малко спрямо 2017г. с 1% повече спрямо 2016г. и с 22% по – малко спрямо 2015г. /2018г. – 491 бр., 2017г. – 567 бр., 2016г. – 485 бр., 2015г. – 629 бр./

Постъпили граждански дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой постъпили гр. дела	Постъпили въззивни гр. дела	% от общ брой постъпили гр. дела	% изменение на в.гр. дела 2018г. спрямо предходните 3 год.
2015	781	629	81%	-22%
2016	638	485	76%	+1%
2017	731	567	78%	-13%
2018	648	491	76%	100%

Свършените граждански дела първа инстанция през 2018г. са със 7% повече от тези през 2017г, с 14% повече от тези през 2016г. и с 15% повече в сравнение с тези през 2015г. /2018г. – 177 бр., 2017г. – 165 бр., 2016г. – 156 бр., 2015г. – 154 бр./ През 2018г. са свършени 69 бр. облигационни искиове /39% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, през 2017г. са свършени 59 бр. облигационни искиове /36% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/, през 2016г. са свършени 48 бр. облигационни искиове /31% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/ и през 2015г. са свършени 50 бр. облигационни искиове /32% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/ Получените данни говорят за ръст в относителния дял на свършените облигационни искиове.

Аналогични са данните и при свършените искиове по СК и ЗЛС. През 2018г. са свършени 71 бр. искиове по СК и ЗЛС /40% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. 2017г. са свършени 81 бр. искиове по СК и ЗЛС /49% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. През 2016г. са свършени 77 бр. искиове по СК и ЗЛС /49% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. През 2015г. те са 74 бр. / 48% от общия брой свършени граждански дела първа инстанция/. Свършените ч.гр.д са 12% през 2018г, 7% през 2017г., 9% през 2016г. и 5% през 2015г. от общия брой свършени гр. дела първа инстанция.

Свършени граждански дела като първа инстанция Свършени облигационни искиове, искиове по СК и “чл.5 ЗЛС”

Год.	Общ бр. свърш. гр.д I инст	% измен 2018 спр предх 3г.	Свърш обл. искиове	% от общ бр. свърш. гр.д. I инст.	Свърш. искиове по СК и ЗЛС	% от общ бр. свърш. гр.д I инст.	Свърш Ч.Гр.д	% от общ бр. свърш. гр.д I инст.
2015	154	+15%	50	32%	74	48%	7	5%
2016	156	+14%	48	31%	77	49%	14	9%
2017	165	+7%	59	36%	81	49%	11	7%
2018	177	100%	69	39%	71	40%	21	12%

По отношение времетраенето на съдопроизводството: **66%** от общия брой свършени гр.д. първа инстанция през 2018г. са приключени до **3 месеца от образуването им**, **72%** от общия брой свършени гр.д. първа инстанция през 2017г. са приключени до **3 месеца от образуването им**, през 2016г. – 70%, през 2015г. – 71%.

Граждански дела първа инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени гр.д. I инст.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени гр.д. I инст.	Свършени със съд. акт по същество	% от общ бр. свършени гр.д. I инст.
2015	154	110	71%	98	64%
2016	156	109	70%	115	74%
2017	165	119	72%	124	75%
2018	177	117	66%	123	70%

Наблюдава се стабилност в този показател през периода 2015г. – 2017г. и намаление от 6% през 2018г. След наблюдавания ръст в показателя “свършени дела със съдебен акт по същество” за периода 2015г. – 2017г. /2015г. – 64%, 2016г. – 74%, 2017г. – 75%/ и този показател през 2018г. бележи намаление от 5%.

Свършените въззивни граждански дела са: 74% през 2018г., 77% през 2017г., 76% през 2016г. и 81% през 2015г. от общия брой свършени граждански дела. През 2018г. се отчита намаление от 6% при свършените въззивни граждански дела спрямо 2017г. и от 23% спрямо 2015г. Спрямо 2016г. имаме ръст от 4% /2018г. – 514 бр., 2017г. – 545 бр., 2016г. – 493 бр., 2015г. – 666 бр/.

Свършени граждански дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой свършени гражд. дела	Свършени въззивни гражд. дела	% от общ брой свършени гражд. дела	% изменение на в.гр. дела 2018г. спрямо предходните 3 год.
2015	820	666	81%	-23%
2016	649	493	76%	+4%
2017	710	545	77%	-6%
2018	691	514	74%	100%

Традиционно с много високи стойности е показателят на свършените въззивни граждански дела до 3 месеца от образуването им. /2018г. – 93%, 2017г. - 92%, 2016г. – 88%, 2015г. – 92%/.

със съдебен акт по същество резултатите също са много добри – 84% през 2018г., 80% през 2017г., 86% през 2016г., 82% през 2015г. След намаление през 2017г. и този показател бележи ръст през 2018г.

Граждански дела въззивна инстанция, свършени до 3 месеца от образуването им и със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени гр.д. II инст.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени гр.д. II инст.	Свършени със съд. акт по същество	% от общ бр. свършени гр.д. II инст.
2015	666	610	92%	544	82%
2016	493	435	88%	425	86%
2017	545	503	92%	438	80%
2018	514	477	93%	429	84%

Постигнатите резултати се дължат на добрата подготовка – своевременно изготвяне на графици за съдебни заседания и доброто администриране от страна на съдиите–докладчици. Съществен принос имат и въведените в процесуалния закон ограничения за посочване и представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция.

В последните три – четири години отлаганията на гражданските дела намаля, тъй като направените законодателни промени приучиха страните на процесуална дисциплина. Причините за сравнително големия брой несвършени дела /най – вече първа инстанция/ са в повечето случаи обективни – дела с фактическа и правна сложност, при които възниква необходимост от събиране на допълнителни доказателства, разпити на нови свидетели, назначаване на нови експертизи. Дела се отлагат най–често, поради нередовно призоваване, или заболяване на страните, неизготвени заключения на вещи лица. Сведени са до минимум случаите, при които съдията – докладчик оставя неколккратно без движение исковата молба за отстраняване на нередовности, давайки различни указания. Част от несвършените граждански дела първа инстанция с изтекъл срок повече от една година са дела със спряно производство. Тези дела се следят ритмично от съдиите – докладчици и се вземат периодично мерки по движението им – запитване до други съдилища, до държавни институции, до други лица, неучастващи в процеса и др.

По отношение на качеството на правораздаването. През 2018г. са обжалвани 146 бр. граждански дела, или 21% от общия брой свършени дела /691 бр./. С резултат от обжалването са се върнали 132 бр. дела, от които 48 бр. потвърдени, 16 бр. изменени /в т.ч. 1 бр. по обективни причини/ и 21 бр. отменени съдебни акта. 47 бр. дела не са допуснати до касационно обжалване.

Качество на обжалваните съдебни актове при гражданските дела

Общ бр свърш. гр. дела	Обжалвани дела	% от общ бр.свърш. дела	Върнати от обж.	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Не доп до кас. обж.
691	146	21%	132	48	16	1	21	-	47

Причините за отмяна на решенията по гражданските дела са аналогични на посочените в предходните доклади: поради неправилно приложение на материалния закон, поради съществено нарушение на процесуалните правила, които заемат най-голям относителен дял от отменените решения, поради необоснованост. Обезсилените решения се дължат на неправилна квалификация на иска, произнасяне по недопустим иск, поради постигната спогодба и отказ от иска пред горната инстанция.

Следва да се отбележи като част от причините за отмяна на съдебните актове и противоречивата практика на различните състави на ВКС /разбира се до момента на постановяване на Тълкувателни решения от ВКС по противоречиво разрешаваните въпроси, след което задължителната практика, уеднаквена по тълкувателен път, се спазва от съдиите/.

3. Движение на търговските дела. Качество на съдопроизводството

Постъплението на търговските дела през 2018г. бележи ръст от 2% в сравнение с 2017г., от 31% в сравнение с 2016г. и от 17% спрямо 2015г. Свършените през 2018г. търговски дела са с 8% повече в сравнение с 2017г. и съответно с 24% и със 6% повече в сравнение с 2016г. и 2015г.

Респективно ръст от 7% спрямо 2017г. и съответно от 26% спрямо 2016г. и от 10% спрямо 2015г. бележат броят търговски дела за разглеждане. /2018г. – 1109 бр., 2017г. – 1035 бр., 2016г. – 880 бр., 2015г. – 1011 бр./

Брой постъпили, брой свършени и брой търг. дела за разглеждане в ОС Стара Загора за периода 2015г. – 2018г.

Година	Брой постъпили т. дела	% измен 2018 спрямо предх 3г.	Брой т. дела за разгл.	% измен 2018 спрямо предх 3г.	Брой свършени т. дела	% измен 2018 спрямо предх 3г.
2015 г.	699	+17%	1011	+10%	757	+6%
2016 г.	626	+31%	880	+26%	649	+24%
2017 г.	804	+2 %	1035	+7 %	744	+8%
2018 г.	818	100%	1109	100%	803	100%

Постъпилите търговски дела първа инстанция през 2018г. са на нивото на тези от 2017г. и съответно с 21% и със 6 % повече от тези през 2016г. и 2015г. /2018г. – 391 бр., 2017г. – 393 бр., 2016г. – 324 бр., 2015г. – 368 бр./.

Съществен ръст бележи постъплението на искиове по ТЗ – 57% от общия брой постъпили т.д. първа инстанция през 2018г. /29% през 2017г., 26% през 2016г., 27% през 2015г./

Намаление бележи относителният дял на постъпилите облигационни искиове: 11% през 2018г., 21% през 2017г., 24% през 2016г., 31% през 2015г.

Намалява през 2018г и дялт на постъпилите ЧТД: 2018г. – 16%, 2017г. – 28%, 2016г. – 19%, 2015г. – 26%.

**Постъпили търговски дела като първа инстанция
Постъпили облигационни искиове, искиове по ТЗ и ЧТД**

Год.	Общ брой постъпили т.д. I инст.	% измен 2018 спр предх 3г.	Пост. облиг. искиове	% от общ бр. пост. т.д. I инст.	Пост. искиове по ТЗ	% от общ бр. пост. т.д. I инст.	Пост. ЧТД	% от общ бр. пост. т.д. I инст.
2015	368	+6 %	115	31%	98	27%	94	26%
2016	324	+21%	79	24%	85	26%	62	19%
2017	393	-	84	21%	114	29%	109	28%
2018	391	100%	42	11%	223	57%	61	16%

През 2018г. е увеличен незначително броят /с 3% спрямо 2017г./ на постъпилите производства по несъстоятелност – 33бр., или 8% от постъпилите първоинстанционни търговски дела. Относителният дял на тези дела е постоянен за последните четири години: 2018г. – 33 бр. /8%/, 2017г. – 32 бр. /8 %/, 2016г. – 38 бр. /12%/, 2015г. – 27 бр. /7%/.

Постъпили производства по несъстоятелност

Год.	Общ брой постъпили т.д. I инст.	Постъпили производства по несъстоятелност	% изменение 2018г. спрямо прех. 3 год.	% от общ брой постъпили т.д. I инст.
2015	368	27	+22%	7%
2016	324	38	-13%	12%
2017	393	32	+3%	8%
2018	391	33	100%	8%

Постъпилите въззивни търговски дела през 2018г. са 52% от общия брой постъпили търговски дела /2017г. – 51%, 2016г. – 48%., 2015г. – 47%./. Постъплението им през 2018г. бележи ръст от 4% спрямо 2017г. и съответно от 41% и 29% спрямо 2016г. и 2015г.

Постъпили търговски дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой постъпили търговски дела	Постъпили въззивни търговски дела	% от общ брой постъпили т.д.	% изменение на в.гр. дела 2018г. спрямо предходните 3 год.
2015	699	331	47%	+29%
2016	626	302	48%	+41%
2017	804	411	51%	+4%
2018	818	427	52%	100%

Свършените през 2018г. т.д. първа инстанция са с 2% повече спрямо 2017г., с 12% повече спрямо 2016г. и с 4% по - малко спрямо 2015г. /2018г. – 385 бр., 2017г. – 376 бр., 2016г. – 344 бр., 2015г. – 400 бр./. **Намалява броят на свършените облигационни искиове** /2018г. – 61 бр., 2017г. – 86 бр., 2016г. – 95 бр., 2015г. – 123 бр./, **ръст бележат свършените искиове по ТЗ** /2018г. – 183 бр., 2017г. – 103 бр., 2016г. – 94 бр., 2015г. – 85 бр./. Респективно: относителният дял на свършените облигационни искиове намалява спрямо общия брой на свършените т.д. първа инстанция /2018г. – 16%, 2017г. - 23%, 2016г. – 28%, 2015г. – 31 %/.

При исковите по ТЗ е налице ръст в този показател: /2018г. – 48%, 2017г. - 27%, 2016г. – 27%, 2015г. – 21%/.

Намаление се отчита в дела на свършените през 2018г. ЧТД: 2018г. – 16%, 2017г. - 28%, 2016г. – 21%, 2015г. – 22%.

Свършени облигационни искиове, искиове по ТЗ и ЧТД

Год.	Общ бр. свърш. т.д. I инст.	% измен 2018 спр. предх 3г.	Свърш. облигац. искове	% от общ бр. свърш. т.д. I инст.	Свърш искове по ТЗ	% от общ бр. свърш. т.д. I инст.	Свърш ЧТД	% от общ бр свърш. т.д. I инст.
2015	400	-4%	123	31%	85	21%	86	22%
2016	344	+12%	95	28%	94	27%	71	21%
2017	376	+2%	86	23%	103	27%	106	28%
2018	385	100%	61	16%	183	48%	61	16%

През 2018г. се наблюдава намаление от 6% спрямо предходната година на свършените т.д. първа инстанция до 3 месеца от образуването им. /2018г. – 63%, 2017г. – 69%, 2016г. – 60%, 2015г. – 57%/.

Показателят е с по – високи стойности спрямо 2016г. и 2015г. На нивото от 2017г. и по – висок от тези през 2016г. и 2015г. е показателят “брой свършени дела със съдебен акт по същество” /2018г. – 77%, 2017г. – 78%, 2016г. – 75%, 2015г. – 71%/.

**Търговски дела първа инстанция, свършени до 3 месеца
от образуването им и със съдебен акт по същество**

Год.	Общ брой свършени т.д. I инст.	Свършени до 3 месеца от образуването им	% от общ бр. свършени т.д. I инст.	Свършени със съдебен акт по същество	% от общ бр. свършени т.д. I инст.
2015	400	228	57%	282	71%
2016	344	207	60%	257	75%
2017	376	259	69%	294	78%
2018	385	243	63%	295	77%

Причините за невисоките стойности и на двата показателя са най – често чисто обективни. При постановяване на решенията по търговските дела обикновено се разглеждат множество претенции, поради обективно и субективно съединени искове. Запазва се правилото, че значителна част от предявените оценяеми искове са с цена, много по – висока от минималната, а и неоченяемите претенции са обичайно с голям търговски интерес.

Проблем в работата на съда и пречка за бързото приключване на някои дела създават и отделни добре познати на всички съдии молители, които оспорват всяко едно разпореждане на съда, подават непрекъснато жалби и сигнали, за да предизвикат проверки от по–горните съдилища, като злоупотребяват с правата си, целейки забавяне на процеса, като проявяват изключителна изобретателност, относно средствата за затормозяване на производството по делото. Такива проблеми има **при търговските дела първа инстанция, където най–често се налага съдиите да полагат значителни усилия за изясняване предмета на спора, за определяне на точната му правна квалификация, за точното определяне на надлежния ответник и за канализиране на процеса, тъй като молителите подават неясни искиви молби, обстоятелствата в които трудно се поддават на точна правна квалификация.**

Минимален ръст спрямо предходната година бележи броят на свършените дела по чл.625 ТЗ. Свършените през 2018г. 34 бр. производства по несъстоятелност представляват 9% от общия брой свършени т.д. първа инстанция /2017г. – 31 бр. или 8%, 2016г. – 44 бр. или 13%, 2015г. – 41 бр. или 10%/. Свършените през 2018г. 34 бр дела по несъстоятелност са с 10% повече от тези през 2017г. и съответно с 23% и със 17% по – малко от делата през 2016г. и 2015г.

Производства по несъстоятелност са съвсем различни от всички други граждански и търговски дела и изискват продължително време за приключване и бързина при произнасянето. Делата по несъстоятелност протичат продължително и в рамките на едно производство съдията докладчик

се произнася с множество съдебни актове, голяма част от които подлежат на инстанционен контрол по пътя на обжалването им. **Въпреки това, отчетността при тези дела се води по брой на делата, а не съобразно постановените по тях съдебни актове.**

Свършени производства по несъстоятелност

Год.	Общ брой свършени т.д. I инст.	Свършени производства по несъстоятелност	% от общ брой свършени т.д. I инст.	% изменение на делата през 2018г. спрямо последните 3 г.
2015	400	41	10%	-17%
2016	344	44	13%	-23%
2017	376	31	8%	+10%
2018	385	34	9%	100%

През 2018г. в ОС Стара Загора са постановени 69 бр. решения и 53 бр. определения /по същество/ по дела за производство по несъстоятелност /2017г. – 63. бр. решения и 68 бр. определения, 2016г. – 79 бр. решения и 55 бр. определения 2015г. – 86 бр. решения и 75 бр. определения /

Анализът на производствата по несъстоятелност, като сериозен дял от разглежданите търговски дела, показва, че освен с фактическа и правна сложност, са и доста трудоемки, като се има предвид, че в хода на производството по несъстоятелност, както в никое друго производство, се налага изготвянето на десетки съдебни актове – в т.ч. повече от едно решение по едно и също дело /за откриване производство по несъстоятелност, впоследствие за обявяване в несъстоятелност, евентуално за спиране, а впоследствие и за възобновяване на производството по несъстоятелност/, както и голям брой определения.

При това има съдебни актове – напр. тези по чл.629а, чл. 692 от ТЗ, чл. 679 от ТЗ, по чл. 657 от ТЗ и др., които се постановяват в хода на производството по несъстоятелност и които изискват задълбочена преценка, но не се отчитат отделно като свършена работа от съдията – докладчик. Забавянето на тези производства произтича от спецификата им на универсално принудително изпълнение срещу имуществото на несъстоятелния длъжник и от големия брой участници в него. При тези производства продължават да са налице затруднения за изследването на действителното финансово–икономическо състояние на търговците, поради трудности с достъпа до счетоводната им документация, или липсата на такава. Това създава проблеми при изготвяне на експертизите за икономическото състояние на длъжниците, а така също и затормозява работата на синдика и забавя производството.

Напоследък са налице и проблеми, свързани с осребряване на имуществото от масата на несъстоятелността. Влошената икономическа ситуация в страната се проявява в липсата на купувачи за това имущество, което пък пречи да се приключи производството по-бързо. Не са малко случаите, които налагат постановяване на решение по чл. 632, ал.1 ТЗ – спиране на производството по несъстоятелност след неговото откриване, поради липса на имущество за покриване дори на началните разноски в това производство. В тези случаи делата остават висящи в продължение на едногодишния срок по чл. 632, ал.2 от ТЗ и това безспорно влошава показателя за бързо приключване на тези производства, а оттам влияе отрицателно и върху показателя за всички търговски дела.

През 2018г. са постановени **решения по 3 новообразувани фирмени дела и 8 решения по вписване на нови обстоятелства.**

Свършените въззивни търговски дела през 2018г. са с 14% повече от тези през 2017г., с 37% повече спрямо 2016г. и със 17% повече спрямо 2015г. /2018г. – 418 бр., 2017г. – 368 бр., 2016г. – 305 бр., 2015г. – 357 бр./.

В процентно изражение свършените въззивни т.д. са 52% през 2018г, 50% през 2017г, 47% през 2016г. и 2015г. спрямо общия брой свършени търговски дела.

Свършени търговски дела като въззивна инстанция

Год.	Общ брой свършени т.д.	Свършени въззивни т.д.	% от общ брой свършени т.д.	% изменение на в.гр. дела 2018г. спрямо предходните 3 год.
2015	757	357	47%	+17%
2016	649	305	47%	+37%
2017	744	368	50%	+14%
2018	803	418	52%	100%

През 2018г. расте относителният дял на свършените въззивни търговски дела до 3 месеца от образуването им – 85% /2017г. – 76%, 2016г. – 84%, 2015г. – 70%/ спрямо общия брой свършени въззивни търговски дела. Показателят е с най – високи стойности за анализирувания четиригодишен период.

Положителни са данните при свършените въззивни търговски дела със съдебен акт по същество. Те са 93% през 2018г., 92% през 2017г., 89% през 2016г. и 2015г. от общия брой свършени въззивни търговски дела. При този показател също е налице тенденция към ръст.

**Търговски дела въззивна инстанция, свършени до 3 месеца
от образуването им и със съдебен акт по същество**

Год.	Общ брой свършени въззивни т.д.	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр.свършени въззивни т.д.	Свършени със съд.акт по с-во	% от общ бр.свършени въззивни т.д.
2015	357	248	70%	317	89%
2016	305	255	84%	272	89%
2017	368	280	76%	339	92%
2018	418	357	85%	390	93%

От общия брой решени първоинстанционни и въззивни търговски дела, почти всички частни търговски дела са решени в едномесечен срок от образуването им. Голяма част от въззивните търговски дела, също са обявени за решаване в срок до един месец от образуването, но трябва да се отбележи, **че след това не всички решения са постановени в срок, 30 дни от последното съдебно заседание. Същото се отнася и за не малка част от първоинстанционните търговски дела.**

Вярно е, че **броят на делата, чието разглеждане е продължило повече от инструктивния тримесечен срок и онези, по които има забавяне на постановяване на решението не е много голям, но би следвало за следващата година съдиите да положат усилия тази практика да се преустанови.**

Причините за забавяне и проблеми при движението на търговските дела са **аналогични или близки на тези при гражданските дела.**

Констатациите са, че делата се отлагат по обективни причини. Като допълнение на казаното до тук, може да се добави, че една от причините за отлагане на делата е **нередовното призоваване**, което пък от своя страна се дължи на затруднения да се призват лица с адрес в отдалечени градове, както и на проблеми при оформяне и връщане на призовки от Кметствата в малките населени места. **Значително е намалял броят на делата, отложени поради заболяване на страните**, или наличие на друга пречка за явяване, което се дължи както на разпоредбата на закона – чл.142, ал.2 ГПК, така и на променената законодателна уредба – Наредбата за медицинската експертиза.

Общ проблем за граждански и търговски дела – първа инстанция е това, че ответниците – физически лица по тези дела не могат да бъдат намерени на посочените в исковите молби адреси, нито на постоянните им адреси, в какъвто случай се налага назначаването на особен представител на страната по чл. 47, ал. 6 от ГПК на разноски на ищеца, което пък удължава времето за размяна на книжа, а оттам и висящността на тези дела .

Общовалидни както за 2018г., така и за предишните години, са направените вече констатации за голямо забавяне при процедурата на двойна размяна на книжата между страните по делата, както и че търговските дела, най – вече първоинстанционните такива, стават все по–усложнени от фактическа и правна страна.

Макар че засега само в наказателното правораздаване се говори за дела със значим обществен интерес, **в гражданското и търговско право също има такива дела. Делата на КОНПИ, делата по несъстоятелност, някои имуществени спорове определено са обект на особено внимание от страна на обществото,** заради обществената им значимост и подлежат на специален отчет. Разглеждането им се отличава с висока степен на сложност и трудности при събиране на доказателствата, най–вече по допуснатите експертизи, поради значителния обхват на предмета на изследването.

Търговските съдии изпитват сериозни затруднения при намирането на квалифицирани експерти, които да са в състояние да извършат компетентно обследване по сложните съдебно – икономически експертизи, назначавани по тези дела. В тази връзка е нужно да се подчертае необходимостта от създаване на по – добър модел на национално ниво за подбор и вписване на вещите лица по съдебни райони, за подготовката им като експерти и поддържане нивото на професионалната им квалификация.

По отношение на **качеството на правораздаване през 2018г. са обжалвани 111 бр. дела, или 14% от общия брой свършени дела / 803 бр./.** С резултат от обжалване са се върнали 100 бр. дела. Потвърдени са 52 бр., изменени 13 бр. и отменени 32 съдебни акта /в т.ч. 2 бр. поради обективни причини/. 3 бр. дела не са допуснати до касационно обжалване.

Качество на обжалваните съдебни актове при търговските дела

Брой свърш. дела	Обжалвани дела	% от общ бр.свърш. дела	Върнати от обж.	Потв. съд. акт	Изм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съд. акт	В т.ч. обект. прич.	Не доп. до кас. обж.
803	111	14%	100	52	13	-	32	2	3

Заслужава да се отбележи, че макар **основната причина за отмяна на решенията да е била допуснато нарушение на материалния закон, не може да се направи извод за непознаване на законодателството от страна на съдебните състави.** В тази насока категорично говори високият процент на потвърдените съдебни актове, както и фактът, че броят на отменените актове е чувствително по – нисък в сравнение с тези, които са били потвърдени изцяло.

Безспорно е, че следва да се продължи установената през годините практика на задълбочена предварителна подготовка на делата, преди да бъдат внесени в съдебно заседание. Това е законово задължение и допринася за пълното изясняване на правния спор, неговата правилна правна квалификация, съответно събиране на доказателства, съотносими към конкретния казус и решаването в разумни срокове.

По отношение на **частично отменените съдебни актове** характерно е да се отбележи, че **отмяната е засегнала обжалваните решения в една незначителна част.**

Като най – често срещан пример на частично отменени решения, може да се посочат решенията, по които съдът е присъдил определен размер на обезщетение, а въззивната, или касационна инстанция са присъдили различен размер, което е довело до отмяна на решението в отхвърлителната му част.

По – малко са случаите, при които причина за отмяна на съдебни актове /частично, или изцяло/ е **противоречивата съдебна практика** по някои казуси на въззивната, или касационна инстанция. Залегналите в ГПК основания за касационно обжалване и въобще приложното поле на касационното обжалване, доведоха до по – бързо уеднаквяване на съдебната практика, респективно подобряване качеството на съдебните актове. Визираното по – горе е общовалидно както за търговските, така и за гражданските дела.

Отделно от посоченото до тук, като причина за ревизиране на гражданските и търговски съдебни актове на ОС Стара Загора от по – горни инстанции следва да се посочи **динамичното и често несъгласувано законодателство, както и възникващите неясноти при прилагането на процесуалните норми.**

Като обективно свидетелство в тази насока са **множеството образувани тълкувателни дела** от ВКС по граждански /търговски/ – по процесуални и материално–правни въпроси, както и **постановените тълкувателни решения.**

4. Движение на наказателните дела. Качество на съдопроизводството

Постъплението на наказателни дела през 2018г. бележи намаление от **16% в сравнение с 2017г., от 20% спрямо 2016г. и ръст от 12% спрямо 2015г.** Свършените през 2018г. наказателни дела са с **15% по – малко в сравнение с 2017г., с 20% по – малко в сравнение с 2016г. и с 9% повече спрямо 2015г.**

Аналогични са данните и по отношение на броя наказателни дела за разглеждане в анализирания четиригодишен период /2018г. – 1197 бр., 2017г. – 1380 бр., 2016.–1436 бр., 2015г. – 1062 бр./. **Делата за разглеждане през 2018г.**

са с 13% по – малко спрямо 2017г., със 17% по – малко спрямо 2016г. и с 13% повече спрямо 2015г.

В броя постъпили, респективно свършени наказателни дела влизат производствата по искания към съда по ЗСРС.

**Брой постъпили, брой свършени и брой нак. дела за разглеждане
в ОС Стара Загора за периода 2015г. – 2018г.**

Година	Брой постъпили нак. дела	% измен 2018 спр. предх 3г.	Брой нак. дела за разглеждане	% измен 2018 спр. предх 3г.	Брой свършени нак. дела	% измен 2018 спр. предх 3г.
2015 г.	984	+12%	1062	+13%	1000	+9%
2016г.	1374	-20%	1436	-17%	1368	-20%
2017г.	1312	-16%	1380	-13%	1289	-15%
2018г.	1106	100%	1197	100%	1091	100%

През 2018г. са постъпили 102 бр. НОХД, което е с 5% повече спрямо 2017г. и със 16% повече спрямо 2015г. Спрямо 2016г. постъпилите през 2018г. НОХД са с 26% по – малко /2018г. – 102 бр., 2017г. – 97 бр., 2016г. – 138 бр., 2015г. – 88 бр./.

Данните сочат, че броя на НОХД разглеждани в ОС Стара Загора през последните години е невисок, но определено има разлика в тяхната правна и фактическа сложност. През отчетната 2018г. в съда продължиха да се образуват дела с множество подсъдими, свидетели, вещи лица, с много голям по обем и сложен доказателствен материал, което не позволява голяма част от делата с фактическа и правна сложност да приключат в 3 месечен срок.

Анализът на този процес сочи, че първопричина е непрекъснатото усложняване на разследванията и на престъпната дейност. В голямата си част обвинителните актове са за престъпления извършени в условията на съвкупност от две и повече престъпления. Намалява броят на престъпленията, извършени само от едно лице. Увеличени са делата, по които подсъдимите са повече от двама, както и тези, които предполагат повече от две лица в друго процесуално качество – като частни обвинители и граждански ищци.

Структурата на постъпилите НОХД през 2018г. е най-общо е следната:

- Престъпления против личността: 10 бр
- Престъпления против собствеността: 21 бр.,
- Престъпления против стопанството: 20 бр.,
- Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи: 5 бр.,

- Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации: 9 бр.,
- Общопасни престъпления: 37 бр

Постъпили НОХД по видове престъпления

Год.	Врой пост. НОХД	% измен спрямо предх 3г.	Против личността	Против собствеността	Против стопанството	П/в финанс, данъчна и осиг. с-ма	Против дейността на ДООО	Докум. комп. прест.	Общопасни прест.
2015	88	+16%	9	14	14	8	12	1	30
2016	138	-26%	16	11	29	14	21	1	46
2017	97	+5%	8	9	18	11	9	-	42
2018	102	100%	10	21	20	5	9	-	37

През 2018г. е запазена тенденцията за най-голям дял на постъпилите НОХД за общопасни престъпления – 37 бр. или 36% от всички постъпили НОХД, при 43% за 2017г, 33% за 2016г., 34% за 2015г. Статистическите данни показват намаление на постъпилите НОХД както следва: за престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – с 55%, общопасни престъпления – с 12%. Ръст бележат постъпилите НОХД за престъпления: против личността – с 25%, против собствеността – 2.33 пъти, против стопанството – с 11%.

Вътрешна структура на постъпили НОХД през 2017г. и 2018г.

Видове престъпления по НК	Брой постъпили НОХД през 2017г.	Брой постъпили НОХД през 2018г.	% изменение спр.2017г
Престъпления против личността	8	10	+25%
Престъпления против собствеността	9	21	2.33пъти ↑
Престъпления против стопанството	18	20	+11%
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи:	11	5	-55%
Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации	9	9	-
Общопасни престъпления	42	37	-12%
Всичко:	97	102	+5%

През изминалата 2018г. 69% от образуваните НОХД са по обвинителен акт и 31% са постъпили в окръжния съд със споразумение.

За сравнение постъпилите НОХД по обвинителен акт за 2017г. са 63%, 2016г. са 68%, 2015г. са 73%. През 2018г. е намалял броят на сключваните

споразумения, както в досъдебна, така и на съдебна фаза и е най – малък за последните три години.

НОХД, постъпили по обвинителен акт и със споразумение

Год.	Общ брой постъпили НОХД	По обвинителен акт	% от общ бр. постъпили НОХД	Със споразумение	% от общ бр. постъпили НОХД
2015	88	64	73%	24	27%
2016	138	94	68%	44	32%
2017	97	61	63%	36	37%
2018	102	70	69%	32	31%

През 2018г. е намалял с 21% броят на постъпилите ЧНД първа инстанция спрямо 2017г. и с 24% спрямо 2016г. Спрямо 2015г. се наблюдава ръст от 25% в постъплението на ЧНД. В процентно отношение те са: 88% през 2018г. и 2017г., 87% през 2016г. и 2015г. спрямо общия брой постъпили наказателни дела първа инстанция.

Постъпили ЧНД първа инстанция

Год.	Общ брой постъпили нак. дела първа инст.	Постъпили ЧНД първа инастанция	% от общ брой постъпили нак.д. първа инст.	% изменение на пост. ЧНД 2018г. спрямо предх. 3 г.
2015	659	571	87%	+25%
2016	1083	941	87%	-24%
2017	1024	903	88%	-21%
2018	819	716	88%	100%

Постъпилите през 2018г. 120 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД /2017г. – 133 бр., 2016г. – 138 бр., 2015г. – 175 бр./ са с 10% по – малко от тези през 2017г., с 13% по – малко от тези през 2016г. и с 31% по – малко спрямо 2015г.

По отношение на частните наказателни дела въззивна инстанция постъплението през 2018г. е с 8% повече спрямо 2017г., с 9% повече спрямо 2016г. и с 11% повече от това през 2015г. /2018г. – 167 бр., 2017г. – 155 бр., 2016г. – 153 бр., 2015г. – 150 бр./.

Следва да се има предвид обаче, че за въззивна проверка в Окръжния съд постъплението е основно от дела с фактическа и правна сложност, както и такива с противоречиви още от досъдебното производство доказателства, които не са позволили срочното им приключване.

Постъпили ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД

Год.	Общ брой постъпили ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД	% изменение на дела 2018г. спрямо предх. 3 год.	Общ брой постъпили ВЧНД	% изменение на дела 2018г. спрямо предх. 3 год.
2015	175	-31%	150	+11%
2016	138	-13%	153	+9%
2017	133	-10%	155	+8%
2018	120	100%	167	100%

Свършените през 2018г. НОХД бележат намаление спрямо предходните три години съответно: спрямо 2017г. – с 15%, спрямо 2016г. – с 24% и спрямо 2015г – с 1% /2018г. – 94 бр., 2017г. – 111 бр., 2016г. – 124 бр., 2015г. – 95 бр./.

Коментиранияте статистически показатели са относими към направения в предходните години извод, че и през 2018г. наказателните дела /като цяло/ са се движили по оста “не много като брой, но с увеличена фактическа сложност”. Сред първоинстанционните дела преобладават тези, по които са обвинени повече от едно лице, или в различни форми на многоепизодна престъпна дейност. Детайлният анализ на разкритата престъпност /изключвайки общоопасните, които традиционно са най – много/ не дава предимство на определен вид дела.

Свършени НОХД по видове престъпления

Год.	Общ брой НОХД	% измен 2018 спр предх 3г.	Против личност та	Против собстве ността	Против стопанс твото	Против финансова данъчна и осиг. с-ма	Против действи та на ДООО	Докум. комп. прест.	Против общ. спо койствие	Общоо пасни престъпл
2015	95	-1%	12	13	13	11	14	1	-	31
2016	124	-24%	12	10	27	12	20	-	1	42
2017	111	-15%	7	11	21	15	12	1	-	44
2018	94	100%	10	20	21	3	9	-	-	31

- Престъпления против личността: 10 бр.
- Престъпления против собствеността: 20 бр.
- Престъпления против стопанството: 21 бр.
- Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи: 3 бр.
- Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации: 9 бр.

– Общопасни престъпления: 31 бр.

Вътрешната структура за броя свършени НОХД /аналогично на постъпилите/ сочи за известни промени през годините.

Запазва се тенденцията за най-голям дял на свършените НОХД за общопасни престъпления – 31 бр. или 33% от всички свършени НОХД /40% за 2017г., 34% за 2016г., 31% за 2015г./. Аналогично на постъплението статистическите данни показват намаление на свършените НОХД както следва: за престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи – 5 пъти, против дейността на държавни органи и обществени организации – с 25%, общопасни престъпления – 30%. **Ръст бележат свършените НОХД за престъпления** против личността – с 43% и против собствеността – с 82%.

Вътрешна структура на свършени НОХД през 2017г. и 2018г.

Видове престъпления по НК	Брой свършени НОХД през 2017г.	Брой свършени НОХД през 2018г.	% измен. спр. 2017г
Престъпления против личността	7	10	+43%
Престъпления против собствеността	11	20	+82%
Престъпления против стопанството	21	21	-
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи:	15	3	5 пъти↓
Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации	12	9	-25%
Документни, компютърни престъпления	1	-	-
Общопасни престъпления	44	31	-30%
Всичко:	111	94	-15%

По отношение на НОХД, интерес представляват не само броят свършените през отчетната година, **но и на делата с наказана престъпност** /влязла в сила присъда или споразумение/.

Констатираното вече увеличаване на фактическата и правна сложност на НОХД рефлектира особено осезателно на този показател. Делата с висока фактическа и правна сложност, в частност тези с обществен и медиен интерес, почти на 100% се обжалват на въззивна и касационна инстанция и то нееднократно. **През 2018г. се наблюдава леко увеличение спрямо предходните две години в този показател – 83% дела с наказана**

престъпност спрямо свършените НОХД. /2017г. – 80%, 2016г.- 78%, 2015г. – 87%/

НОХД с наказана престъпност в ОС Стара Загора

Год.	Общ брой постъпили НОХД	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към постъп. НОХД	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2015	88	95	83	94%	87%
2016	138	124	97	70%	78%
2017	97	111	89	92%	80%
2018	102	94	78	76%	83%

Тенденцията за относително нисък брой дела с наказана престъпност се наблюдава за страната като цяло. През 2015г. в Р. България са свършени 2741 НОХД, тези с наказана престъпност са 1963 бр., или 72%. /ОС Стара Загора – 87%/ През 2016г. в Р. България са свършени 2665 НОХД, тези с наказана престъпност са 1680 бр., или 63%. /ОС Стара Загора – 78%/ През 2017г. в Р. България са свършени 2647 НОХД, тези с наказана престъпност са 1617 бр., или 61%. /ОС Стара Загора – 76%/.

През I полугодие на 2018г. в Р. България са свършени 1385 НОХД, тези с наказана престъпност са 801 бр., или 58%. /ОС Стара Загора – 84%/ Визираните стойностите за ОС Стара Загора, посочени в таблицата по – долу, са значително над средните за страната.

НОХД с наказана престъпност в ОС Стара Загора и Р. България

Год.	ОС Стара Загора			Република България		
	Общ брой свършени НОХД	Брой дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД	Общ брой свършени НОХД	Брой дела с наказана престъпност	% дела наказана престъпност към свърш. НОХД
2015	95	83	87%	2741	1963	72%
2016	124	97	78%	2665	1680	63%
2017	111	89	76%	2647	1617	61%
Полуг 2018	51	43	84%	1385	801	58%

През 2017г. расте броят на свършените НОХД до три месеца от образуването им: /2018г. – 85%, 2017г. – 78%., 2016г. – 84%, 2015г. – 76%/ Показателят е с най – висока стойност за анализирания четиригодишен период. Две са предпоставките за по – бързото приключване на НОХД:

- Приключване на делото със споразумение
- Приключване на делото по съкратено съдебно производство

На нивото от 2017г. е броят на НОХД, приключили през 2018г. с присъда /48% през 2018г. и 2017г., 42% през 2016г. 52% през 2015г.

НОХД, свършени до 3 месеца от образуването им и с присъда

Год.	Общ брой свършени НОХД	Свършени до 3 месеца от образуването	% от общ бр. свършени НОХД	НОХД свършени с присъда	% от общ бр. свършени НОХД
2015	95	72	76%	49	52%
2016	124	104	84%	52	42%
2017	111	87	78%	53	48%
2018	94	80	85%	45	48%

През 2010г. – 2012г. се затвърждава една тенденция. Запазва се относително голям броят на делата, внесени от Прокуратурата с обвинителен акт, по които е сключено споразумение в съдебно заседание /2012г. – 17бр., 2011г. – 19 бр., 2010г. – 15 бр./. Тази тенденция е нарушена през периода 2014г. – 2018г. – само 10 бр. дела през 2014г. , 6 бр. дела през 2015г., 7 бр. през 2016г., 2 бр. дела през 2017г. и 3 бр. дела през 2018г. внесени от Прокуратурата с обвинителен акт са приключили със споразумение в съдебно заседание.

За един по – продължителен период от време, анализът на данните по кои текстове от НК се внасят /постигат в хода на съдебното производство/ споразумения, е еднопосочен. За последните десет години в ОС Стара Загора само пет дела са приключили със споразумение по чл. 255–257 НК. Същевременно много висок е процентът на тези дела по чл.354а НК:2015г. – 92%, 2016г. – 93%, 2017г. - 95% и 2018г. – 93% от свършените дела по чл.354а НК са приключили със споразумение.

Висок през 2018г. е процентът на приключилите НОХД по съкратеното съдебно производство - 69% /2015г. – 43%, 2016г. – 56%, 2017г. - 51%/.

Установеният процесуален ред представлява отклонение от стандартния модел на наказателния съдебен процес. Въвеждането на диференцираната процедура цели облекчаване на съдебната система и ефективно използване на нейните ресурси чрез спестяване на процесуални усилия, финансови средства и време. То осигурява ускоряване на процеса и приключването му в разумни срокове в съответствие с изискванията на чл. 6, т. 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС) и чл.22 НПК.

Възприетият законодателен подход кореспондира с насоките, дадени от Комитета на министрите на Съвета на Европа с Препоръка № R(86)12 за преодоляване прекомерната натовареност на съдилищата, водеща до бавно и некачествено правосъдие, както и с практиката на Европейския съд по правата

на човека в Страсбург по приложението на чл.6 ЕКЗПОСЧ. Според общоприетия международен стандарт основен показател за създадени гаранции на правото на справедлив процес е отношението на националните органи към превенцията на забавеното правораздаване, изразено в нормативни механизми за ускоряване на производството.

НОХД, свършени по съкратено съдебно производство

Год.	Общ брой свършени НОХД	НОХД свършени с присъда	НОХД свършени по съкратено съдебно производство	% от общ брой свършени НОХД с присъда
2015	95	49	21	43%
2016	124	52	29	56%
2017	111	53	27	51%
2018	94	45	31	69%

Тази процедура е насочена към обслужване на обществения интерес чрез ускоряване на наказателния процес. Изградена е на базата на разумния компромис между обвинението и защитата.

Прилагането ѝ води до предоставяне на процесуалноправни и материалноправни ползи, съответно – възлагане на тежести на основните страни в съдебното производство. **Прокурорът е улеснен в осъществяването на дейността по доказване на обвинителната теза като постига бързо осъждане и своевременно санкциониране на престъпленията, но е обвързан от закона да приеме по-голяма снизходителност при индивидуализация на наказателната отговорност. Подсъдимият получава по-леко наказание, но същевременно се съгласява с известни процесуални ограничения, свързани с възможността да спори по поддържаните от прокурора факти и във връзка с това – да участва непосредствено и лично в събирането и проверката на доказателствените средства, подкрепящи, или оборващи обвинението пред съда.**

По отношение на броя НОХД, свършени със съдебен акт по същество данните са относително стабилни: 82% за 2015г., 2016г. и 2017г., 83% за 2018г. спрямо общия брой свършени НОХД.

По този показател данните на ОС Стара Загора бележат известно отстъпление през последните три – четири години.

По данни на ВСС за 2015г. от свършените 2741 бр. НОХД, 364 бр. /13%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 16%/. **За 2016г. от свършените 2665 бр. НОХД, 274 бр. /10%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 15%/.** **За 2017г. от свършените 2647 бр. НОХД, 189 бр. /7%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 13%/.** **За I полуг на 2018г. от**

свършените 1385 бр. НОХД, 89 бр. /7%/ са прекратени и върнати за доразследване /ОС Стара Загора – 6%/. За цялата 2018г. обаче процентът за ОС Стара Загора скача на 12%. Изводът е, че броят прекратени и върнати за доразследване дела в ОС Стара Загора се движи над средния за страната /особено в последните 3 – 4 години/.

Ще наблегна обаче на един друг момент. Вярно, че прекратените и върнати за доразследване дела са един не малък процент – 11 бр. /12%/ за 2018г. От тях 10 бр. са протестирани и само 3 бр. са отменени /27%/.

Според анализите на Върховната касационна прокуратура се запазва относителният дял на уважените от въззивния съд протести и че повече от половината подадени протести са неоснователни и следователно атакуваните от тях съдебни актове са законосъобразни. През 2018г. този процент за ОС Стара Загора е 73%.

НОХД, свършени със съдебен акт по същество

Год.	Общ брой свършени НОХД	НОХД свършени със съдебен акт по същество /присъда и споразумение/	% от общ брой свършени НОХД
2015	95	78	82%
2016	124	101	82%
2017	111	91	82%
2018	94	78	83%

Малък е броят на постановените оправдателни присъди: 2015 г. – 1 бр., 2016г. – 2 бр., 2017г. – 1 бр. и 2018г. – 1 бр. От общо свършените през четирите години 424 бр. НОХД, 5 бр. са приключили с оправдателна присъда или 1.18%, като 2 бр. са потвърдени, 1 бр. – отменена, 1 бр. отменена по обективни причини /смърт на подсъдимата/. Постановената през 2018г. оправдателна присъда е протестирана, до този момент – без резултат.

Причините за постановяване на оправдателни присъди могат да се обобщят: Несъставомерност на деянието, за което е внесен обвинителен акт, липса на доказателства, обосноваващи осъдителен съдебен акт по несъмнен начин.

В тези случаи наблюдаващият прокурор е следвало да направи всичко възможно, за да се съберат необходимите доказателства, с оглед доказване по безсъмнен начин на извършеното престъпление и съответно участието на обвинените лица в него. Ако тази убеденост, въпреки изчерпването на всички възможни процесуални способности не е била налице, прокурорът закономерно е трябвало да прекрати делото.

НОХД, свършили с оправдателна присъда

Год.	Общ брой свършени НОХД	Общ бр. оправдат присъди	Текст от НК	Резултат от обжалването	% от общ бр. свърш. НОХД
2015	95	1	Чл.123, ал.1 НК	Потвърдена	1.05%
2016	124	2	Чл. 282, ал.2 НК Чл. 255, ал3 НК /оправдателна относно единия от тримата подсъдими/	Отменена Потвърдена в оправдателната част	1.61%
2017	111	1	Чл. 282, ал.2 НК	Отменена по обективни причини	0.9%
2018	94	1	Чл.304а, чл.304, ал.1 НК	Протестирана Без резултат	1.06%
Общо	424	5			1.18%

От съдените 100 лица през 2018г. са осъдени 99, оправдано е едно лице.

Най-масовото наказание е “лишаване от свобода до три години” – 70 лица, от които 51 лица при условията на чл.66 НК /т.н. условно/, след това “над три до десет години лишаване от свобода” – 21 лица, “над десет до тридесет години“ – 4 лица и други наказания – 4 лица. През 2018г. няма лица осъдени на доживотен затвор и доживотен затвор без замяна.

Съдени и осъдени лица за периода 2015г. – 2018г.

Год.	Съдени	Осъдени	До 3 години		Над 3 до 10	Над 10 до 30	Доживот затвор	Без замяна	Други
			Общо	В т.ч. усл.					
2015	90	89	62	47	14	4	-	1	8
2016	115	112	85	63	15	3	-	-	9
2017	106	105	85	67	16	-	-	-	4
2018	100	99	70	51	21	4			4

Причините за отлагане на наказателните дела са в две константни категории:

- за събиране на нови доказателства;
- нередовно призоваване на подсъдими, свидетели и вещи лица;

Първата категория причини намира обяснението си в усложняването на делата от фактическа и правна страна. Тук е мястото да се отбележи, че значителен брой от отложените дела са във връзка с назначени експертизи.

Нередовността на призоваването е втора по значимост причина за отлагането на делата. За преодоляването ѝ съдиите в наказателно отделение извършват непрекъснат контрол по връчването на призовки и съобщения. Стриктно се спазват и изискванията на ПАС, като съдебната администрация извършва необходимото по своевременното и точно връчване на съобщенията. Въпреки това има една категория обективни причини, които не могат да се преодолеят, поради липсата на пълна база данни, относно актуалното местоживееие на призоваваните лица и съответната гранична статистика. Като цяло няма констатация съдиите да са отлагали делата без наличие на конкретна и основателна към момента на отлагането на делото причина.

Често срещан проблем при обвинителните актове е, че в техните приложения се включват свидетели, които ще установяват едни и същи фактически обстоятелства, или техните показания са напълно ненужни, тъй като се отнасят до обстоятелство, за което има други доказателства, или пък не са свързани с предмета на доказване. Често тези свидетели са от други населени места и трябва да се изплатят пътни разноски, или заседанието е през работното им време и следва да се изплати възнаграждение. **Немалък е проблемът с вещите лица, които не рядко са от други градове и следва да се заплатят командировъчни разходи.**

Отново трябва да се отбележи необходимостта от допълнителни усилия – освен за проверка на върнатите в цялост призовки по делата и **за навременна реакция.** Така например –връчване на книжа на подсъдим, чрез роднини, близки, месторабота, мобилни телефони и др., обявяване на ОДИ на свидетели с мярка “установяване на местоживееие”, регулярна проверка на делата по връчването на призовките–както от страна на деловодителя, така и на секретаря, а също и на докладчика по делото. Разбира се, това следва да се извършва не само непосредствено преди съдебното заседание, а и значително преди него, за да има достатъчно възможност да се издири и установи лице, за което се знае, че е с променен, но установим адрес. Така, с повече ангажирани усилия – и на съда, и на служителите, ще се стигне до намаляване на броя на отложените дела.

Голям е броят на отложените дела по молба на страната, като най–честа причина за това–ангажимент на защита, или представен болничен лист. Съдиите са предприемали необходимите мерки за дисциплиниране страните в процеса, съобразно предвидените в законодателството разпоредби, както и чрез налагане на глоби.

През 2018г. е намалял броят на свършените ЧНД първа инстанция. Намалението е с 21% спрямо 2017г. и с 24% спрямо 2016г. Спрямо 2015г. е налице ръст от 25%. Като процентно отношение те са 86% през 2018г., 89% през 2017г., 88% през 2016г., 86% през 2015г. спрямо общия брой свършени наказателни дела първа инстанция.

Трябва да се отбележи, че през последните години **трудността на два вида ЧНД непрекъснато се повишава**. Конкретно произнасянето по **основателността на прекратяването на наказателното производство** изисква задълбочено проучване на големи по обем досъдебни производства и решаване на редица правни проблеми.

Свършени ЧНД първа инстанция

Год.	Общ брой свършени нак. дела първа инст.	Свършени ЧНД първа инстанция	% от общ брой свършени нак.д. първа инст.	% изменение на свърш. ЧНД 2018г. спрямо предх. 3 г.
2015	665	570	86%	+25%
2016	1068	941	88%	-24%
2017	1015	900	89%	-21%
2018	828	712	86%	100%

Анализът на сročността в производствата по чл. 243 от НПК през последните четири години показва, че тези дела в сравнително нисък процент покриваха в предходните години **закононото изискване за произнасяне в 7-дневен срок**. Нормално след промените /от 05.11.2017г./ в НПК този срок вече е **30 дневен**. Както вече беше казано, това са дела, усложнени от фактическа и правна страна и със значителен обем доказателствен материал, запознаването и проучването на които отнема продължително време. Още повече, че се касае за проверка на прокурорски актове, с които се слага край на наказателното производство и това изисква много внимателно и задълбочено запознаване с доказателствения материал по делото.

Не следва да се пренебрегват и **свършените дела по чл.64 и чл.65 от НПК**. Те също съдържат голям по обем доказателствен материал, който подлежи на щателно проучване и произнасяне в изключително кратки срокове.

Свършените през 2018г. **105 бр. ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД** са с 15% по – малко от свършените през 2017г. и съответно с 27% и с 43% по – малко в сравнение с 2016г. и 2015г. /2018г. – 105 бр., 2017г. – 123 бр., 2016г. – 144 бр., 2015г. – 185 бр./.

Свършените частни наказателни дела въззивна инстанция през 2018г. са с **5% повече** от тези през 2017г. , с **1% повече** спрямо 2016г. и с

5% повече спрямо 2015г. /2018г. – 158 бр., 2017г. – 151 бр., 2016г. – 156 бр., 2015г. – 150 бр/

Свършени ВНОХД, ВНЧХД, ВАНД и ВЧНД

Год.	Общ брой свършени ВНОХД, ВНЧХД и ВАНД	% изменение на свърш. дела 2018г. спрямо предх. 3 г.	Общ брой свършени ВЧНД	% изменение на пост. ЧНД 2018г. спрямо предх. 3 г.
2015	185	-43%	150	+5%
2016	144	-27%	156	+1%
2017	123	-15%	151	+5%
2018	105	100%	158	100%

Данните показват, че съдиите от наказателно отделение полагат усилия за приключване на въззивните дела в разумни срокове. По дела с фактическа и правна сложност се налага въззивната инстанция да събира и проверява доказателства, да се назначават експертизи. Статистическите данни дават основание да се направи извод, че въззивните наказателни дела се решават относително бързо, за което допринася и създадената организация за разглеждането им.

Анализираните по – горе резултати, както по отношение на първоинстанционните, така и по отношение на въззивните наказателни дела, говорят за постигнати добри **бързина и ефективност в работата на съда. Проблемът с бързината на процесите е до голяма степен преодолян и усилията следва да се насочат към повишаване на качеството на правораздаване. Задълбоченото проучване на делата откъм доказателствен материал, улеснява съда в хода на съдебното следствие за попълване на делото от необходимите доказателства, а от друга страна позволява своевременно пресичане на опитите за отлагане на делата. Под задълбочена предварителна подготовка обаче следва да се има предвид и усвояване и осъвременяване на специализираните познания, адекватни на съвременната престъпност.**

По отношение качеството на правораздаването.

През 2018г. са обжалвани **106 бр. наказателни дела**, или 10% от общия бр. свършени дела /1091 бр./. С резултат от обжалване са се върнали **72 дела**: потвърдени са 44 бр., изменени – 13 бр. /в т.ч. 2 бр. по обективни причини/ и отменени – 15 бр. дела.

И през 2018г. продължи практиката да се прави подробен анализ на всяко едно от делата върнати за ново разглеждане от ПАС и ВКС на общо събрание на съдиите от наказателната колегия. Без да се игнорира инстанционния контрол, се извършва анализ на всеки един от отменените

съдебни актове, които се обсъжда на общо събрание на съдиите от наказателното отделение.

Качество на обжалваните съдебни актове при наказателните дела

Общ бр свърш. дела	Обжалвани дела	% от общ бр. свършени дела	Върнати от обж.	Потв. съдебен акт	Изм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.	Отм. съдебен акт	В т.ч. обект. прич.
1091	106	10%	72	44	13	2	15	-

Резултатите от цялостната дейност сочат, че съдиите в наказателно отделение на ОС Стара Загора **притежават добър професионален опит и знания**, работят с чувство за отговорност, като добросъвестно изпълняват задълженията си. **През 2019г. следва да се обърне още внимание върху качеството на постановените съдебни актове**, тъй като то е основен показател за ефективната работа на съдилищата.

През 2018г. са образувани общо 261 бр. ЧНД по искания за използване на СРС. Дадени са 259 бр. разрешения за използване на СРС. Постановени са 2 бр. откази. Изготвените веществени доказателствени средства /ВДС/ и получени в съда през отчетната 2018г. са 32 бр.

Брой разрешения за СРС

Година	Брой дадени разрешения за използване на СРС	% изменен. 2018г. спрямо предх. 3 г.	Брой изготвени и получени ВДС екз. № 1	% изменен. 2018г. спрямо предх. 3 г.
2015г.	240	+8%	50	-36%
2016г.	385	-33%	52	-39%
2017г.	320	-19%	71	-55%
2018г.	259	100%	32	100%

6. Обобщени изводи за дейността на ОС Стара Загора

Разглеждайки дейността на съда като цяло, могат да се направят следните обобщени изводи:

6.1 **Броят на делата, свършени в тримесечен срок и на тези, приключили със съдебен акт по същество запазва относително постоянно за анализирания период.** Окръжните съдилища /за разлика от районните и апелативните/ разглеждат дела първа и въззивна инстанция. Многократно вече е коментирана увеличаващата се фактическа и правна сложност на първоинстанционните дела, усложнената процедура по размяна на книжата. Вече коментирах, че не само в наказателното правораздаване се говори за дела със значим обществен интерес, в гражданското и търговско право също има такива дела. **Т.е. съвсем обективно бързината на съдопроизводство /брой**

дела свършени в тримесечен срок/ в окръжните съдилища е по – ниска в сравнение например с районните и апелативни съдилища.

**Свършени дела в ОС Стара Загора и Р. България
в 3 – месечен срок и със съдебен акт по същество**

Година	ОС Стара Загора		Република България	
	% дела в 3 – месечен срок	% дела със съд. акт по същество	% дела в 3 – месечен срок	% дела със съд. акт по същество
2015	82%	85%	78%	86%
2016	87%	88%	78%	87%
2017	87%	87%	77%	86%
I полуг. 2018	88%	88%	79%	84%

Позитивен е фактът, че показателите на ОС Стара Загора са значително по – високи от средните за страната по отношение на делата, свършени в тримесечен срок. По отношение на делата, свършени със съдебен акт по същество данните на съда са също над средните /през последните три години над тях/ за страната. През I полугодие на 2018г. показателя на ОС Стара Загора са още по – добри /88% в 3 – месечен срок /79% за страната/, 88% със съдебен акт по същество /84% за страната/.

6.2 Не висок е броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период. Анализ на статистическите показатели за ОС Стара Загора и страната показва, че показателите на ОС Стара Загора са много стабилни /2015г. – 15%, 2016г. – 13%, 2017г. – 16%/ и значително по – ниски от тези за страната /2015г. – 22%, 2016г. – 21%, 2017г. – 20%/ През I полугодие на 2018г. показателя на ОС Стара Загора са също много по – добри - 23% към делата за разглеждане са висящи в края на полугодията /34% за страната/.

**Бр. дела за разглеждане и бр. висящи дела
в ОС Стара Загора и Р. България**

Година	ОС Стара Загора			Република България		
	Бр. дела за разгл.	Бр. висящи дела	% висящи към дела за рагл.	Бр. дела за разгл.	Бр. висящи дела	% висящи към дела за рагл.
2015	3088	448	15%	114550	24985	22%
2016	3146	420	13%	116722	24434	21%
2017	3323	524	16%	113270	22517	20%
I полуг.2018	1843	431	23%	65776	22186	34%

6.3 Анализът на статистическите данни показва, че за ОС Стара Загора е налице относително нисък процент на броя обжалвани към свършени дела, както и че стойностите на показателите за съда са значително по – ниски от тези за страната- 15% през 2015г. и съответно 12% и 14% от свършените дела през 2016г. и 2017г. са обжалвани, в страната: 2015г. – 20%, 2016г. и 2017г. – 19%.

Аналогични са и данните за първото полугодие на 2018г.:13% за ОС Стара Загора, 20% за страната.

**Бр. обжалвани и протестиращи дела
в ОС Стара Загора и Р. България**

Година	ОС Стара Загора			Република България		
	Брой свърш. дела	Брой обжалв. дела	% обжалв. към свърш дела	Брой свърш. дела	Брой обжалв. дела	% обжалв. към свърш дела
2015	2540	373	15%	89565	17597	20%
2016	2726	316	12%	93288	17571	19%
2017	2799	397	14%	90753	16867	19%
I полуг.2018	1412	183	13%	43590	8503	20%

6.4 През 2018г. са върнати от горната инстанция с отменени решения общо 68 броя /2017г. – 63 бр., 2016г. – 48 бр., 2015г. – 58 бр./ дела от всички отделения на съда, в т.ч. 2 бр. /2017. – 4 бр., 2016г. – 3 бр., 2015г. – 5 бр./ по обективни причини.

Процентът на отменените съдебни актове към общия брой върнати дела е най – висок за последните четири години: 2018г. – 22.37% /2017г. – 20.32%, 2016г. – 16.90%, 2015г. – 18.07%/ . През 2018г. е занижен процентът на потвърдените актове спрямо 2017г. и същевременно е най – нисък за последните три години /2018г. – 47.37%, 2017г. – 48.06%, 2016г. – 51.76%, 2015г. – 45.14%/.

Качество на правораздаването в ОС Стара Загора

Год.	Общ брой върнати дела	Общ брой отменени съд. актове	% отменени съд. актове към бр. върнати дела	Общ брой потвърдени съд. актове	% потвърдени съд. актове към бр. върнати дела
2015	321	58	18.07%	144	45.14%
2016	284	48	16.90%	147	51.76%
2017	310	63	20.32%	149	48.06%
2018	304	68	22.37%	144	47.37%

През 2018г. в ОС Стара Загора 50 бр. въззивни граждански и търговски дела, или 16% от върнатите от обжалване дела / 304 бр./ не са допуснати до касационно обжалване. През 2017г. в ОС Стара Загора 53 бр. въззивни граждански и търговски дела, или 17% от върнатите от обжалване дела / 310 бр./ не са допуснати до касационно обжалване. През 2016г. в ОС Стара Загора 53 бр. въззивни граждански и търговски дела, или 19% от върнатите от обжалване дела /284 бр./ не са допуснати до касационно обжалване. Сходни са и данните за 2015г. През 2015г. в ОС Стара Загора 65 бр. въззивни граждански и търговски дела, или 20% от върнатите от обжалване дела /321 бр./ не са допуснати до касационно обжалване.

Не е малък и броят на делата, при които касационната жалба е оставена без разглеждане, като процесуално недопустима.

Показателите по отношение на броя отменени дела на трите отделения през 2018г /за разлика от 2017г., когато бяха много близки/ са с големи амплитуди: С най – нисък процент на броя отменени дела към общия брой върнати такива е гражданско отделение – 16%, следва наказателно отделение – 20.8% и търговско отделение – 32%.

По отношение на потвърдените съдебни актове за 2018г. данните са следните: наказателно отделение – 61%, търговско отделение - 52% и гражданско отделение – 36%. Ще отбележа, че данните за гражданско отделение са несъпоставими с тези на търговско и наказателно отделения, тъй като обективно голям брой граждански дела /36%/ са с резултат “недопуснати до касационно обжалване“ /3 % за търговските дела/.

Анализът на върнатите от въззивна и касационна инстанция дела дава основание да се посочат няколко основни причини, станали повод за отмяна, или обезсилване на съдебните актове на ОС Стара Загора като първа инстанция.

–Недостатъчна задълбоченост при проверка редовността на исковата молба и наличието на останалите процесуални предпоставки за допустимостта на предявения иск. В тази връзка следва да се отбележи, че има констатирани и случаи на допуснато изменение на иска под формата на “уточняване на исковата молба” пред въззивната инстанция, което е довело до произнасяне по непредявен иск от ОС Стара Загора като първа инстанция и в резултат – до обезсилване на постановения съдебен акт от въззивната инстанция.

–Неправилна правна квалификация на спорното материално право и липса на разпределение на доказателствената тежест в доклада по делото /често и непълнен доклад/.

– **Неправилно тълкуване и прилагане на материалноправните норми при решаването на спора.**

6.5 По отношение на работата на трите отделения в съда /наказателно, търговско и фирмено и гражданско/ могат да се направят следните **обобщени изводи:**

– **по отношение на гражданските дела**

През годината в гражданско отделение са свършени общо 177 първоинстанционни граждански дела, от които 117 бр. /66%/ в тримесечен срок и 123 бр. /70%/ със съдебен акт по същество. Съдия Пламен Златев е свършил 23 бр. дела, от които 61% със съдебен акт по същество и 57% в тримесечен срок. Съдия Трифон Минчев е свършил 67 бр. дела, от които 73 % със съдебен акт по същество и 63 % в тримесечен срок. Съдия Николай Уруков е свършил 16 бр. дела, от които 69% със съдебен акт по същество и 44% в тримесечен срок. Съдия Мавродиева е свършила 22 бр. дела, от които 68% със съдебен акт по същество и 77% в тримесечен срок. Съдия Атанас Атанасов е свършил 24 бр. дела, от които 63% със съдебен акт по същество и 63% в тримесечен срок. Съдия Веселина Мишова е свършила 17 бр. дела, от които 71% със съдебен акт по същество и 94% в тримесечен срок.

През 2018г. са свършени общо 514 въззивни граждански дела, от които 429 бр. /84%/ със съдебен акт по същество и 477 бр. /93%/ в тримесечен срок. Показателите при въззивните дела са много близки при всички съдии, като най – добри те са за: бр. свършени дела – съдия Атанас Атанасов /87 бр./, съдия Пламен Златев /80 бр./, бр. свършени до 3 месеца дела – съдия Атанас Атанасов /97 %/, съдия Веселина Мишова /97%/ и бр. дела, свършени със съдебен акт по същество – съдия Николай Уруков /89%/. С един отменен съдебен акт е съдия Атанас Атанасов. Без отменени актове е съдия Мишова, но нейните върнати от обжалване дела са много малко /2 бр./. С най – малко висящи дела в края на отчетния период /2 бр./ е съдия Пламен Златев.

– **по отношение на търговските и фирмени дела**

През годината в Търговско отделение са свършени 806 бр. търговски и фирмени дела, от които 688 бр. /85 %/ със съдебен акт по същество и 603 бр. /75 %/ в тримесечен срок. С най – добри показатели са: бр. свършени дела – съдия Христо Симитчиев /155 бр./ и съдия Румяна Танева /148 бр./. Посочените съдии са с най – голям брой свършени дела през 2018г. в ОС Стара Загора. Брой свършени до 3 месеца дела – съдия Димитър Христов /81%/ и брой дела, свършени със съдебен акт по същество – съдия Анна Трифонова /93%/. С най–малко отменени съдебни актове е съдия Христо Симитчиев /1бр./,

а с най – малко висящи дела в края на отчетния период са съдия Димитър Христов /33 бр./.

– по отношение на наказателните дела

През годината в Наказателно отделение са свършени 1091 бр. наказателни дела, от които бр. 1005 /92 %/ със съдебен акт по същество и 1034 бр. /95 %/ в тримесечен срок. С най – добри показатели през 2017г. са: бр. свършени дела – съдия Соня Каменова /130 бр./ и съдия Тоньо Тонев /124 бр./, брой дела, свършени до 3 месеца – съдия Ива Стефанова /97 %/ и съдия Соня Каменова /96 %/, брой дела със съдебен акт по същество – съдия Ива Стефанова /93 %/ и съдия Красимира Дончева /92 %/. Без отменени съдебни актове са съдия Соня Каменова и съдия Красимира Дончева. С най– малко висящи дела в края на отчетния период е съдия Соня Каменова /3 бр./.

6.6. На 02.03.2018 г. комисия в състав: Станислав Георгиев - заместник - председател на АС Пловдив, Васил Гатов - съдия в АС Пловдив и Емилия Брусева - съдия в АС Пловдив, на основание чл. 106, ал. 1, т. 7 от ЗСВ и в изпълнение на Заповед № 16/15.02.2018г. на Председателя на АС Пловдив, извърши проверка на дейността на ОС Стара Загора за периода 01.01.2017г. - 31.12.2017г., съобразно задачите, поставени с цитираната заповед.

Бяха направени следните констатации:

По отношение изпълнение на препоръките, дадени с доклад от проверката през 2017г.:

Дадените препоръки от предишната проверка са изпълнени, доколкото е възможно. В тази връзка е изпратено и писмо до Председателя на АС Пловдив с изх. № 2832/30.05.2017г., вх. № 4465/01.06.2017г.

Издадена е заповед № 624/18.06.2017г., с която са определени срокове на съдии, допуснали забавянето на съдебни актове. Изготвят се ежемесечни доклади за постъпленията и сročността при изписването.

При преглед на данните за натовареността на съдиите се констатира следното:

“Въз основа на данните за натовареността на годишна база, може да бъде направен извод, че е налице равномерност при разпределението на делата по брой по отношение на наказателните дела и известно несъответствие при гражданските и търговските дела. Констатират се значителни разлики по отношение на натовареността по СИНС“.

Общият извод е, че в ОС Стара Загора е създадена много добра организация на работата по делата, предмет на проверката.

Налице са констатирани слабости в сроковете за изписване на съдебните актове от отделни съдии, независимо от създадената практика за ежемесечни проверки от страна на административното ръководство.

В този смисъл комисията препоръчва:

- **Да продължат усилията на административното ръководство на съда за оптимизиране работата на съдиите, с оглед недопускане необосновано забавяне изготвянето на съдебни актове**
- **Председателят на съда да организира персонално наблюдение за забава на изготвянето на съдебните актове от съдиите, визирани в доклада.**

III. СГРАДЕН ФОНД. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ.

1.Сгради, оборудване, проблеми

- **Съдебна палата гр.Стара Загора**

Извършените ремонти през 2018г. в сградата на Съдебна палата Стара Загора бяха намалени в сравнение с предшестващите такива. Това се дължеше главно на икономическата среда, както и намалелите средства в бюджета на съдебната система и ОС Стара Загора, касаещи текущите ремонти и обзавеждания.

През месец май на 2018г. бяха ремонтиран прожекторите по фасадите на Съдебната палата.

През месец септември бе извършен аварийен ремонт на покрива на южния английски двор над зала № 10 на Районен съд. Беше изцяло ремонтиран компромерирания покрив, подменена е изцяло с нова хидроизолация и улуци..

Извършен е текущ ремонт на коридора на приземния етаж пред стаите на наказателно деловодство на Районен съд, както и кабинетите на наказателно деловодство, кабинет архив, кабинет статистик. Бяха сменени част от паната на окачения таван вследствие на авария в отоплителната инсталация минаваща над окачения таван, боядисани и частично шпакловани всички стени и тавани в засегнатите кабинети, ново окабеляване, ремонт на подовите настилки. Тези помещения не са били ремонтирани повече от 10 години. С извършване освежаването на таваните и стените и полагането на нов ламиниран паркет, като и ново обзавеждане в канцелариите се създадоха много по-добри условия за работа на служителите в този съд в Съдебна палата Стара Загора.

Извършен е аварийен ремонт на част от отоплителната инсталация в приземния етаж, в следствие на спукана тръба за топла вода. Също така бяха извършени ремонти на много радиатори в цялата сграда.

През 2018г. бяха подменени остарелите мебели на ремонтираните стаи в РС Стара Загора.

РС Стара Загора закупи нов климатик от висок клас за своето сървърно помещение, вследствие на изгорял от токов удар стар климатик. Беше закупена копирна машина висок клас за нуждите на гражданско и наказателно деловство на РС Стара Загора.

През 2018г. текущо през различни месеци бяха осигурени средства за извършване на неотложни ремонти на копирни апарати, принтери, компютри и климатизатори за нуждите на деловодства и съдебни секретари в ОС Стара Загора и РС Стара Загора. Така продължава обновяването на остарелите повече от 10 години климатизатори в тези две съдилища.

През 2018г. след осигурено финансиране от ВСС бяха закупени общо 15 бр. нови климатици за кабинетите на ОС Стара Загора. Поетапно същите бяха монтирани на място на изгорелите и тези които не можеха повече да бъдат ремонтирани. Целта на ОС Стара Загора е и през новата 2019г., отново да бъдат закупувани климатици и поетапно да бъдат сменяни старите и негодни такива, до окончателното подновяване на всички.

През 2018г. ОС Стара Загора започна процедура по ЗОП за “Проектиране и изграждане на 2 бр. асансьори в северен английски двор“ на Съдебна палата. Средствата бяха одобрени от ВСС и впоследствие бяха прехвърлени за 2019г.

През новата 2019г. продължаваме с процедурата по ЗОП. За това инвестиционно намерение през предходната 2018г., беше възложен и изработен технически проект от проектантски колектив от Стара Загора.

Извършено бе цялостно обследване на сградата на Съдебна палата Стара Загора във връзка с изискванията на чл.169 от Закона за устройство на територията, като беше издаден технически паспорт и енергиен паспорт на сградата на Съдебна палата Стара Загора.

През 2019г. се очаква прехвърлянето на собствеността на поземления имот в който е построена сградата на Съдебната палата, от страна на Държавата в лицето на Областна администрация Стара Загора на ВСС.

След одобряване на процедурата по изграждане на асансьорите ще бъде възложено изграждането им, и при звършване на целия проект ще бъдат подобрени условията на съдебните служители, магистрати, адвокати и граждани за по-лесния и достъпен ход на съдебните зали в сградата.

През 2019г. ще се кандидатства за средства от бюджета на ВСС за извършване на ремонт на тоалетната на I етаж използвана главно от граждани. С този ремонт ще се осигури и достъп на инвалиди и хора в неравностойно положение съгласно изискванията за достъп в обществени сгради.

През 2019г. след изграждането на асансьорите ще да се кандидатства за средства за извършване на основен ремонт на подовите настилки на коридорите, фойетата и стълбищните клетки в Съдебната палата. Необходимо е да бъдат ремонтирани изпочупените стъпала и да се положат нови подови

покрития на всички етажи на сградата. За това инвестиционно намерение предстои кандидатстване за средства по Проект “Красива България” по който се изпълняват такива видове СМР и за капиталовите разходи пред ВСС.

През 2012г. във връзка с усложняващата се обстановка по линия на международния тероризъм и с цел повишаване надежността на Съдебната палата Стара Загора и недопускане внасянето на взривни материали и вещества и във връзка с всички предписани мероприятия от ГД “Охрана” към Министерството на правосъдието се подготвиха и предадоха в МП пълни количествено-стойностни сметки, касаещи ремонтни работи свързани с монтираното външно и вътрешно видеонаблюдение в сградата на Съдебната палата Стара Загора, като и осигуряване на ограничителен пропускателен режим по етажите. Поради липса на достътно средства в МП и ВСС тези предвидени СМР не бяха извършени и през 2018г. Предстои тяхното извършване на по-късен етап след предоставяне на средства от ВСС.

- **Съдебна палата гр.Казанлък**

През 2018г. след осигурени средства от ВСС бе извършен цялостен ремонт на отоплителната инсталация на Съдебна палата Казанлък. Частично бяха ремонтирани кабинети в сградата, беше доставено ново обзавеждане в ремонтираните канцеларии и кабинети на I и II етажи в Съдебна палата – Казанлък. По този начин се създадоха много по-добри условия за работа на съдиите и служителите в РС Казанлък. През 2019г. ще бъдат отправени искания до ВСС за неотложно ремонтиране на фасадата на Съдебна палата Казанлък. Бяха закупени 10 бр. нови климатици, като се започна монтирането им на местата на старите и негодни такива. През 2019г. ще бъдат отправени искания до ВСС за закупуването на още поне толкова .

- **Съдебна палата гр.Чирпан**

През 2017г., сградата на Съдебна палата гр.Чирпан беше прехвърлена от Общински съвет Чирпан безвъзмездно на ВСС. От своя страна ВСС я предостави за ползване и стопанисване на Районен съд Чирпан. През 2018г. се кандидатства за средства пред ВСС за извършване на аварийен ремонт на покрива на сградата, както и частичен ремонт на коридори и стълбище на сградата, подовите настилки на коридорите, фойетата и стълбищните клетки в Съдебната палата. Основен ремонт на сградата не е правен от близо 20 години. ВСС предстои да отпусне средства и всички неотложни ремонти да бъдат извършени, като се подобрят условията за работа на служителите и гражданите в този съд. Беше закупено ново оборудване – мебели за деловодството на съда, както и беше закупен нов климатик за сървърното помещение.

- **Съдебна палата гр.Раднево**

През 2018г. след осигурени средства от ВСС бе извършен ремонт на санитарните възли на I и II етажи в сградата. Тези помещения не са били ремонтирани повече от 10 години. С извършването му се създадоха много по-добри условия за работа на служителите в този съд. Беше закупен нов климатик за деловодството на Районен съд Раднево.

2. Техническо оборудване – компютри, принтери, мрежи, програмни продукти, проблеми.

- **Окръжен съд, гр.Ст.Загора**

През 2018г. влязоха в употреба получените от ВСС в края на 2017г. 29 броя компютърни конфигурации /компютър+монитор/ HP 290G1 MT Core i3-7100, Philips 223V5LHSB, 13 броя принтери HP LaserJet Pro M203dn и 3 броя скенери HP ScanJet Pro 3500 f1 Flatbed Scanner. Също така и закупените със собствени средства мултимедиен проектор Acer Projector X1323WH, принтер Brother HL-L5000D и МФУ Brother MFC-L5750DW.

Локалната компютърна мрежа на Окръжен съд-Стара Загора е изградена през 1999г., като към момента наброява над 120 работни точки, от които 75 са работните места на всички съдии, специализираната и общата администрация, шестте съдебни зали на съда. Пълният опис на компютърната и периферна техника обхваща над 280 позиции- компютърни конфигурации, периферия, сървъри, мрежови устройства и др. Компютърната мрежа на ОС Стара Загора се обслужва от два физически сървъра в експлоатация съответно от 2013г. и 2017г. Функциите поддръжане на активна директория, деловодна програма САС "Съдебно деловодство", правно-информационна система АПИС, антивирусна програма, споделени папки, архиви и др. са разпределени между двата. Извън локалната мрежа е компютърната конфигурация в Регистратура "Класифицирана информация". От съображения за сигурност част от работните места не са свързани с Интернет- Регистратура "Класифицирана информация" и съдебните зали. От 2012г. в Търговско отделение функционира работно място тип отдалечено работно място на Агенция по вписванията с цел изпращане по електронен път на съдебните актове, подлежащи на вписване, или обявяване в Търговския регистър. Всички бази-данни се архивират всяка нощ, като се създават още две копия, едно от които е върху външен мрежов сторидж тип NAS в експлоатация от 2016г. Достъпът до Интернет е осигурен с основен доставчик "Интернет Груп" ООД и допълнителен Мтел от 2016г. И в шестте съдебни зали на съда има звукозаписна техника и контролни монитори пред съдебния състав. Съдът разполага със седем електронни информационни табла от 2015г., като шест от тях са пред съдебните зали на съда и едно обединяващо,

разположено във фоайето на първия етаж. От 2015г. в ОС Стара Загора е осигурена възможността за заплащане на суми по сметките /сметка “Бюджет” и сметка “Депозити”/ на съда през две ПОС-терминални устройства, разположени в служба “Регистратура”.

Във всички отделения на съда новопостъпилите дела се разпределят по докладчици с програма за разпределение на дела: до 30 септември 2015г. използвахме LawChoice, разработена от Администрацията на ВСС, за което са създадени и приведени в изпълнение Вътрешни правила, съобразени с Единна методика по приложението на принципа на случайното разпределение на делата; от 1 октомври 2015г. използваме Централизираната система за разпределение на делата в изпълнение на решение по Протокол №37/29.09.2015г. на Комисия ”Професионална квалификация, информационни технологии и статистика” на ВСС, за използването на която бяха осигурени 15 квалифицирани електронни подписа и са създадени и приведени в изпълнение “Вътрешни правила за използване на Система за автоматично разпределение на делата в ОС Стара Загора”. С приложението LawChoice /версия 3.3.2/ се разпределят на случаен принцип съдебните заседатели в съответствие с чл.72, ал.2 от ЗСВ.

Във връзка с приетите Правила за отчитане на натовареността на съдиите в действие от 01.04.2016г. в ОС Стара Загора всички съдии имат осигурен достъп до Системата за изчисляване натовареността на съдиите в зависимост от функциите им. Създадена е организация за отразяване на информацията за решени/прекратени дела в СИНС. В началото на всяка седмица се въвеждат данните за решени/прекратени дела от предходната седмица.

Информационната система за управление на съдебните дела САС “Съдебно деловодство”, разработена от “Информационно обслужване” АД- гр.Варна, се използва от месец октомври 2004г. в съда и обхваща напълно дейността на съдии, деловодители и секретари в Гражданско, Наказателно и Търговско отделения, обща администрация. Присъединените постановени съдебни актове са със заличени данни в съответствие със Закона за защита на личните данни и Закона за класифицираната информация. Ежедневно финализиращите съдебни актове се публикуват на сайта на съда в съответствие с “Вътрешни правила за присъединяване и публикуване на съдебните актове на Интернет страницата на ОС Стара Загора”, изпращат се и се публикуват на Централния уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове и се осъществява електронния /безхартиен/ обмен на данни между съдилищата от 2010г. През месец декември 2011г. с новата версия на САС “Съдебно деловодство” е инсталиран и допълнителен модул- Информационна система за производството по несъстоятелност /ИСПН/. Чрез този допълнителен модул всяко събитие по производствата по несъстоятелност се изпраща on-line на

сървър на приложението. С допълненията в САС “Съдебно деловодство” от 2014г. съдът подава в реално време данни към ядрото на ЕИСПП, регламентиран е редът и са определени лицата с права на достъп до статистическите и типови справки от ядрото на ЕИСПП. От април 2016г. е инсталирано и функционира комуникационно приложение за осъществяване на електронен обмен на данни между САС “Съдебно деловодство” и софтуерна система “Служебни защиты”. От ноември 2018г. е активиран и обмена на данни между САС “Съдебно деловодство” в ОС Стара Загора и Единния портал за електронно правосъдие. В съда е създаден и работи механизъм за получаване в електронен вид на обвинителните актове и предложенията за споразумение от ОП Стара Загора и “прикачването” им в електронната папка на съответното дело през САС “Съдебно деловодство”. Използваме веб-базиран програмен продукт “Каса и банка”, разработен от “Информационно обслужване” АД - клон Пловдив, за осчетоводяване дейността на вещите лица. По електронен път се подава информация от съда към НАП, НОИ, НСИ, Агенция по обществени поръчки.

През 2018г. изпратихме две писма- предложения до КПКИТ към ВСС и “Информационно обслужване” АД - гр. Варна. Едното е относно допълнение в съобщенията по чл.367 ГПК по търговски спорове, което беше реализирано в кратки срокове. Второто е относно обема справки, достъпни за потребители с длъжност “Съдия” в САС “Съдебно деловодство”, което очакваме да бъде осъществено.

През 2018г. беше обърнато особено внимание на провеждането на обучения с практическа насоченост. Всички те се случиха в сградата на съдебната палата, на които бяха поканени и присъстваха не само съдиите и служителите на ОС Стара Загора, но и тези от Административен съд Стара Загора и петте районни съдилища на Старозагорски съдебен район.

През февруари 2018г. беше проведено обучение от специалисти от “Информационно обслужване” АД - гр. Стара Загора на тема “Предимства на Windows10 и новости в Office 2010”, което приключи с тест и сертификат за участниците. През март 2018г. беше проведено обучение от специалисти на Sentio-България на тема “Основи на киберсигурността”, завършило с тест и сертификат за участниците. През октомври 2018г. се проведе семинар по проект “ЕСLI-BG: Въвеждане на идентификатор ЕСLI в България и свързване с портала e-Justice”, завършило с удостоверение за участниците. През ноември 2018г. беше проведено обучение от специалисти от “Информационно обслужване” АД - гр. Варна за обновените функционални възможности на САС “Съдебно деловодство” и беше представен Единния портал за електронно правосъдие в публичната му част. Проведена беше и консултация на съдебни служители по конкретни казуси от практиката им.

Според данни на Евростат /индекс DESI/ за 2017г. само 29 % от българите имат базисни или по-високи цифрови умения, които включват обработка на информация, комуникация, създаване на съдържание, сигурност, решаване на проблеми, което ни отрежда последното място по този показател. За сравнение, водещите тази статистика страни от ЕС са с показатели 79 % и 85 %. Тази констатация е в подкрепа на необходимостта от провеждането и през следващата година на обучения с практическа насоченост.

В ОС Стара Загора се използва мрежов вариант на правно-информационната система Апис7- модули Апис-Право, Апис-Практика, Евро-Право, Апис-Време, Апис-Конструкции и EUROCASES.

Интернет сайтът на ОС Стара Загора /<http://www.osstz.com/> е във виртуалното пространство от 2005г. Представена е кратка историческа справка, подробна карта на съдебния район и разнообразна информация, организирана в няколко раздела. В раздел Деловодство има информация за: график на насрочените дела за предстоящия месец; ежедневно, в съответствие с изискването за незабавно публикуване на съдебните актове след постановяването им, се актуализира и информацията за постановените съдебни актове в съда; достъпни са и “Вътрешните правила за присъединяване и публикуване на съдебните актове на Интернет страницата на съда”; месечна справка за влезлите в сила съдебни актове; препратка към ЦУБИПСА /Централен веб-базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове/; препратка “Достъп до съдебни дела” за отдалечен достъп /през сайта на съда/ до движението на делата в съда, достъпен за Адвокатска колегия-Стара Загора по силата на Договор от 22.11.2010г. В раздел Информация- списъци на вещи лица, синдици, вътрешни правила- Вътрешни правила за достъп до обществена информация, Вътрешни правила за публикуване на актове в Интернет, Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки, Вътрешни правила за работа на съдебните помощници, Вътрешни правила за събиране на съдебни вземания на ОС Стара Загора; профил на купувача; отчетния доклад на Председателя на съда за предходната година и архив на докладите от 2007г. до 2014г. включително; обявления за публична продан на частни и държавни съдебни изпълнители; работно време и телефони за контакт на деловодствата; телефон за сигнали на граждани; информация за свободните работни места и конкурси в съда и др. полезна информация.

Два от аспектите на сигурността /програмен и организационен/ на работа и защита на информацията в съда са осигурени чрез антивирусен софтуер ESET Endpoint Antivirus с лиценз, предоставен от Висш съдебен съвет и “Правила за използване на програмни продукти и Интернет в ОС Стара Загора”. Третият аспект, а именно повишаване познанията на потребителите, беше реализиран през 2018г. с проведеното обучение на тема “Основи на киберсигурността”.

Остава проблемът с локалната компютърна мрежа на ОС Стара Загора, изградена през 1999г. т.е. структурното окабеляване е вече на 20 години. Все по-наложително е пълното ѝ обновяване с кабели от по-висока категория, позволяващи пренос на данни с по-висока скорост.

3. Финансови резултати в ОС Стара Загора през 2018г.

	<u>2017г.</u>	<u>2018г.</u>
А Приходи по бюджета на СВ	870 084.00	694 736.32
В.т.ч. съдебни такси	808 563.00	648 829.60
приходи от лихви	20 835.00	17 621.81
конфискувани средства	33 397.00	5 783.00
глоби , санкции, неустойки	650.00	3 250.00
други приходи /разноски/	6 639.00	19 251.91
 Б. Разходи по бюджета на СВ		
Заплати	1 827 568.00	1 952 131.00
Др. възнаграждения	307 891.00	247 830.00
Осигуровки	483 021.00	513 975.00
Издръжка	161 956.00	179 455.00
В.т.ч. материали	26 315.00	35 279.00
вода горива енергия	42 494.00	43 266.00
пощенски и телекомуник. услуги	21 442.00	21 054.61
поддръжка софтуер	9 556.00	10 254.83
възнаграждения вещи лица	26 173.00	22 917.44
други	31 582.00	16 443.06
Капиталови разходи за придобиване на компютри и др. оборудване и съоръжения	13 812.00	15 360.00

През 2018г. приходите по бюджета на СВ /694 736.32 лв./ са увеличени спрямо тези през 2017г. /870 084.00 лв./ с 20 %.

Разходите за заплати през 2018г. /1 952 131.00 лв./ са увеличени със 7%, спрямо тези през 2017г. /1 827 568.00 лв./.

Увеличена с 11% спрямо 2017г. е издръжката на съда.

IV. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ

След приемане на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014г. – 2020г. в задължението на всеки съд се включиха задачи, свързани с изготвянето на индивидуален План за действие по изпълнение на КС.

Отчет – анализа по изпълнението на КС- за 2018г., съгласно писмо изх.№ 4653/16.11.2016г. на Председателя на ПАС, следва да бъде включено в годишните доклади на съдилищата.

Индикатор	Период на измерване	Източник на информация	Данни за изпълнението	Дата
Обслужени запитвания по Закона за достъп до обществена информация.	2018г.	Регистър по ЗДОИ.	2015г. – 4 запитвания; 2016г. – 1 запитване; 2017г. – 1 запитване; 2018г. – 7 запитвания.	09.01.2018г.; 30.03.2018г.; 13.07.2018г; 16.08.2018г.; 12.09.2018г.; 29.10.2018г. 27.11.2018г.
Координационни срещи/разговори на представители на връзки с обществеността на органите на съдебната власт.	2018г.	Покана за работна среща.	2015г. -няма проведени срещи; 2016г. – няма проведени срещи; 2017г. – няма проведени срещи; 2018г. – 1 работна среща.	06.07.2018г.
Съвместно координирани между органите на съдебната власт медийни изяви и други инициативи, насочени към широката общественост.	2018г.	-	2015г. – 1 изява- 03.04.2015г.; 2016г. – няма изяви; 2017г. – няма изяви; 2018г. – няма изяви.	
Брой медийни изяви.	2018г.	-	2015г.– 1 изява- 03.04.2015г.; 2016г. – няма изяви; 2017г. – няма	

			изяви; 2018г. – няма изяви.	
Проведени обучения за повишаване на квалификацията свързана с комуникацията с вътрешни и външни публики.	2018г.	Издадени сертификати за преминато езиково обучение.	2015г. – няма участие; 2016г. – няма участие; 2017г. – няма участие; 2018г. – 7 броя сертификати.	През цялата 2018г.
Вътрешни информационни бюлетини, разпространени към изпълнителната и законодателната власт и в рамките на съдебната власт.	2018г.	-	2015г. – няма разпространени бюлетини; 2016г. – няма разпространени бюлетини; 2017г. – няма разпространени бюлетини; 2018г. – няма разпространени бюлетини.	
Време за реакция при комуникационни/медийни кризи.	2018г.	Утвърден комуникационен план – 2 часа.	2015г. – 2 часа; 2016г. – 2 часа, 2017г. – 2 часа; 2018г. – 2 часа.	
Нови/обновени уебсайтове на органи на съдебната власт.	2018г.	-	2015г. – няма обновяване; 2016г. – няма обновяване; 2017г. – няма обновяване; 2018г. – няма обновяване.	
Честота на обновяване на информацията на уебсайтовете на органите на съдебната власт.	2018г.	Приети вътрешни правила.	2015г. – ежедневно обновяване; 2016г. – ежедневно обновяване; 2017г. – ежедневно обновяване; 2018г. –	Ежедневно

			ежедневно обновяване.	
Информационни системи, осигуряващи онлайн достъп до информация за граждани и фирми.	2018г.		2015г.; 2016г.; 2017г.; 2018г. За целия период - Онлайн достъп на адвокатите от АК – Стара Загора до деловодна система САС „Съдебно деловодство“.	Ежедневно
Събития и инициативи, насочени към гражданите.	2018г.	Календар на събитието- Планувано провеждане на „Ден на отворените врати“ .	2015г.-1 брой- 03.04.2015г; 2016г.-1 брой- 08.04.2016г.; 2017г.- 1 брой- 07.04.2017г.; 2018г.- 1брой.	13.04.2018г.
Информационни кампании, насочени към повишаване на осведомеността и правната култура.	2018г.	План за участие в образователна програма.	2015г.- Учебна 2016г/2017г. – 2 участия; Учебна 2017г/2018г. – 4 участия	20.02.2018 г.; 20.03.2018 г.; 10.04.2018 г.; 15.06.2018 г.
Взаимодействие между органите на съдебната власт и организациите от неправителствения сектор.	2018г.	-	2015г.- няма проведени срещи; 2016г.- няма проведени срещи; 2017г.- няма проведени срещи; 2018г.- няма проведени срещи.	

V. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В СЪДЕБНИЯ ОКРЪГ.

1. Постъпили дела

Данните се основават на статистическите отчети, изпращани от районните съдилища в региона в края на всяка година в МП и ВСС и дават основание за следните изводи:

През отчетната година в районните съдилища от региона са постъпили **18593 бр. граждански и наказателни дела**, които са с **5 % по – малко** в сравнение с 2017г., с **1 % повече** в сравнение с 2016г. и с **2 % по – малко** в сравнение с 2015г.

Намаление от **8%** в постъплението през 2018г. спрямо предходната година бележат наказателните дела, в т.ч. **НОХД – с 10%**. С **4%** е намалено постъплението на гражданските дела. **Ръст от 10%** бележи постъплението на изпълнителни дела.

Постъпили дела в районните съдилища

Вид дела	2015	2016	2017	2018	Промяна спр. 2018 %
1.наказателни /общо/ в т.ч.НОХД	6405 1484	7403 1518	6539 1398	5999 1261	-8 % -10 %
2.граждански /общо/	12531	10999	13098	12594	-4 %
3.съдебно-изпълнителни	1039	1912	1609	1773	+10 %
Общо: /т.1 + т.2/:	18936	18402	19637	18593	-5 %

По отношение на постъпилите дела през 2018г. показателят **“Действителна натовареност” /46.14/ бележи намаление спрямо 2017г. /48.55/.** **“Натовареността по щат“ за 2018г. /39.73/ е също по – ниска** в сравнение с 2017г. **/41.96/.**

С най – високи стойности по отношение на показателя **“натовареност по щат”** е РС Гълъбово **/44.17/**, следван от РС Казанлък **/40.25/** и РС Чирпан **/39.75/.**

По отношение на **“действителната натовареност”** с най – високи показатели е РС Чирпан **/59.63/**, следван от РС Раднево **/55.00/** и РС Стара Загора **/46.72/.** През 2018г. и петте районни съдилища са с много висока **“действителна натовареност.”**

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в районните съдилища по отношение на “Постъпили дела”

Районен съд	Общ бр. пост. дела	Съдии по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат
Ст.Загора	9952	21	46.72	39.49
Казанлък	4830	10	40.93	40.25
Чирпан	1431	3	59.63	39.75
Раднево	1320	3	55.00	36.67
Гълъбово	1060	2	44.17	44.17
Окръг 2018г.	18593	39	46.14	39.73
Окръг 2017г.	19637	39	48.55	41.96

1.1 Постъпили през 2018г. в районните съдилища граждански дела

Постъплението на граждански дела през 2018г. бележи намаление спрямо 2017г. с 4%. Спрямо 2016г. постъпилите граждански дела са с 15% повече, а спрямо 2015г. – с 1% повече.

Постъпили граждански дела по районните съдилища

Районен съд	Постъпили граждански дела				
	2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	Промяна спрямо 2017 г. в %
Ст. Загора	6829	6117	6895	6574	-5 %
Казанлък	3327	2814	3599	3390	-6 %
Чирпан	759	751	959	954	-1 %
Раднево	919	739	865	927	+7 %
Гълъбово	697	578	780	749	-4 %
Общо:	12531	10999	13098	12594	-4 %

При почти всички районни съдилища се отчита намаление в постъплението на граждански дела, както следва: РС Стара Загора – с 5%, РС Казанлък – със 6%, РС Чирпан – с 1%, и РС Гълъбово – с 4%. Само в РС Раднево през 2018г. има ръст в постъплението на граждански дела от 7%.

И през 2018г. с най – голямо дялово участие в постъплението са делата по чл.410 и чл.417 ГПК /Заповедните производства/. Най – висок е процентът за РС Раднево - 72%, а най–нисък за РС Стара Загора– 61% и РС Казанлък – 63%. Средно 63% от постъпилите граждански дела в региона за 2018г. са “Заповедни производства”.

Постъпили дела по чл. 417 и чл 410 ГПК

Районен съд	Брой пост. гр. дела	Бр. пост. дела по чл. 410- 417 ГПК - 2018г.	% от общ бр. пост. гр. дела	Бр. пост. дела по чл. 410- 417 ГПК - 2017г.	% изменение 2018г. спр. 2017г.
Ст. Загора	6574	3978	61%	4695	-15%
Казанлък	3390	2130	63%	2456	-13%
Чирпан	954	678	71%	660	+3%
Раднево	927	668	72%	671	-
Гълъбово	749	478	64%	585	-18%
Общо:	12594	7932	63%	9067	-13%

Намалението в постъплението на гражданските дела през 2018г. води до намаление на постъпленията и в “Заповените производства” – с 13% спрямо 2017г. Най-голямо е намалението за РС Гълъбово с 18%, следват РС Стара Загора с 15%, РС Казанлък с 13%. РС Раднево е без промяна, а РС Чирпан бележи ръст от 3%.

1.2 Постъпили през 2018г. в районните съдилища наказателни дела

Постъплението на наказателни дела през 2018г. бележи намаление спрямо 2017г. с 8%. Спрямо 2016г. и 2015г. намалението е съответно от 19% и 6%. Намаление на постъпилите наказателни дела през 2018г. спрямо предходната 2017г. се наблюдава при : РС Стара Загора /със 7%/ и РС Казанлък /с 14%/. При останалите три съдилища е налице ръст съответно от: РС Чирпан /с 3%/ , РС Раднево /с 8%/ и РС Гълъбово /със 7%/.

Постъпили наказателни дела по районни съдилища

Районен съд	2015г.		2016г.		2017г.		2018г.		Пром. спр.2017 %	
	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ общо	в т.ч. НОХД	Наказ Общо	в т.ч. НОХД
Ст.Загора	3614	735	4256	737	3614	735	3378	643	-7 %	-13 %
Казанлък	1672	380	1749	395	1672	380	1440	301	-14 %	-21 %
Чирпан	463	151	601	178	463	151	477	135	+3 %	-11 %
Раднево	365	109	420	108	365	109	393	102	+8 %	-6 %
Гълъбово	291	109	377	100	291	109	311	80	+7 %	-27 %
Общо:	6405	1484	7403	1518	6539	1398	5999	1261	-8 %	-10 %

Постъплението на НОХД през 2018г. бележи намаление спрямо 2017г. с 10% и намаление спрямо 2016г. и 2015г., съответно със 17% и с 15%. Намаление на постъпилите НОХД през 2018г. спрямо предходната 2017г. се

наблюдава при всички районни съдилища, както следва: РС Стара Загора /с 13%/ , РС Казанлък /с 21%/ , РС Чирпан /с 11%/ , РС Раднево /със 6%/ и РС Гълъбово /с 27%/.

От постъпилите 1261 бр. **НОХД** в районните съдилища през 2018г. /2017г. – 1398 бр., 2016г. – 1518 бр., 2015г. – 1484 бр./, са прекратени и върнати за доразследване **29 бр.** /2017г. – 33 бр., 2016г. – 72 бр., 2015г. – 85 бр./ . **Спрямо 2017г. върнатите за доразследване дела са намалели с 12%. Те са най – малко за анализирания четиригодишен период.**

2. Свършени дела

През отчетната година в районните съдилища от региона са свършени дела, както следва:

Свършените наказателни дела през 2018г. бележат намаление от 6% спрямо 2017г., от 18% спрямо 2016г. и от 4% спрямо 2015г.

Свършените **НОХД** през 2018г. бележат намаление спрямо 2017г. с 10% и намаление спрямо 2016г. и 2015г. съответно със 16% и с 10%. През 2018г. при свършените граждански дела се наблюдава намаление спрямо 2017г. със 7%, спрямо 2015г. – с 4% и ръст от 10% спрямо 2016г. Свършените изпълнителни дела през 2018г. са с 36% по – малко от тези през 2017г. и съответно с 3% и с 11% по – малко в сравнение с 2016г. и 2015г.

По отношение на свършените дела могат да се направят изводи, аналогични на тези по отношение на постъпилите.

Свършени дела в районните съдилища

Вид дела	2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	Промяна спр. 2017г. %
1.наказателни /общо/ в т.ч.НОХД	6351 1433	7380 1525	6495 1421	6075 1284	-6 % -10 %
2.граждански /общо/	12692	11058	13064	12171	-7 %
3.съдебно-изпълнителни	1602	1463	2230	1425	-36 %
Общо: /т.1 + т.2/:	19043	18438	19559	18246	-7 %

По отношение на свършените дела през 2018г. показателят “Действителна натовареност” /45.28/ бележи намаление спрямо 2017г. /48.35/. “Натовареността по щат“ за 2018г. /38.99/ е също по – ниска в сравнение с 2017г. /41.79/. С най – високи стойности по отношение на показателя “натовареност по щат” е РС Гълъбово /42.58/, следван от РС Чирпан /39.75/ и РС Казанлък /39.68/. По отношение на “действителната

натовареност” с най – високи показатели е РС Чирпан /59.63/, следван от РС Раднево /53.67/ и РС Стара Загора /45.74/. И петте районни съдилища са с много висока “действителна натовареност”.

“Натовареност по щат” и “Действителна натовареност” в районните съдилища по отношение на “Свършени дела”

Районен съд	Общ брой свърш дела	Съдии по щат	Действителна натовареност	Натовареност по щат
Ст. Загора	9743	21	45.74	38.66
Казанлък	4762	10	40.36	39.68
Чирпан	1431	3	59.63	39.75
Раднево	1288	3	53.67	35.78
Гълъбово	1022	2	42.58	42.58
Окръг 2018г	18246	39	45.28	38.99
Окръг 2017г	19559	39	48.35	41.79

2.1 Свършени граждански дела в районните съдилища през 2018г.

Свършените граждански дела през 2018г. бележат намаление спрямо 2017г. със 7% спрямо 2015г. – с 4% и ръст спрямо 2016г. - с 10%. При четири районни съдилища се отчита намаление в свършените граждански дела, както следва: РС Стара Загора – с 9%, РС Казанлък – със 6%, РС Раднево - с 2% и РС Гълъбово – с 9%. Единствено при РС Чирпан е налице ръст от 2 %.

Свършените граждански дела по районни съдилища

Районен съд	Свършени граждански дела				Промяна спрямо 2017г. в %
	2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	
Ст. Загора	6755	6167	6876	6280	-9 %
Казанлък	3320	2849	3547	3325	-6 %
Чирпан	750	769	942	959	+2 %
Раднево	1167	695	911	890	-2 %
Гълъбово	700	578	788	717	-9 %
Общо:	12692	11058	13064	12171	-7 %

Следва да се подчертае, че аналогично на постъпилите, сред свършените граждански дела и през 2018г. с най – голямо дялово участие са делата по чл. 410 и чл. 417 ГПК /Заповедни производства/. Най – висок е процентът за РС Раднево /75%/ и РС Чирпан /71%/, а най – нисък за РС Стара

Загора /63%/. Средно 65% от свършените граждански дела в регион Стара Загора за 2018г. са “Заповедни производства”.

Свършени дела по чл. 410 и чл. 417 ГПК

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	Бр. свърш. дела по чл. 410- 417 ГПК – 2018г.	% от общ бр. свърш. гр. дела	Бр. свърш. дела по чл. 410- 417 ГПК – 2017г.	% изменение 2018г. спр. 2017г.
Стара Загора	6280	3981	63%	4681	-15%
Казанлък	3325	2130	64%	2453	-13%
Чирпан	959	678	71%	655	+4%
Раднево	890	666	75%	695	-4%
Гълъбово	717	478	67%	589	-19%
Общо:	12171	7933	65%	9073	-13%

Най – голямо е намалението в броя свършени “Заповедни производства” спрямо предходната година за РС Гълъбово /с 19%/ и РС Стара Загора /с 15%/., а най – малко за РС Раднево /с 4%/. Единствено при РС Чирпан се отчита ръст от 4%. **Средно намалението за окръга в сравнение с 2017г е с 13%.**

По– голяма част от делата са свършени до 3 месеца от образуването им /средно 92 %/, като особено добри са резултатите на РС Раднево /98%/, РС Гълъбово /95%/ и РС Чирпан /94%/. Следва да се отбележи, че показателите на другите две районни съдилища са много близки: РС Казанлък /92%/, РС Стара Загора /90%/. Като цяло, по този показател стойностите на всички районни съдилища са много високи.

За сравнение: през 2017г. средно 92% от делата са свършени до 3 месеца от образуването им, като с най – добри показатели са били РС Гълъбово /98%/, РС Раднево /97%/ и РС Чирпан /96%/.

Свършени граждански дела до 3 месеца от образуването им

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	До 3 мес. от образ. им-2018г	% от общ бр. свърш. дела	До 3 мес. от образ. им-2017г	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	6280	5664	90%	6022	88%
Казанлък	3325	3072	92%	3374	95%
Чирпан	959	903	94%	907	96%
Раднево	890	868	98%	881	97%
Гълъбово	717	684	95%	774	98%
Общо:	12171	11191	92%	11958	92%

По отношение на свършените през 2018г. граждански дела със съдебен акт по същество, статистическите данни отчитат най – високи стойности през 2018г. за РС Казанлък /90%/, РС Стара Загора /89%/ и РС Гълъбово /87%/.

Средно 89% от свършените дела през 2018г. са приключили със съдебен акт по същество, като показателите на всички районни съдилища са много добри.

За сравнение през 2017г. 90% от приключилите дела са със съдебен акт по същество, като с най – добри показатели са били: РС Казанлък /91%/, РС Стара Загора /91%/ и РС Гълъбово /90%/.

Свършени граждански дела със съдебен акт по същество

Районен съд	Бр. свърш. гр. дела	Със съд. акт по с-во 2018г.	% от общ бр. свърш. дела	Със съд. акт по с-во 2017г.	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	6280	5571	89%	6239	91%
Казанлък	3325	2991	90%	3226	91%
Чирпан	959	813	85%	795	84%
Раднево	890	766	86%	793	87%
Гълъбово	717	621	87%	710	90%
Общо:	12171	10762	89%	11763	90%

2.2 Свършени наказателни дела в районните съдилища през 2018г.

През 2018г. са приключени 6075 бр. наказателни дела в т.ч. 1284 бр. НОХД /2017г. – 1421 бр., 2016г. – 1525 бр., 2015г. – 1433 бр./. Общият брой свършени наказателни дела през 2018г. е със 6% по – малък спрямо 2017г., с 18% по – малък спрямо 2016г. и с 4% по – малък спрямо 2015г.

В четири районни съдилища свършените наказателни дела бележат намаление спрямо 2017г. както следва: РС Стара Загора /5%/, РС Казанлък /6%/ и РС Чирпан /7%/ и РС Гълъбово /26%/. Единствено РС Раднево бележи незначителен ръст от 1%.

Броят на свършените НОХД през 2018г. /1284 бр./ е с 10% по – малък спрямо 2017г. и съответно със 16% по – малък в сравнение с 2016г. и с 10% по – малък в сравнение с 2015г. Четири районни съдилища бележат намаление в свършените НОХД, както следва: РС Стара Загора /7%/, РС Казанлък /15%/, РС Чирпан /23%/ и РС Гълъбово /7%/. Единствено РС Раднево отчита ръст от 15%.

Свършени наказателни дела по районни съдилища

Районен съд	2015г.		2016г.		2017г.		2018г.		Пром. спр.2017 %	
	Наказ общо	В т.ч. НОХД	Наказ общо	В т.ч. НОХД	Наказ Общо	В т.ч. НОХД	Наказ общо	в т.ч. НОХД	Наказ общо	в т.ч. НОХД
Ст.Загора	3575	694	4261	740	3658	712	3463	659	-5 %	-7 %
Казанлък	1630	365	1754	405	1524	352	1437	300	-6 %	-15 %
Чирпан	461	149	594	177	506	172	472	132	-7 %	-23 %
Раднево	400	*118	393	100	396	95	398	109	+1%	+15 %
Гълъбово	285	107	378	103	411	90	305	84	-26%	-7 %
Общо:	6351	1433	7380	1525	6495	1421	6075	1284	-6 %	-10 %

Голяма част от НОХД са свършени до 3 месеца от образуването им /средно 89%/, като особено добри са показателите на РС Чирпан /97%/ и РС Казанлък /91%/.

В сравнение с 2017г. показателят бележи лек спад – средно 90% от делата през 2017г. са свършени до 3 месеца от образуването им.

В съпоставка с 2017г. данните са следните: РС Стара Загора /2017г. – 88%, 2018г. – 87%/, РС Казанлък /2017г. – 94%, 2018г. – 91%/, РС Чирпан /2017г. – 90%, 2018г. – 97%/, РС Раднево /2017г. – 92%, 2018г. – 87%/ и РС Гълъбово /2017г. – 81%, 2016г. – 88%/. Най – голям ръст в показателя /7%/ се отчита в РС Чирпан и РС Гълъбово

НОХД свършени до 3 месеца от образуването им

Районен съд	Бр. свърш. НОХД	До 3 мес. от образ. им-2018г	% от общ бр. свърш. дела	До 3 мес. от образ. им-2017г	% от общ бр. свърш. дела
Ст. Загора	659	572	87%	630	88%
Казанлък	300	274	91%	331	94%
Чирпан	132	128	97%	154	90%
Раднево	109	95	87%	87	92%
Гълъбово	84	74	88%	73	81%
Общо:	1284	1143	89%	1275	90%

По отношение на свършените НОХД приключили с присъда /средно 26% от общия брой свършени НОХД/ данните за районните съдилища в региона са следните: с най–добри показатели са РС Раднево /30%/ и РС Стара Загора /29%/. С най – ниски стойности е РС Чирпан – едва 17%. В съпоставка с 2017г. данните са следните: РС Стара Загора /2017г. – 30%, 2018г. – 29%/, РС Казанлък /2017г. – 24%, 2018г. – 25%/, РС Чирпан /2017г. – 24%, 2018г. – 17%/,

РС Раднево /2017г. – 23%, 2018г. – 30%/ и РС Гълъбово /2017г. – 30%, 2018г. – 25%/. **Най – голям ръст в показателя /със 7%/ се отчита в РС Раднево, респективно най – занижен /със 7%/ е в РС Чирпан.**

НОХД приключили с присъда

Районен съд	Общ брой свършени НОХД	Приключили с присъда 2018г.	% спрямо общия брой свършени дела	Приключили с присъда 2017г.	% спрямо общия брой свършени дела
Ст. Загора	659	189	29%	216	30%
Казанлък	300	73	25%	86	24%
Чирпан	132	22	17%	41	24%
Раднево	109	33	30%	22	23%
Гълъбово	84	21	25%	27	30%
Общо:	1284	338	26%	392	28%

За свършените НОХД със съдебен акт по същество /присъда и споразумение/, които за съдебния окръг са 96%, данните са следните: С най – добри показатели през 2018г. са РС Казанлък /98%/, РС Стара Загора /97%/ и РС Чирпан /97%/. Следва да се отбележи, че другите районни съдилища са също с много добри показатели: РС Раднево /89%/ и РС Гълъбово /93%/. Средно за окръга през 2018г. показателят бележи намаление от 1% /2018г. – 96%, 2017г. - 97%/.

НОХД приключили със съдебен акт по същество

Районен съд	Общ брой свършени НОХД	Със съдебен акт по с-во 2018г.	% спрямо общия брой свършени дела	Със съдебен акт по с-во 2017г.	% спрямо общия брой свършени дела
Ст. Загора	659	641	97%	691	97%
Казанлък	300	293	98%	340	97%
Чирпан	132	128	97%	165	96%
Раднево	109	97	89%	90	95%
Гълъбово	84	78	93%	85	94%
Общо:	1284	1237	96%	1371	97%

Показателен е фактът, че през 2018г. /както и през 2017г., 2016г. и 2015г./ **повече от половината НОХД във всички районни съдилища са приключили със споразумение. Тенденцията за големия брой на сключваните споразумения, както на досъдебна, така и в съдебна фаза е особено добре изразена през последните години.**

Това води до по-бързо приключване на делото с краен и окончателен съдебен акт, който е по-стабилен, тъй като представлява постигнато съгласие на всички страни, относно виновността на дееца, вида и размера на наказанието, което следва да му бъде наложено, като същевременно и определението, с което е одобрено споразумението, е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

Приключването на делата със споразумение е един от добрите варианти за приключване на дела от общ характер, доколкото в този случай всички страни по делото са съгласни с така постигнатото споразумение и с неговите последици, като са приели, че изцяло са постигнати техните цели и са удовлетворени интересите както на правосъдието, така и на пострадалите от престъплението, а същевременно и виновният за престъплението е наказан.

Ето защо и без съмнение, фактът на **големия брой на постигнатите споразумения по дела от общ характер е в полза и интерес на страните в процеса, а така също и на обществото, доколкото освен индивидуална превенция, наказанието има и генерална такава и създава убеждение в обществото, че виновните лица няма да останат ненаказани и ще понесат наказателна отговорност.** Не на последно място е и обстоятелството, че се спестява и време, и финансови ресурси.

3. Качество на правораздаване

3.1 По гражданските дела

Като **въззивна инстанция през 2018г. делата за разглеждане в Старозагорския окръжен съд са общо 1074 бр.** /2017г. – 1067 бр., 2016г. – 889 бр., 2015г. – 1125 бр. /, **в т.ч. вгрд – 765 бр.** /2017г. – 708 бр., 2016г. – 576 бр., 2015г. – 819 бр./, **вчгрд – 309 бр.**/2017г. – 359 бр., 2016г. – 313 бр., 2015г. – 306 бр./.

От тях са **свършени общо 932 бр. или 87% от делата за разглеждане** /2017г. – 911 бр. или 85%, 2016г. – 798 бр. или 90%, 2015г. – 1023 бр. или 91%/, **от които вгрд – 640 бр.** /2017г. – 576 бр., 2016г. – 508 бр., 2015г. – 729 бр./, **вчгрд – 292 бр.** /2017г. – 335 бр., 2016г. – 290 бр., 2015г. – 294 бр./.
Несвършените въззивни дела в края на отчетния период са общо 142 бр. /2017г. – 156 бр., 2016г. – 91 бр., 2015г. – 102 бр./, **в т. ч. вгрд. – 125 бр. и вчгрд – 17 бр.**

Анализираните данни сочат, че **броят на гражданските дела за разглеждане в ОС Стара Загора като въззивна инстанция през 2018г. е на нивото от 2017г.** Висок е % на свършените въззивни граждански дела спрямо общия брой дела за разглеждане: 2018г. – 87%, 2017г. – 85%, 2016г. – 90%, 2015г. – 91%, **респективно малък броят на останалите висящи в края на отчетния период.**

През 2018г. е увеличен броят на обжалваните решения, респективно свършени въззивни граждански дела както следва: на РС Стара Загора /с 14%/, РС Казанлък /с 4%/, РС Раднево /със 64%/ и РС Чирпан /с 5%/. Единствено при РС Гълъбово се отчита намаление от 25%. Като цяло за региона през 2018г. са разгледани с 11% повече жалби по граждански дела в сравнение с 2017г.

Брой свършени въззивни граждански дела за периода 2015г. – 2018г.

Районен съд	Общ брой свършени в.гр.д. 2015г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2016г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2017г.	Общ брой свършени в.гр.д. 2018г.	% изменение спрямо 2017г
Ст. Загора	488	330	386	439	+14%
Казанлък	163	114	138	143	+4 %
Раднево	43	23	14	23	+64 %
Чирпан	24	22	22	23	+5 %
Гълъбово	11	19	16	12	-25 %
Общо:	729	508	576	640	+11 %

От свършените през 2018г. 640 бр. в.гр.д., при 427 бр. или 67% решението е оставено в сила /2017г. – 576 бр. или 61%, 2016г. – 296 бр. или 59%, 2015г. – 428 бр. или 59%/. След като през 2014г. – 2016г. броят на потвърдените решения плавно намаляваше, през 2017г. и особено през 2018г. се отчита ръст в този показател. Намалява процентът на изцяло отменените/обезсилени/ решения: 2018г. – 10%, 2017г. - 11%, 2016г. – 13%, 2015г. – 14%. Намалява процентът на прекратените дела: 2018г. – 11% , 2017г. - 15%, 2016г. – 13%, 2015г. – 17%. 2018г. е с най – нисък процент прекратени дела за целия четиригодишен период.

Качество на въззивно обжалвани решения по граждански дела за периода 2015г. – 2018г.

Районен съд	Общ бр. свърш. дела	Решен. оставено в сила	% от общ бр. свърш. дела	Решен. измен.	Решен. отменено изцяло	Решен. Обезсилено	Делото прекр.
2015г.	729	428	59%	73	95	8	125
2016г.	508	296	58%	68	67	11	66
2017г.	576	352	61%	78	57	4	85
2018г.	640	427	67%	75	59	10	69

По съдилища данните за качеството на въззивно обжалваните решения изглеждат така: РС Стара Загора – 64%, РС Казанлък – 75%, РС Чирпан – 48%, РС Раднево – 87%, РС Гълъбово – 50%. С най – добър показател е РС

Раднево. От 23 бр. свършени дела: 20 бр. са потвърдени, 1 бр. изменено, 2 прекратени. Трябва да се има предвид, че броят на обжалваните решения на РС Раднево, РС Чирпан и РС Гълъбово е по – малък и дори един брой дело в повече /по – малко/, може да промени съществено процента нагоре /надолу/.

Качество на въззивно обжалвани решения по граждански дела през 2018г. по районни съдилища

Районен съд	Общ бр. свърш. дела	Решен. оставено в сила	% от общ бр. свърш. дела	Решен. измен.	Решен. отменено изцяло	Решен. Обезсилено	Делото прекр.
Ст.Загора	439	283	64%	53	46	7	50
Казанлък	143	107	75%	15	12		9
Чирпан	23	11	48%	3		2	7
Раднево	23	20	87%	1			2
Гълъбово	12	6	50%	3	1	1	1
Общо:	640	427	67%	75	59	10	69

През 2018г. в ОС Стара Загора са разгледани **292 бр. частни жалби**, в които се включват и определения и разпореждания по движението на гражданските и търговските дела, а не само съдебни актове по същество /2017г. – 335 бр., 2016г. – 290 бр., 2015г.–294 бр./ . Увеличен е броят на обжалваните определения и разпореждания, респективно броят на свършените въззивни частни граждански дела в РС Чирпан /с 33%/ и РС Гълъбово /2 пъти/. В другите три съдилища се отчита намаление: РС Стара Загора /с 27%/, РС Казанлък /с 7%/ и РС Раднево /с 21%/. **Като цяло през 2018г. са разгледани с 13% по – малко частни жалби в сравнение с 2017г.** /2017г. – 335 бр., 2016г. – 290 бр., 2015г. – 294 бр./.

Брой свършени въззивни частни граждански дела

Районен съд	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2015г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2016г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2017г.	Общ брой свършени в.ч.гр.д. 2018г.	% изменение спрямо 2017г
Ст. Загора	163	179	202	148	-27 %
Казанлък	61	63	76	71	-7 %
Раднево	25	16	19	15	-21 %
Чирпан	28	17	24	32	+33 %
Гълъбово	17	14	13	26	2 пъти
Хасково	-	1	1	-	-
Общо:	294	290	335	292	-13%

От свършените **292 бр. в.ч.гр.д. 157 бр. или 54% са потвърдени** /2017г. – 335 бр. или 55%, 2016г. – 165 бр. или 57%, 2015г. – 163 бр. или 55%,/. Налице е относително постоянство в показателя брой потвърдени съдебни актове. Относително постоянен е и броят /процентът/ на отменените дела-28% през 2018г. /2017г. – 26%, 2016г. – 30%, 2015г. – 27%/ . На нивото от 2017г. е броят на прекратените дела – 15% през 2018г. /2017г. – 15%, 2016г. – 12%, 2015г. – 13%/.

Качество на въззивно обжалвани определения по гр.дела 2015г. – 2018г.

Година	Общ брой свършени в.ч.гр.д.	Потвърдени	% от общ бр. свършени в.ч.гр.д.	Отменени	Изменени	Прекратени
2015	294	163	55%	80	14	37
2016	290	165	57%	86	4	35
2017	335	185	55%	88	11	51
2018	292	157	54%	82	9	44

3.2 По наказателните дела

През 2018г. в Окръжен съд Стара Загора делата за разглеждане /т.е. останали несвършени дела в края на 2017г. и постъпили през 2018г./ са **331 бр. въззивни дела**. От тях са приключени **263 бр. въззивни дела** /в т.ч. 80 бр. ВНОХД, 11 бр. ВНЧХД, 14 бр. ВАНД и 158 бр. ВЧНД/.

Потвърдени са присъди /решения/ по 64 бр. дела, изменени присъди /решения/ – по 15 бр. дела, отменени присъди /решения/ – по 17 бр. дела, отменени с произнасяне на нова присъда /решение/ – 6 бр. наказателни дела и прекратени – 3 бр. дела.

Цитираните данни сочат, че **броят на въззивните дела за разглеждане през 2018г. /331 бр./ бележи лек ръст** /2017г. – 318 бр., 2016 г. – 330 бр., 2015г. – 374 бр./. Броят на свършените въззивни наказателни дела през 2018г. /263 бр./ бележи намаление с 4% спрямо 2017г., с 12% спрямо 2016г. и с 21% спрямо 2015г. /2017г. – 274 бр., 2016г. – 300 бр., 2015г. – 335 бр./.

С **20%** като цяло е намалял броят на свършените ВНОХД и ВНЧХД в ОС Стара Загора през 2018г. С **13%** са намалели обжалваните присъди, респективно свършените ВНОХД и ВНЧХД, в РС Стара Загора, с **30%** в РС Казанлък, с **10%** в РС Раднево, с **38%** в РС Чирпан и с **57%** в РС Гълъбово.

Брой свършени ВНОХД и ВНЧХД за периода 2015г. – 2018г.

Районен съд	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2015г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2016г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2017г.	Брой свърш ВНОХД ВНЧХД 2018г.	% промяна спрямо 2017г
Ст. Загора	96	76	69	60	-13 %
Казанлък	34	26	20	14	-30 %
Раднево	9	4	10	9	-10 %
Чирпан	11	9	8	5	-38 %
Гълъбово	7	7	7	3	-57 %
Общо:	157	122	114	91	-20 %

През 2018г. се наблюдава ръст в броя на потвърдените присъди спрямо общия брой свършени дела – 58% /2017г. – 54%, 2016г. – 59%, 2015г. – 64%/. През последните три години показателят е относително постоянен. Ръст бележи процентът на изцяло отменените присъди – 24% /2017г. – 17%, 2016г. – 20%, 2015г. – 15%/. Стойността му е най – висока за анализирания четиригодишен период. Изменените присъди са 14% /2017г. – 26%/ от общия брой свършени дела, а прекратените дела – 3% /2017г. – 3%/

Качество на свършени ВНОХД и ВНЧХД за периода 2015г. – 2018г.

Година	Брой свърш дела	Присъда потвърд.	% от бр. свърш дела	Присъда изменена	Присъдата отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова присъда	
2015г.	157	100	64%	26	20	3	8
2016г.	122	72	59%	17	15	9	9
2017г.	114	62	54%	30	12	7	3
2018г.	91	53	58%	13	17	5	3

По съдилища данните, визиращи качеството на правораздаване /потвърдени съдебни актове/, са следните: РС Стара Загора - 62%, РС Казанлък - 57%, РС Раднево - 33%, РС Чирпан - 60%, РС Гълъбово 67%.

С най–добри показатели са РС Гълъбово /много малък брой на обжалваните присъди – само три/ и РС Стара Загора. При 60 бр. свършени дела: за 37 бр. – присъдата е потвърдена, за 7 бр. – присъдата изменена, за 10 бр. – присъдата отменена изцяло и делото върнато за ново разглеждане, за 4 бр. – присъдата отменена изцяло с произнасяне на нова присъда и за 2 бр. – делото прекратено

**Качество на свършените ВНОХД и ВНЧХД
през 2018г. по районни съдилища**

Районен съд	Брой свърш дела	Присъда потвърд.	% от бр. свърш. дела	Присъда изменена	Присъдата отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова присъда	
Ст.Загора	60	37	62 %	7	10	4	2
Казанлък	14	8	57 %	4	2		
Раднево	9	3	33 %	1	4	1	
Чирпан	5	3	60 %	1			1
Гълъбово	3	2	67 %		1		
Общо:	91	53	58 %	13	17	5	3

През 2018г. 4 бр. ВНОХД и 1 бр. ВНЧХД са приключили с произнасяне на нова присъда. **Няма постановени оправдателни присъди.** Причините за постановяване на оправдателни присъди – 11 бр. за анализирания четиригодишен период от въззивният съд са идентични с тези при първоинстанционния съд:

Оправдателни присъди, произнесени на въззивна инстанция

Общ брой произнесени нови присъди	2015г.		2016г.		2017г.		2018г.	
	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД	ВНОХД	ВНЧХД
Бр.нови присъди	3	-	5	4	7	1	4	1
Бр. оправд.прис.	2	-	1	3	4	1	-	-

През 2018г. са свършени 14 бр. ВАНД. 79% от обжалваните решения са потвърдени, при 7% – решението е отменено изцяло, 14% решението е изменено. През 2018г. е увеличен значително процентът на потвърдени решения /79%/ - най – висок за анализирания четиригодишен период. Трябва да се отчете и ниския брой постъпили /респективно/ разгледани ВАНД.

Качество на свършените ВАНД за периода 2015г. – 2018г.

Година	Брой свърш. дела	Решение потвърд.	% от бр. свърш. дела	Решение изменено	Решението отмен. изцяло		Делото прекратено
					За ново разглеждане	С нова решение	
2015г.	32	16	50%	4	8	-	4
2016г.	22	15	68%	-	5	1	1
2017г.	9	5	56%	1	2	1	-
2018г.	14	11	79%	2	-	1	-

През 2018г. в ОС Стара Загора са разгледани 158 бр. частни жалби и протести – с 5% повече спрямо 2017г. В РС Стара Загора се отчита увеличение от 9%., в РС Раднево от 13%, а в РС Чирпан от 50%. РС Казанлък бележи намаление от 8%., а РС Гълъбово – от 36%.

Брой свършени ВЧНД за периода 2015г. – 2018г.

Районен съд	Общ брой свършени ВЧНД- 2015г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2016г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2017г.	Общ брой свършени ВЧНД- 2018г.	% изменение спрямо 2017г.
Ст. Загора	101	91	102	111	+9%
Казанлък	37	39	24	22	-8%
Раднево	5	11	8	9	+13%
Чирпан	5	10	6	9	+50%
Гълъбово	2	5	11	7	-36 %
Общо:	150	156	151	158	+5 %

По отношение на качеството на свършените ВЧНД 2018г. бележи ръст – 73% от обжалваните определения и разпореждания са потвърдени /2017г. – 63%, 2016г. – 71%, 2015г. – 68%/ . Процентът е най – висок за анализирания четиригодишен период. Процентът на изцяло отменените определения и разпореждания за 2018г. е най – нисък за последните четири години – 18%, /2017г. – 27%, 2016г. – 22%, 2015г. – 26%,/. 3% от обжалваните определения и разпореждания са изменени, а 6 % - прекратени.

Качество на свършените ВЧНД за периода 2015г. – 2018г.

Година	Общ брой свършени в.ч.гр.д.	Потвърдени	% от общ бр. свършени в.ч.гр.д.	Отменени	Изменени	Прекратени
2015	150	102	68%	39	3	6
2016	156	110	71%	34	2	10
2017	151	95	63%	41	6	9
2018	158	115	73%	28	5	10

4. Отчет за изпълнение на комуникационната стратегия на районните съдилища

Отчет – анализа по изпълнението на КС - за 2018г., съгласно писмо изх.№ 4653/16.11.2016г. на Председателя на ПАС, следва да бъде включено в годишните доклади както за окръжния, така и за районните съдилища в региона.

• **Старозагорски районен съд**

Индикатор	Описание	Измерител	Период на измерване
Обслужени запитвания по Закона за достъп до обществена информация	2018 г. - 4 бр. 2017 г. - 1 бр. 2016 г. - 0 бр. 2015 г. - 3 бр.	Брой запитвания	Година
Координационни срещи/разговори на представители на връзки с обществеността на органите на съдебната власт	2017 г. - Среща с представители на регионални медии за представяне на съдиите - говорители на Районен съд Стара Загора	Брой срещи	Година
Съвместно координирани между органите на съдебната власт медийни изяви и други инициативи, насочени към широката общественост	2018 г. Ден на отворените врати; Образователна програма "Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. отворени съдилища и прокуратури"; Проведен „Час на класа – Съдът отблизо“ с ученици от 10 клас на ГПЧ “Ромен Ролан“ съвместно с Апелативен съд Пловдив 2017 г. Ден на отворените врати; Образователна програма "Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. отворени съдилища и прокуратури" 2016 г. Ден на отворените врати Образователна програма "Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. отворени съдилища и прокуратури" 2015 г. Ден на отворените врати Образователна програма "Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. отворени съдилища и прокуратури"	Брой медийни изяви/инициативи	Година
Брой медийни изяви	2018 г. - 5 бр. интервюта 2017 г. - ... бр. 2016 г. - ...бр 2015 г. - ...бр.	Брой медийни изяви	Година

Проведени обучения за повишаване на квалификацията свързана с комуникацията с вътрешни и външни публики			Година
Вътрешни информационни бюлетини, разпространени към изпълнителната и законодателната власт и в рамките на съдебната власт			Година
Успеваемост на прессъобщенията и продължаващи тематични публикации			Година
Публикации и излъчвания в печатните и електронните медии	Регулярни публикации за предстоящи събития, свързани с дейността на Районен съд - Стара Загора на интернет стараницата на съда и Фейсбук.		Година
Достигната аудитория по целеви групи			Година
Отношение на медиите по теми, свързани със съдебната система			Година
Репутация на органите на съдебната власт в социалните медии			Година
Време за реакция при комуникационни/медийни кризи			Година
Нови/обновени уебсайтове на органи на съдебната власт			Година

Честота на обновяване на информацията на уебсайтовете на органите на съдебната власт	Ежедневно и при необходимост		Година
Информационни системи, осигуряващи онлайн достъп до информация за граждани и фирми	Достъпна информация на интернетстраницата на Районен съд Стара Загора		Година
Подобрение на нагласите и отношението на широката общественост към органите на съдебната власт			Година
Събития и инициативи, насочени към гражданите	2018 г. -5 срещи с ученици, конкурс за есе и рисунка и 2 симулативни процеса 2017 г. 2 срещи с ученици и 1 симулативен процес 2016 г. 2015 г.	Брой събития/инициативи	Година
Информационни кампании, насочени към повишаване на осведомеността и правната култура	2018г. - Среща с ученици от ГПЧ“Ромен Ролан“ и ГПСАГ“Лубор Байер“гр. Стара Загора и представяне на професиите „Съдия“ и „Прокурор“ 2017 г. - Изготвена и представена презентация за устройството и функционирането на съдебната власт в Република България пред ученици от Математическа гимназия, Търговска гимназия и Гимназия за строителство и архитектура 2016 г. 2015 г.	Брой кампании	Година
Взаимодействие между органите на съдебната власт и организациите от неправителствения сектор	2018 г. -Участие в благотворителна инициатива на омбудсмана на гр. Стара Загора "Чудната елха" 2017 г. 2016 г. 2015 г.	Брой	Година

• **Казанлъшки районен съд**

Индикатор	Отчет
Координационни срещи/разговори на представители на връзки с обществеността на ОСВ	Отчитане на резултатите от участието на магистратите в образователната програма съвместно с ХГ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Казанлък – симулативен процес в деня на отворените врати.
Обслужени запитвания по ЗДОИ	4 бр.
Съвместно координирани между органите на съдебната власт медийни изяви и други инициативи, насочени към широката общественост	Участие на магистрати от Районен съд – Казанлък в образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, съвместно с ХГ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Казанлък
Брой медийни изяви	Провеждане "Ден на отворените врати" на 16.04.2018 г. Събитието е отразено на уебсайта на съда и в местни медии.
Проведени обучения за повишаване на квалификацията свързана с комуникацията с вътрешни и външни публики	Проведени обучения на съдиите в рамките на Апелативния район.
Нови/обновени уебсайтове на органи на съдебната власт	Обновяване на интернет-страницата на съда. Изработена Медийна стратегия.
Честота на обновяване на информацията	Ежедневно
Информационни кампании, насочени към повишаване на осведомеността и правната култура	Срещи на административното ръководство на съда със съдебните заседатели и оценка на ефективността на работата им. Обучение на длъжностните лица от общините в съдебния район на Районен съд – Казанлък относно измененията на ГПК и НПК за връчване на съдебни книжа. Регулярни срещи със съдебните служители по организацията на работа.

• **Радневски районен съд**

Индикатор	Период на измерване	Източници на информация	Дата
Обслужени запитвания по ЗДОИ	2015 г.	2 запитвания	07.01.2015 г. 10.02.2015 г.
	2016 г.	няма регистрирани запитвания	-
	2017 г.	1 запитване	30.05.2017 г.
	2018 г.	3 запитвания	13.07.2018 г. 20.07.2018 г. 12.09.2018 г.
Координационни срещи/разговори на представителите на връзки с обществеността на ОСВ	2015 г.	-	-
	2016 г.	2 работни срещи	07.10.2016 г. 21.10.2016 г.
	2017 г.	1 работна среща	15.05.2017 г.

	2018г.	-	-
Съвместно координирани между ОСВ медийни изяви и други инициативи, насочени към широката общественост	2015 г.	Среща дискусия на съдиите от Пловдивски апелативен район	25.06.2015 г.
	2016 г.	Работна среща на представителите на съдилищата относно връзки с обществеността. Работна среща за обсъждане разпоредбите на ЗСВ, касаещи прекия избор на членове на ВСС от съдиите	07.10.2016 г. 09.12.2016 г.
	2017 г.	Участие в среща на представителите на съдилищата	15.05.2017 г.
	2018 г.	-	-
Брой медийни изяви	2015 г.	2 интервюта	21.01.2015 г. 26.02.2015 г.
	2016 г.	3 интервюта	18.06.2016 г. 27.10.2016 г. 03.11.2016 г.
	2017 г.	9 медийни изяви	23.02.2017 г. 16.03.2017 г. 25.05.2017 г. 01.06.2017 г. 29.06.2017 г. 21.09.2017 г. 26.10.2017 г. 23.11.2017 г. 07.12.2017 г.
	2018 г.	3 медийни изяви	18.01.2018 г. 09.03.2018 г. 20.12.2018 г.
Проведени обучения за повишаване на квалификацията	2015 г.	-	-
	2016 г.	-	-
	2017 г.	-	-
	2018 г.	1 участие	06.07.2018 г.
Вътрешни информационни бюлетини, разпространени към изпълнителната и законодателната власт и в рамките на съдебната власт	2015 г.	-	-
	2016 г.	-	-
	2017 г.	-	-
	2018 г.	12 ежемесечни публикации на страницата на съда	01.01.2018 г. 31.12.2018 г.
Време за реакция при комуникационни/медийни кризи	2015 г.	-	-
	2016 г.	1 реакция	16.11.2016 г.
	2017 г.	-	-
	2018г.	-	-
Нови/обновени уебсайтове на органи на съдебната власт	2015 г.	-	-
	2016 г.	актуализиран график за съдебните заседания, образци на документи нов изглед на публикуваните актове	
	2017 г.	-	-
	2018 г.	-	-

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2018 година

Честота на обновяване на информацията на уебсайтовете на ОСВ	2015 г.	Честотата на обновяване на информацията на уебсайта на РС Раднево е ежедневна	
	2016 г.		
	2017 г.		
	2018 г.		
Информационни системи, осигуряващи онлайн достъп до информация за граждани и фирми	2015 г.	-	-
	2016 г.	Предоставен онлайн достъп на адвокатите от АК Стара Загора	
	2017 г.	-	-
	2018 г.	Добавени са бързи връзки на уеб страницата на РС Раднево	
Събития и инициативи, насочени към гражданите	2015 г.	1 проведено събитие	04.06.2015 г.
	2016 г.	2 проведени събития	21.04.2016 г. 24.11.2016 г.
	2017 г.	2 проведени събития	18.04.2017 г. 12.10.2017 г.
	2018 г.	2 проведени събития	18.04.2018 г. 30.10.2018 г.
Информационни кампании, насочени към повишаване на осведомеността и правната култура	2015 г.	-	-
	2016 г.	-	-
	2017 г.	3 проведени срещи	03.04.2017 г. 20.04.2017 г. 05.06.2017 г.
	2018 г.	4 проведени срещи	15.03.2018 г. 22.03.2018 г. 24.04.2018 г. 21.06.2018 г.
Взаимодействие между ОСВ и организациите от неправителствения сектор	2015 - 2016 г.	-	-
	2017 г.	-	-
	2018 г.	-	-

• Чирпански районен съд

Индикатор	Източници на информация	Данни за изпълнението	Дата
Координационни срещи разговори) между представителите на „Връзки с обществеността” на ОСВ	административни данни	Няма	
		<u>2016г.</u> 1 работна среща	15.04.2016г.
		<u>2017г.</u> 1 работна среща	26.05.2017г.
Брой медийни изяви		Няма	
		<u>2015г.</u> 1 интервю	27.03.2015г.
		<u>2016г.</u>	15.04.2016г. и

Отчетен доклад на Старозагорски съдебен район за 2018 година

		2 интервюта <u>2017г.</u> Няма	03.11.2016 г
Нови (обновени) уебсайтове на ОСВ	Лицата, отговарящи за сайта на съда	Периодично актуализиране на информацията Отнася се и за 2015г., 2016г. и 2017г.	
Честота на обновяване на информацията	Лицата, отговарящи за сайта на съда	Ежедневно Отнася се и за 2015г., 2016г. и 2017г.	
Обслужени запитвания по ЗДОИ	Административни данни	4 запитвания <u>2015г.</u> 2 запитвания <u>2016г.</u> няма регистрирани запитвания <u>2017г.</u> 1 запитване	13.07.2018г. 20.07.2018г. 13.08.2018г. 12.09.2018г. 07.01.2015г. 09.02.2015г. 30.05.2017г.
Проведени обучения за повишаване на квалификацията, свързана с вътрешната и външни публикации	Административни данни	Няма <u>2015г.</u> 2 участия <u>2016г.</u> 1 участие <u>2017г.</u> 1 участие	11.06.- 14.06.2017г.
Вътрешни информационни бюлетини в рамките на ОСВ	-	Няма Няма изготвени бюлетини и през 2015, 2016 и 2017г.	
Информационни кампании, насочени към повишаване на осведомеността и правната култура	Административни данни и данни от лицата, отговарящи за програмата	<ul style="list-style-type: none"> Ден на отворените врати <u>2015г.</u> Ден на отворените врати <u>2016г.</u> Ден на отворените врати <u>2017г.</u> Ден на отворените врати <ul style="list-style-type: none"> Участие на РС-Чирпан в образователна програма: „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ <u>2017г.</u>	16.04.2018г. 27.03.2015г. 15.04.2016г. 26.05.2017г. м. май – м. юни 2018г. м.януари – м. април 2017г.
Време за реакции при комуникационни (медийни) кризи			

Съвместни, координирани между ОСВ медийни изяви и други инициативи, насочени към широката общественост			
--	--	--	--

• **Гълъбовски районен съд**

Индикатор	Описание	Период на измерване	Целева стойност	Източник на информация	Данни за изпълнението
Обслужени запитвания по Закона за достъп до обществена информация	Един брой обслужено запитване по ЗДОИ	годишно	1 брой	Административни данни	2018 г. – 4 броя 2017 г. – 1 брой 2016 г. – 1 брой 2015 г. – 3 броя
Координационни срещи/разговори на представители на връзки с обществеността на органите на съдебната власт.	1 брой проведено обучение на кметове и кметски наместници за връчване на съдебни книжа	Годишно	1 броя	Покани за участие, присъствени списъци и учебителни материали	2018 г. – 0 броя 2017 г. – 2 брой 2016 г. – 0 броя 2015 г. – 0 броя
Брой медийни изяви	Информационна рубрика в местен в-к „Гълъбови вести“ за дейността на РС – Гълъбово Публикации в медийни сайтове	Годишно	12 броя прессъобщения	Административни данни	2018 г. – 12 броя 2017 г. – 12 броя 2016 г. – 2 броя 2015 г. – 0 броя
Проведени обучения за повишаване на квалификацията, свързана с вътрешната и външните публики	1 брой обучение	Годишно	1 брой		2018 г. – 1 брой 2017 г. – 1 брой 2016 г. – 0 броя 2015 г. – 0 броя
Нови/обновени уебсайтове на органи на съдебната власт		На две години			
Честота на обновяване на информацията уебсайтовете на органите на съдебната власт.	Ежедневно обновяване на информацията на уебсайта на РС Гълъбово.	Годишно		Данни на лицата актуализиращи информацията в уебсайта на съда.	
Информационни системи, осигуряващи онлайн достъп до информация за граждани и фирми	Онлайн достъп на адвокатите от АК Стара Загора до деловодната система САС „Съд.деловодство“ Свързване на САС „Съд.деловодство“ с Портала за електронно			Система за достъп до делата от адвокати Единен портал за електронно правосъдие	

	правосъдие				
Събития и инициативи, насочени към гражданите	Проведен „Ден на отворените врати“	Годишно	1 брой		2018 г. – 1 брой 2017 г. – 1 брой 2016 г. – 1 брой 2015 г. – 1 брой

5. Съдебно – изпълнителна служба

Съдебно–изпълнителното производство е с особена значимост, поради обстоятелството, че то се явява частта, с която завършва съдебното производство. Тук интересът почти винаги е голям и всичко това създава голямо напрежение и често конфликтност във взаимоотношенията между съдия–изпълнителите със страните по изпълнителното дело.

Изводи:

а/ **Постъпилите изпълнителни дела през 2018г. – общо 1773 бр. са с 10% повече в сравнение с 2017г. /1609 бр./**

б/ **Свършените изпълнителни дела през 2018г. – общо 1425 бр. са с 36% по – малко в сравнение с 2017г. /2230 бр./**

в/ **Увеличен /с 4%/ е броят на останалите несвършени дела в края на отчетния период. – 9271 бр. /2017г. – 8923 бр./**

г/ **Качеството на работата на съдебно – изпълнителните служби е много добра, тъй като минимален брой от обжалваните действия на съдия–изпълнителя са уважени.**

Планираното създаване на съвременен софтуер и изграждане на единна база данни все още не е реалност, което е крайно необходимо при сегашната смесена система на съдебното изпълнение за по – добро взаимодействие с частните съдебни изпълнители от съдебният район, и осигуряване на бързина и ефективност при изпълнение на съдебните актове. Въведен е регистър на длъжниците по дела на частните съдебни изпълнители, който е платен за всички други потребители и затруднява ползването. Би следвало да се въведе единен регистър за всички длъжници.

Събраните суми по изпълнителни дела през 2018г. – лв. са с 11% повече от тези през 2017г – 1 653 788.11 лв.

За СРС – 1 220 456.00 лв.

За КРС – 286 016.00 лв.

За РРС – 113 326.50 лв.

За ЧРС – 104 221.00 лв.

За ГРС – 102 964.00 лв.

Общо: 1 826 983.50 лв.

Постъпили и свършени изпълнителни дела

Година	Съд	Несвършени дела в началото на отчетната година	Постъпили дела през годината	Свършени дела през годината	Останали несвършени дела в края на отчетната година
2015г.	СРС	3184	583	840	2927
	КРС	3762	247	226	3783
	РРС	1213	113	181	1145
	ЧРС	1191	64	305	950
	ГРС	308	32	50	290
ОБЩО:		9658	1039	1602	9095
2016г.	СРС	2927	1391	810	3508
	КРС	3783	217	164	3836
	РРС	1145	62	295	912
	ЧРС	950	139	141	948
	ГРС	290	103	53	340
ОБЩО:		9095	1912	1463	9544
2017г.	СРС	3508	938	1541	2905
	КРС	3836	342	196	3982
	РРС	912	45	268	689
	ЧРС	948	198	130	1016
	ГРС	340	86	95	331
ОБЩО:		9544	1609	2230	8923
2018г.	СРС	2905	1020	920	3005
	КРС	3982	344	203	4123
	РРС	689	126	112	703
	ЧРС	1016	199	75	1140
	ГРС	331	84	115	300
ОБЩО:		8923	1773	1425	9271

6. Служба по вписванията

През 2018г. в службата по вписванията към РС Стара Загора са разгледани и вписани общо **13222 акта** – с 8% по – малко от тези през 2017г. /2017г. – 14447 акта, 2016г. – 15548 акта, 2015г. – 15431 акта/. В службата по вписвания при РС Казанлък през 2018г. са разгледани и вписани **8220 акта** – с 10% по – малко от тези през 2017г. /през 2017г. – 9128 акта, през 2016г. – 10862 акта, през 2015г. – 10747 акта/. В РС Чирпан през 2018г. е налице

намаление от 44% спрямо 2017г. на вписванията – **3351 бр.** През 2017г. са разгледани и вписани 5953 акта, през 2016г. са разгледани и вписани 6301 акта, през 2015г. са разгледани и вписани 5567 акта **В РС Раднево през 2018г. са извършени 1950 вписвания - намаление от 24% спрямо 2017г.** /2017г. – 2573 акта, 2016г. – 2464 акта, 2015г. – 2615 акта/. **В РС Гълъбово през 2018г. са разгледани и вписани общо 1829 акта - с 38% повече от тези през 2017г.** /2017г. – 1325 акта, 2016г. – 1269 акта, 2015г. – 1407 акта/

Освен с пряката си дейност – вписване на подлежащи на вписване актове – съдиите по вписванията през годината бяха ангажирани и с изготвянето на множество справки за други държавни органи, банки, граждани, справки по граждански и наказателни дела.

В заключение ще отбележа, че през отчетната година се запазва тенденцията за **добра работа на съдиите по вписванията и следва да се даде много добра оценка.**

7. Бюро “Съдимост”

В бюро “Съдимост” към РС Стара Загора през 2018г. са издадени общо бр. 23 948 броя свидетелства за съдимост /2017г. – 20211 бр., 2016г. – 21422 бр., 2015г. – 21042 бр./, т.е. **налице е увеличение от 18%**. Издадени са още **4819 бр.**– увеличение с 12% спрямо 2017г. /2017г. – 4284 бр., 2016г. – 6945 бр., 2015г. – 10326 бр./ **справки за съдимост. В РС Гълъбово са издадени 1834 бр.** /2017г. – 1991 бр., 2016г. – 1873 бр., 2015г. – 1899 бр./ **свидетелства за съдимост и 399 бр.** /2017г. – 455 бр., 2016г. – 383 бр., 2015г. – 502 бр./ **справки за съдимост, получени са и са обработени 84 бр.** /2017г. – 72 бр., 2016г. – 81 бр., 2015г. – 75 бр./ **бюлетини за съдимост, т.е тук като цяло е налице намаление в обема работа. В РС Чирпан през 2018г. са издадени общо 4780 бр.** справки за други съдилища, МВР и Прокуратури и свидетелства за съдимост на граждани /2017г. – 5438 бр., 2016г. – 4903 бр., 2015г. – 4817 бр./ **Издадените свидетелства за съдимост и служебни справки през 2018г. са с 12% по – малко от тези през 2017г.** През отчетния период в РС Раднево са издадени **2882 бр. свидетелства за съдимост и 518 бр. справки за съдимост** /2017г. – 2538 бр. свидетелства за съдимост и 497 справки за съдимост, 2016 г. – 3111 бр. свидетелства за съдимост и 604 справки за съдимост, 2015 г. – 3614 бр. свидетелства за съдимост и 571 справки за съдимост /. **Налице е увеличение в обема работа – с 14% са повече издадените свидетелства за съдимост и справки.** В отчетния доклад на РС Казанлък липсват конкретни данни за дейността на бюро съдимост.

През изминалата година не са допуснати никакви забавяния при издаването на свидетелствата и справките за съдимост, а така също и при

въвеждането на бюлетините за съдимост, поради което **служителите следва да получат много добра оценка за работата си.**

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

В ОС Стара Загора работят професионално подготвени съдии и съдебни служители. Същевременно не е възможно очакване на подобряване на качеството на съдебните дейности без интензивно и постоянно обучение за поддържане и усъвършенстване на нивото на компетентност и квалификация на кадрите. Това ниво трябва да се доусъвършенства и надгражда, за да отговаря на очакванията на обществото и динамично променящото се национално и общностно законодателство.

Считам, че обученията, организирани от НИП – пряко насочени към материята, представляваща интерес за съдиите от окръжните съдилища, са все още изключително недостатъчни, въпреки безспорната необходимост от организиране на такива в по-голям обем и обхват по материя, с оглед подобряване качеството на работа. Ограниченият брой обучения, съответно броя на участващите в тях, водят практически до невъзможност за пълноценно обучение на магистратите от ОС Стара Загора.

Идентично е положението и за съдебните служители на съда. На служителите трябва да се има доверие, както да се включват в процесите по вземане на решенията, така и да бъдат стимулирани да вземат решения в рамките на своята компетентност. **Добре би било да се организират повече обучения с практическа насоченост,** обучения за служители с ръководни функции, съвместни обучения за съдебните администратори и главните счетоводители, както и обучения за съдебните служители от общата администрация.

През 2018г. съдии и съдебни служители участваха в следните обучителни семинари:

- За периода 22.02.2018г. – 23.02.2018г. съдия Христо Симитчиев участва в обучение на тема: "Компетентност, признаване и изпълнение по граждански и търговски дела-Регламент 1215/2012. Европейска заповед за заповор на банкови сметки. Европейска заповед за плащане.", проведено в гр. София

- За периода 24.02.2018г. – 02.03.2018г. съдия Красимира Дончева участва в семинар на тема: "Новите разследващи технологии и защита на фундаменталните човешки права" в Скандичи, Флоренция, Република Италия, организиран от ЕМСО.

- За периода 21.03.2018г. – 24.03.2018г. съдия Атанас Атанасов участва в обучение на тема: "Международни правни средства в областта на конкурентното право на ЕС" в гр. Букурещ, Румъния, организирано от ERA

- За периода 25.03.2018г. – 28.03.2018г. съдия Атанас Атанасов участва в обучение на тема: "Отнемане на незаконно придобито имущество" в Брюксел, Кралство Белгия, организирано от ЕМСО

- За периода 25.03.2018г. – 28.03.2018г. съдия Пламен Златев участва в семинар на тема: "Задължение за предоставяне на вътрешноправни средства за защита съгласно Конвенцията. Преглед на съдебната практика по ЗОДОВ. Отговорност на държавата за вреди, настъпили от нарушение правото на Европейския съюз" в гр. София

- За периода 23.04.2018г. – 26.04.2018г. съдия Атанас Атанасов участва в семинар на тема: "Задължителна текуща квалификация на съдии при повишаване от районно на окръжно ниво-Гражданско право" в гр. София

- За периода 11.06.2018г. – 15.06.2018г. съдия Татяна Гьонева участва в семинар на тема: "Събиране на доказателства по наказателноправни въпроси" в гр. Люксембург, организиран от ЕИПА

- За периода 16.06.2018г. – 30.06.2018г. съдия Мариана Мавродиева участва в провеждане на кратък стаж за обмяна в Съдебно училище за магистрати, организирано от ЕМСО в гр. Барселона, Кралство Испания.

- За периода 21.06.2018г. – 22.06.2018г. съдии от наказателно отделение участваха в семинар на тема: "Актуални проблеми на съдебната практика във връзка с измененията и допълненията на НПК" в гр. Трявна

- За периода 27.06.2018г. – 29.06.2018г. съдия Татяна Гьонева взе участие в 50-та пленарна среща на членовете на Национална съдебна мрежа и мрежа за международно сътрудничество по наказателните дела

- За периода 29.06.2018г. – 29.06.2018г. съдия Соня Каменова участва в семинар на тема: "Актуални проблеми на съдебната практика при прилагането на нормите на ЗИДНПК" в гр. Пловдив

- За периода 04.07.2018г. – 05.07.2018г. съдия Татяна Гьонева участва в обучение на тема: "Актуални положения в защитата на личните данни в светлината на общия Регламент относно защитата на данните" в гр. Пловдив

- За периода 06.07.2018г. – 06.07.2018г. Ралица Матева /системен администратор в ОС Стара Загора/ участва в дискусия във връзка с прилагането на Общия регламент за защита на личните данни в гр. София

- За периода 24.09.2018г. – 28.09.2018г. Дарина Минчева /административен секретар в ОС Стара Загора/ участва в семинар на тема "Етичен кодекс и роля на съдебните служители в съда и прокуратурата" в гр. Брюксел, Белгия, организиран от ИСО

- За периода 14.10.2018г. – 20.10.2018г. съдия Атанас Атанасов участва в провеждане на стаж в гр. Загреб, Република Хърватия, организиран от Европейската мрежа за съдебно обучение (ЕМСО).

- По покана на Първоинстанционен съд-Катания, Италия делегация от ОС Стара Загора беше на посещение в гр. Катания в периода 22.10.2018г.-26.10.2018г. Групата се състоеше от Зам. председателя на ОС Стара Загора – Даниела Телбизова, съдия Румяна Бончева, административния секретар – Дарина Минчева и системния администратор – Ралица Матева. Посетени са Първоинстанционен съд-Катания, Съд за малолетни-Катания, Прокуратура-Катания и Кооперация Верре Моптана, конфискувана от Мафията. Делегацията се е запознала със структурата и функциите на посетените институции, с ежедневните задължения на съдиите, прокурорите и адвокатите.

- За периода 29.10.2018г. – 31.10.2018г. съдия Христо Симитчиев участва в обучение на тема: "Защита на потребителите. Практика на Съда на ЕС. Колективни иски по ГПК. Неравноправни клаузи в договорите" в гр. София

- За периода 02.11.2018г. – 02.11.2018г. съдии от ОС Стара Загора участваха в регионално обучение на тема "Актуални проблеми на съдебната практика при приложението на ГПК" в гр. Пловдив

- За периода 03.11.2018г. – 08.11.2018г. съдия Румяна Бончева участва в провеждане на едноседмичен стаж в гр. Страсбург, Р. Франция, организиран от Европейската мрежа за съдебно обучение (ЕМСО).

- За периода 11.11.2018г. – 11.11.2018г. съдия Пламен Златев участва в обучение "Престъпления, извършвани чрез използването на информационни и компютърни технологии. Киберпрестъпления. Измами с банкови карти. Виртуални валути." в гр.София

VII. ОРГАНИЗАЦИОННИ И ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА РЕШЕНИЕ

VII.1 Относно системата за изчисляване натовареността на съдилищата, във Връзка с Решение по Протокол №2/31.01.2018г. на КСКНСС и следващи решения

Практиката показва, че системата не работи достатъчно ефективно. Това е единодушното мнение на колегите от трите отделения в ОС Стара Загора. Ще наблегна на два момента:

1. Липсата на връзка между данните от СИНС и ЦССРД е основният източник на дисбаланс в разпределението между отделните съдии.

В момента ЦССРД осъществява еднопосочен трансфер на данни към

СИНС относно номера на делото, статистическия шифър, докладчика и първоначалния коефициент за тежест. Заложените в СИНС идеи за регулиране на броя на делата спрямо техния коефициент за тежест до момента имат само информативна стойност и не оказват пряко влияние върху броя на разпределените дела, което води до невъзможност за оценка за полезността на системата за изчисляване на натовареността на съдиите и оценка на достоверността на данните, заложи в нея. **Свързаността между двата софтуера следва да обезпечи разпределението на делата не на база брой постъпили дела, както е в момента, а на база сложността на делата, изчислена по СИНС.**

СИНС отчита тежестта на разпределените дела, **но не обезпечава съразмерност по такава тежест на разпределените дела между съдиите и де факто генерира само и единствено статистика за разпределените дела по съдии и тежест, без изравняването им по някакъв зададен критерий.**

2. На второ място считам, че натовареността само по статистически данни не дава действителна картина за реално извършената от съдията работа. Казано по друг начин в големите и натоварени окръжни съдилища /какъвто е ОС Стара Загора/ делата са не само повече като бройка, но и с по – голямо видово разнообразие и завишена фактическа и правна сложност.

Анализите на натовареността, изготвяни от ВСС до момента, се основават на наличната статистика за брой на постъпилите и на разглежданите дела по видове и отпуснатия/действително заетия щат от съдии в съответните съдилища. **Събираните от ВСС статистически данни са насочени към установяване на натовареността по щат, действителната натовареност и средната натовареност, но базирайки се само на броя дела, без да отчита тяхната сложност, или необходимо време за разглеждането им.** Т.е. предварителната презумпция за еднородност на делата не дава реалистична оценка за действително изразходваното време за разглеждане на дела от различен характер, съответно за индивидуалната натовареност на съдиите и натовареността на отделните съдилища.

Така например статистическите данни /изнесени в сайта на ВСС/ показват, че в най – високо натоварения съд в страната – Сп. нак. съд през 2017г. са свършени общо 6924 бр. дела /натовареност 30.37/, в т.ч. НОХД – 171 бр. /2.47% от общия бр. дела/, разпити – 430 бр. /6.21% от общия бр. дела/ и чнд други – 6323 бр. /91.32% от общия бр. дела/, т.е. **97.53% са чнд.** През първото полугодие на 2018г. в Спец. Нак. съд са свършени общо 3632 бр. дела /натовареност 31.86/, в т.ч. НОХД – 116 бр. /3.19% от общия бр. дела/, разпити – 262 бр. /7.22% от общия бр. дела/ и чнд други – 3254 бр. /89.59% от общия бр. дела/, т.е. **96.81% са чнд.** Като окръжен съд ОС Стара Загора разглежда първоинстанционни и въззивни наказателни, граждански и търговски дела.

Достатъчно е само да упомена с колко решения и определения се произнася в рамките на една година съдия в окръжен съд по едно единствено дело по несъстоятелност, имайки пред вид, че те не се отчитат като бройки в статистиката, както и факта, че колкото по – голям е съдът, толкова повече са тези дела.

Също така отчитам, че статистиката не държи сметка за сложността на делата, а също и за натовареността на съдиите с други дейности, които не са пряко свързани с работата по разпределените им дела — участие при произнасяния в съдебен състав, участия в различни видове комисии, участие в работни групи, организиране на обучителни и други мероприятия с цел повишаване на квалификацията на съдиите и т.н.

През 2017г. свършените въззивни дела в ОС Стара Загора са 42% от общия бр. свършени дела, а през 2018г. – още повече – 46%. Участието в състав се явява допълнително натоварване за всички съдии, което не се отчита в статистическите таблици. Делото се брой само на съдията – докладчик.

VII.2 Относно промените в ЗСВ – ДВ 49/12.06.2018г.

След промените в ЗСВ от 12.06.2018г. председателят на Върховния административен съд вече може да командирова магистрати от районните и окръжните съдилища в административните, а Инспекторатът към ВСС има достъп до банкова тайна при съгласие на засегнатия магистрат. Така ИВСС може да получава информация за банковите сметки на онези магистрати, за които се установят несъответствия в декларациите. Инспекторатът, чрез информационната система на БНБ, ще получава данни и за номерата на сметките, техните титуляри и упълномощените да се разпореждат с тях, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници. Този достъп обаче ще става само след изричното съгласие на проверявания магистрат. Ако някой съдия, прокурор, или следовател не желае да даде съгласие, тогава Инспекторатът ще иска разрешение за разкриване на банковата тайна от съответния районен съд.

Удължен бе срока за извършването на проверката на имуществените декларации на магистратите от три на шест месеца.

Приеха се и разпоредби, с които се ускоряват конкурсните процедури и тези за избор на административни ръководители. Срокът за изготвянето на комплексна оценка на съдия, прокурор или следовател от Комисията за атестирането и конкурсите към съответната колегия на ВСС започва да тече от откриване на процедурата с решение на КАК, а не както беше досега - от постъпване на предложение.

Решено бе да не се провежда периодично атестиране на магистрати след навършване на 60-годишна възраст.

С промените се дава възможност на председателя на ВАС да командирова съдии от районно и окръжно ниво в т. нар. “малки“ административни съдилища. По този начин ще се осигурява по-добро кадрово обезпечаване на тези органи, докато местата не се запълнят след конкурс.

Приет е текст, според който магистратите няма да получават обезщетение до 20 заплати при напускане на системата, ако имат висящо дисциплинарно производство.

Националният институт на правосъдието вече ще осъществява и задължително въвеждащо обучение на съдиите, прокурорите и следователите след назначаването им, както и на съдебните заседатели за първи мандат. Обучение за повишаване на квалификацията ще има обаче и за членовете на ВСС и инспектората.

Съдиите, прокурорите, следователите и съдебните служители, които са временни преподаватели вече могат да разработват учебни материали, самообучителни ресурси и публикации, необходими за обучителната дейност на НИП.

VII.3 Относно промените в ГПК

1. Приети и обнародвани ДВ 42/22.5.2018г.

Най-съществените изменения са: процедура за искове с малък материален интерес, особени правила относно граждански дела при действие на международни договори /Хагска конвенция от 2007г. за международното събиране на издръжка на деца/, в АПК относно теченето на срокове и в ЗЗД – относно спирането или прекъсването на давността при предявен частичен иск.

По-долу са маркирани накратко:

а/ Изменение в ЗЗД – относно спирането или прекъсването на давността при предявен частичен иск:

В Заключителните разпоредби на ЗИД на ГПК се прави допълнение в ЗЗД, в уредбата на давността. Създава се чл. 116а: Когато вземането е предявено частично, давността се спира, или прекъсва само за предявената част. Съгласно смисъла на изменението за останалата част, която е непредявена тече съответната давност по ЗЗД.

б/ Разлика в теченето на сроковете по ГПК и АПК:

В Заключителните разпоредби на ЗИД на ГПК се прави допълнение в АПК. Съгласно чл. 144 АПК е налице субсидирано прилагане на ГПК: За неуредените в този дял въпроси се прилага ГПК. Сега се добавя: “с изключение на чл. 61, ал. 2“. Съгласно чл. 61, ал. 2 ГПК сроковете спират да текат за страните през дните, обявени за официални празници по чл. 154, ал. 1 КТ, както и по време на съдебната ваканция по чл. 329 ал. 1 ЗСВ. Това означава, че

в производството по АПК това спиране на срока по чл. 61, ал. 2 няма да се прилага и сроковете ще текат.

в/ В уредбата на прекратяване при висящ процес:

В чл. 126, ал. 1: Когато в един и същ съд, или в различни съдилища има висящи две дела между същите страни, на същото основание и за същото искане, по-късно заведеното се прекратява служебно от съда. С допълнението в чл. 126, ал. 1 накрая се добавя “с изключение на делата за присъждане на първоначално непредявената част от вземане, предмет на дело по вече висящ частичен иск“.

г/ Създава се процедура за искове с малък материален интерес:

Създава с специална европейска процедура за искове с малък материален интерес. Производството е по Регламент (ЕО) № 861/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007г. Предвиден е триинстанционен процес, като първа инстанция е районният съд, втора – окръжния и трета – ВКС при условията на чл. 280. Налице е и възможност за молба за преразглеждане на решението, постановено в рамките на европейската процедура за искове с малък материален интерес, при условията и по реда на чл.18 от Регламент (ЕО) № 861/2007 на ЕП и на Съвета пред съответния апелативен съд. Ответникът по тази молба има едноседмичен срок от получаването да даде отговор, а апелативният съд я разглежда в закрито заседание, освен ако не прецени да е в открито.

д/ Особени правила относно граждански дела при действие на международни договори /Хагска конвенция от 2007г. за международното събиране на издръжка на деца/:

Създава се нова осма част в ГПК, посветена на признаване и изпълнение на съдебни решения при действието на Конвенцията за международното събиране на издръжка на деца и на други членове на семейството (Хагска конвенция от 2007г.)

Предвижда се ред за издаване на документи за признаване, или допускане изпълнението на българско съдебно решение. По писмена молба на страна, първоинстанционният съд, разгледал делото, издава документите, които придружават молбата за признаване и изпълнение на съдебно решение в друга държава – страна по Хагската конвенция от 2007г.

Създава се производство по признаване и допускане на изпълнението на съдебни решения, постановени в държави – страни по Хагската конвенция от 2007г. като се предвиждат два варианта: пряко признаване и съдебно признаване.

С присъединяването към Хагската конвенция от 2007г. за издръжките България става част от общо правно и съдебно пространство, основано на принципа на взаимното признаване на решения, постановени в държавите,

прилагащи правилата на конвенцията. Целта на конвенцията е да бъде осигурено ефективното събиране на издръжка за деца и за други членове на семейството, независимо от това дали задължението за издръжка е възникнало в определена държава при прилагането на определено национално право от компетентната за тази страна юрисдикция, а изпълнението налага извършването на действия в друга държава.

е/ Изпълнение срещу държавни учреждения:

Чл. 519 ал. 2 се изменя така:

“Паричните вземания срещу държавни учреждения се изплащат от предвидените за това средства по бюджета им. За тази цел изпълнителният лист се предявява на финансовия орган на съответното учреждение. Ако няма такива средства, съответният първостепенен ръководител с бюджет предприема необходимите мерки, за да се предвидят най-късно в следващия бюджет.“

В чл. 520 се правят следните изменения и допълнения: АLINEЯ 1 се изменя така: “Не се допуска изпълнение върху средствата по банковите сметки на общините и другите бюджетно субсидирани заведения, постъпили като субсидия, трансфер или временен безлихвен заем от държавния бюджет, включително чрез бюджетите на общините или чрез други бюджети.“ В ал. 2 накрая се добавя “и свързаното с тях национално съфинансиране, както и върху средствата от авансово финансиране, когато са предоставени за сметка на държавния бюджет, включително и чрез сметки за средствата от Европейския съюз“

2. Приети и обнародвани ДВ 65/07.08.2018г.

С приетите изменения в ГПК, **съдебната ваканция се оказа първата и последната, в която не текат съдебните срокове по граждански дела.** Законодателят даде крачка назад в това отношение, след като се отказа да допълва и изброява изчерпателно всички изключения от въведеното правило с предишното изменение. **В този смисъл, считано от 1 септември 2018г. отпада правилото, че съдебните срокове спират да текат за страните през дните, обявени за официални празници по Кодекса на труда, както и по време на съдебната ваканция по Закона за съдебната власт.**

Чрез измененията се въвежда също, че исковете на и срещу потребители се предявяват пред съда, в чийто район се намира настоящият адрес на потребителя, а при липса на настоящ адрес – по постоянния. Исковете за обезщетение по Кодекса за застраховането на увреденото лице срещу застраховател, Гаранционния фонд и Националното бюро на българските автомобилни застрахователи се предявяват пред съда, в чийто район към момента на настъпване на застрахователното събитие се намира настоящият или постоянният адрес на ищеца, неговото седалище, или по местонастъпване на

застрахователното събитие. С приетите промени се цели да се намали натовареността на съдилищата в столицата, като се въвежда нова подсъдност на потребителските и застрахователните дела.

VII.4 Относно промени в търговското законодателство

Промените в търговското законодателство са в няколко насоки:

1. Променен е редът за прехвърляне (продажба) на цяло предприятие, или на дялове от дружества с ограничена отговорност, в които има нает персонал на трудови договори. Промените в Търговския закон, в сила от 22.12.2017г., засегнаха реда и начина на прехвърляне на предприятия, в които има назначен персонал, но и които са имали нает персонал до три години назад, считано от деня на прехвърляне на предприятието. С промените през 2018г., обнародвани в ДВ бр.15 от 2018г. и в сила от 16.02.2018г., в чл.16 се създадоха нови три алинеи: 2, 3 и 4 от ТЗ. В чл.129, ал.2, с изменението на текста от 16.02.2018г., беше направено допълнение, че прехвърлянето на дружествения дял се извършва с договор, сключен с нотариално удостоверяване на подписите и съдържанието, извършени едновременно, и се вписва в търговския регистър, след представяне от управителя на дружеството и от праводателя на декларация по образец, че няма изискуеми и неизплатени задължения по ал.1. Член 16, ал.2 – 4 се прилагат съответно. И този текст влиза в сила от 16.02.2018 г.

2. Промени има и в основанията, при наличието на които се предполага, че търговец е изпаднал в несъстоятелност – чл.608, ал.1, т.4 от ТЗ. Тези обстоятелства не касаят търговската дейност на търговеца, а са свързани с допуснати от търговеца нарушения на трудовото законодателство.

3. Правото на Инспекцията по труда да подава иски молби пред търговския съд, за да иска обявяване на търговец в несъстоятелност – чл.625 от ТЗ. След 31.03.2018г. ще започне да се прилага допълнената разпоредба на чл.625 от ТЗ, която даде право на Инспекцията по труда да подава искова молба до съда за откриване на производство по несъстоятелност. Тя има право да го упражни не във връзка със свои вземания към търговеца – работодател, а когато в рамките на контролните си правомощия е установила, че съответният търговец, който е и работодател по смисъла на КТ, има изискуеми и неизпълнени за повече от два месеца задължения за трудови възнаграждения към най-малко една трета от работниците и служителите си, включително и бивши такива работници.

4. Промяната на чл.687, ал.1 от ТЗ от 16 февруари 2018г. задължава синдика да впише служебно в списъка на приетите вземания вземането на работник или служител, произтичащо от трудово или прекратено трудово

правоотношение с длъжника, което не е погасено по давност. Този текст на чл.687, ал.1 от ТЗ продължава тенденцията, очертана с последния пакет от промените от 22.12.2017г. на трудовото и търговското законодателство, да се възлагат нови задължения на различните институции, когато се касае за защита на правото на вземанията на работниците и служителите за работните им заплати.

5. Работниците и служителите, като пълноправни кредитори на предприятието длъжник, могат да участват в одобряване на план за стабилизация – чл.789 от ТЗ. С чл.789, ал.1, т.2 от ТЗ се дава право на работниците, в качеството им на кредитори, да гласуват предложени план за стабилизация отделно в своя клас. В случая промяната от 16 февруари 2018г. разширява обема на работниците, които са включени в този клас кредитори.

VII.5 Относно промените в закона за банковата несъстоятелност – ДВ 22/13.03.2018г.

На 13.03.2018г., в ДВ №22, бяха обявени промените в Закона за банковата несъстоятелност. Промените могат да бъдат разделени на две групи.

Първата група промени касае общи изменения в режима на банковата несъстоятелност. Част от важните промени са, както следва:

1. Временният и постоянният синдик нямат право да заличават учредени от длъжници обезпечения до началото на процедурата по осребряване, освен когато вземането на банката е изцяло погасено чрез парично плащане.

2. Недействителност на сделки, при които вземане с произход от банката е прехвърлено на трето лице, когато прехвърлителят не е получил в разумен срок имущество – парични средства или активи (различни от вземане за цена), съразмерни на прехвърленото вземане.

Недействителността по-горе може да бъде обявена от съда по иск на временния или постоянен синдик, както и на фонда за гарантиране на влоговете. Исковете се подават в 5-годишен срок от откриване на производството по несъстоятелност. Висящото съдебно дело е основание за спиране на друго съдебно или изпълнително дело, ако негов предмет е вземане на такова трето лице.

3. В случай на обявяване на недействителност от съда, третото лице губи качеството си на кредитор, ако неговите вземания са основани на недействителната сделка.

Втората група промени касае специално Корпоративна търговска банка – в несъстоятелност (КТБ)

VII.6 Относно промените в НПК

1. С измененията в НПК от 05.11.2017г. **се изпълняват очакванията на обществото за реформа в българския наказателен процес**, който е един от най – формализираните в Европейския съюз. Пряката последица от това са поредицата осъдителни дела за бавно правосъдие в Европейския съд по правата на човека.

Приложението на част от новите разпоредби предизвика през 2018г. въпроси в магистратските среди, в т.ч. и в ОС Стара Загора. Ще очертая някои от тях:

a/ Въведените нови основания за прекратяване и спиране на наказателното производство:

- чл.24, ал.1, т.8а от НПК: Не се образува наказателно производство, а образуваното се прекратява, когато “извършеното деяние съставлява административно нарушение, за което е приключило административнонаказателно производство”;
- чл.24, ал.4 от НПК: “Наказателното производство се прекратява на основание ал. 1, т.8а, ако в случаите по чл.25, т.5 в едномесечен срок от спирането не е направено предложение за възобновяване на административнонаказателното производство или предложението не е уважено”;
- чл.25, т.5 от НПК: Наказателното производство се спира, когато “за същото деяние, което е престъпление, е приключило административно наказателно производство”.

Наказателните съдии в ОС Стара Загора се “сблъскаха“ с тези промени най – вече като въззивна инстанция.

От съвкупния анализ на тези разпоредби може да се направи извод, че основанието за прекратяване по т.8а визира хипотеза, при която за деянието, предмет на наказателното производство, срещу дееца е било проведено и е “окончателно” приключило /първо по време/ административнонаказателно производство. Наличието на приключило административнонаказателно производство следва да е безусловно установен факт и да няма възможност за възобновяването му по ЗАНН.

Във всички останали случаи при започнало наказателно производство следва да се проведе процедурата по чл.24, ал. 1 от НПК и едва след изчерпването ѝ, ако в едномесечен срок от спирането не е направено предложение за възобновяване или то е отхвърлено, да се пристъпи към прекратяване на наказателното производство.

Както актът за спиране на производството, така и актът за прекратяването му подлежат на контрол.

Тук следва да се съобразят още и направените в ЗАНН изменения във връзка с института на възобновяването на административнонаказателните производства.

б/ Изменения в Глава 19 “Предаване на съд и подготвителни действия за разглеждане на делото в съдебно заседание”

Основната цел на направените промени е ускоряване на наказателното производство, като най-съществените изменения са свързани с въвеждането на института на разпоредителното заседание. То се провежда само в първата инстанция по дела от общ характер, когато производството е образувано по внесен обвинителен акт. **Провеждането на разпоредително заседание може да доведе до ускоряване на наказателния процес,** доколкото две съдебни инстанции се произнасят още в началото му по въпроса за извършени на досъдебната фаза съществени процесуални нарушения. Преценката на първоинстанционния съд, че не са извършени такива нарушения, подлежи на контрол с частна жалба или протест на основание чл. 249, ал. 3 НПК, която допуска определението на съда относно това дали е налице процесуално нарушение /независимо дали в смисъл, че такова е допуснато, или не/ да се обжалва /препратката към чл. 248, ал. 1, т. 3 НПК/. Законодателят ограничава страните да правят подобни възражения след провеждане на разпоредителното заседание.

В този стадий на съдебната фаза по делата от общ характер съдията-докладчик не разполага с правомощия нито да спира наказателното производство на основание чл.25, т.5 от НПК, нито да го прекратява по чл.24, ал.1, т.8а от НПК, нито може да констатира, че деянието, описано в обвинителния акт, съставлява административно нарушение.

Само по делата от частен характер на основание чл.247а, ал.2, т.2 от НПК съдията-докладчик е оправомощен да реализира правомощия по чл.250, ал. 1, т.1 и 2.

Съгласно чл.250, ал.1, т.1 от НПК съдът в разпоредително заседание може да прекрати наказателното производство на основание чл.24, ал.1, т.8а от НПК. Това правомощие се осъществява в ограничен кръг от случаи - само когато предпоставките за прекратяване са били налични в хода на досъдебната фаза, но по някакви причини прокурорът е бездействал.

Също така, на основаниис чл.250, ал.1, т.2 вр. ал.2 от НПК съдът може да прекрати наказателното производство, когато установи “от пръв поглед”, че описаното в обвинителния акт деяние е флагрантно административно нарушение. При тези хипотези съдът прекратява наказателното производство и на основание чл.250, ал.2, изр.2 изпраща делото ведно с веществените доказателства на компетентния административнонаказващ орган.

В този стадий /на разпоредително заседание/ съдът не може да спира наказателното производство - в чл.251, ал.1 от НПК е изключено основанието за спиране по чл.25, т.5 от НПК.

В същинското съдебно заседание съдът може както да спира, така и да прекратява наказателното производство — чл.289, ал.1 вр. чл.24, ал.1, т.8а и ал.4 и чл.290, ал.1 вр. чл.25, т.5 от НПК.

Съществено е изменението в чл.301, ал.4 вр. ал.1, т.2 — съдът има правомощие, когато прецени, че деянието не съставлява престъпление, да се произнесе дали съставлява административно нарушение.

Съответно, съгласно чл.305, ал.6 от НПК в тези случаи подсъдимият следва да бъде признат за невинен и да му наложи административно наказание, когато извършеното деяние се наказва по административен ред в предвидените в особената част на НК случаи или когато съставлява административно нарушение, предвидено в закон или указ.

в/ връщане на делото на прокурора от разпоредително заседание

Сърцевината на въпросите, които се разглеждат в разпоредителното заседание, е т. 3 на чл. 248, ал. 1 — допуснато ли е на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия, на пострадалия, или на неговите наследници. Тази разпоредба всъщност съдържа в себе си решаване на тези въпроси, които са основна цел на разпоредителното заседание. Смесът на т. 3 е всички лица, евентуални бъдещи страни в процеса /наречени от законодателя в чл. 248, ал. 5 “прокурорът и лицата по чл. 247б, ал. 1 и 2”/, да вземат отношение по този въпрос и впоследствие да нямат възможност нито пред въззивния съд, нито пред касационния съд, а още по-малко пред първоинстанционния съд да поискат прекратяване на съдебното производство и връщането на делото на досъдебната му фаза. Целта на законодателя е напълно законосъобразна и справедлива — ускоряване на процеса и разглеждането му в разумен срок.

С измененията в НПК /в сила от 05.11.2017г./ законодателят възприе нова философия за института на съществените процесуални нарушения на досъдебното производство.

За първи път чрез разпоредбата на чл. 249, ал. 4 от НПК е направен опит те да бъдат дефинирани, при това изчерпателно. В крайна сметка практиката ще покаже дали този подход на изброяване на съществените и отстраними процесуални нарушения е по-добър и по-ефективен. Могат да се направят следните изводи:

- чрез разпоредбата на чл. 249, ал. 4 НПК са дефинирани процесуалните нарушения, които са съществени и отстраними, като**

при това са изброени изчерпателно.

- **изоставено е разрешението делото да се връща на прокурора и когато са ограничени, или нарушени процесуалните права на защитника на обвиняемия /чл. 248, ал. 2, т. 3 от НПК отм./.** Следователно, нарушаването на правата на защитника не може да е предмет на обсъждане и на съответно решаване от съда в разпоредителното заседание за предаване на съд.
- **Разпоредбата на чл. 249, ал. 4 от НПК дефинира кои допуснати процесуални нарушения са съществени и отстраними. При систематичното тълкуване с чл. 249, ал. 2 от НПК следва несъмнен извод, че когато е констатирано някое от така изброените нарушения, делото задължително се връща на прокурора, за да бъдат отстранени същите.**

Много наказателни съдии задават логичния въпрос: “Щом съдията – докладчик не може да върне делото веднага, след като забележи допуснати отстраними съществени нарушения на процесуалните правила на досъдебното производство, а трябва първо да насрочи разпоредително заседание с призоваване на страните, както и да дочака евентуално обжалване на акта, дали производството не се забавя поне още с един месец?”

г/ промяна в стандарта за произнасяне по въпроса за мярката за неотклонение, взета и изпълнявана спрямо подсъдимия в съдебната фаза на процеса.

Преди промяната в НПК /от.05.11.2017г./ произнасянето се извършваше на основание чл. 270 от НПК, но **при изричната забрана на чл. 270, ал.2 /сега променена редакция/ при произнасянето си съдът да обсъжда наличието, или липсата на обосновано предположение за извършено престъпление. Съдът следователно можеше да се ограничи в произнасянето си само до наличие, или отпадане на рисковете от укриване на подсъдимия, или извършване на престъпление. Това произнасяне, обаче, не кореспондираше със стандарта на чл.5, §4 от ЕКПЧ, изискващ националният съдия при произнасяне по въпроса за задържането на едно лице да се произнесе по “законосъобразността” на това задържане. Съгласно чл.5, §1, б. с от Конвенцията законосъобразно е това задържане, което се осъществява при наличие на обосновано предположение за извършено престъпление и кумулативно с това - наличие на риск от укриване или извършване на престъпление от съответния обвиняем или подсъдим. Доколкото чл.270, ал.2 от НПК забраняваше на съда да се произнесе по обоснованото предположение за извършено престъпление, произнасянията на съда по мерките за неотклонение в съдебната фаза не съответстваха на стандарта на чл.5, §4**

от ЕКПЧ. Това доведе до повече от десетилетие, в което България беше осъждана от ЕСПЧ за нарушаване на правото по Конвенцията за законосъобразността на задържането в съдебната фаза.

Произнасянията след 5 ноември 2017г. по мярката за неотклонение в съдебната фаза трябва да обхващат задължително произнасяне и по наличието на обосновано предположение за извършено престъпление от подсъдимия, а съдиите, които са се произнасяли по мерки за неотклонение на досъдебното производство, след тази дата нямат пречка да участват в разглеждането на делото в съдебната фаза.

Това създава сериозни притеснения, защото се задава едно съмнение у съдиите дали след като се произнесе по обоснованото предположение, съдът няма вече да е изразил предубеденост по въпроса за участие на лицето в извършено престъпление, за което е внесен обвинителен акт в съда.

Становището на много наказателни съдии е, че новото законодателно решение поставя съдилищата в позицията да се разхождат “по тънкия лед“ между произнасянето по предположението и възможността да издадат вътрешното си убеждение. Този конфликт е разрешим, като се допусне разглеждане на мерките за неотклонение в съдебната фаза на процеса от друг съдебен състав на съда, който разглежда наказателното дело, каквато е практиката на някои европейски държави /като Франция например/.

д/ промяна в подсъдността /чл.411а, ал.1 НПК/

С промените от 05.11.2017г. се промени и подсъдността на делата срещу лица с особена обществена позиция по отношение на някои извършени от тях престъпления. Разглеждането им се прехвърли от компетентността на Софийския градски съд в Специализирания наказателен съд /в чл. 411а, ал. 1, т. 4 НПК/. Малко след приемането на тези текстове ВКС внесе искане пред Конституционния съд за обявяването им за противоконституционни. В мотивите си ВКС акцентира върху това, че критерият за определяне на подсъдността на делата, разглеждани от Специализирания наказателен съд, следва да е предметът на делото, а не качеството на извършителя на престъпление. Според върховните съдии “определянето на подсъдността на специализирания съд съобразно субекта на престъпление, го характеризира като извънреден съд. Още повече този извод се потвърждава от съчетаването на специалното качество на субекта, като определящо подсъдността на делото, със специална процедура, по която се разглежда делото, установена законодателно за специализирания съд“ /законът предвижда по-кратък срок за насрочване на делото в разпоредително заседание например/.

2. Промените в НПК –ДВ 7/22.01.2019г.

С последните промени в НПК обвинителният акт няма да се прочита в съдебната зала, а председателят на състава прави доклад. Съдът е длъжен да връчи препис от обвинителния акт на подсъдимия, съгласно чл. 247б, ал. 1 от НПК, поради което той ще е запознат подробно с обвинението. В закона обаче не е разписано задължение за връчване на обвинителния акт на защитника, пострадалия и ощетеното юридическо лице /арг. от чл. 247б, ал. 2 от НПК/, поради което в случай, че не са идвали в деловодството на съда да се запознаят с делото, същите ще чуят за първи път обвинението в съдебната зала. Това създава затруднения и риск от непълноценно упражняване на правото на защита от тези лица. **Не е разписано ясно и конкретно в какво се състои докладът на председателя на съдебния състав.**

Окончателно беше допълнена ал. 7 на чл. 63 НПК, която урежда кой се уведомява незабавно за нечие задържане. Като към семейството и работодателя на обвиняемия, беше добавено “или друго посочено от обвиняемия лице“.

Другият коментиран момент в последните промени в НПК е новата ал. 9 в чл. 63 НПК: “Уведомяването по ал. 7 по отношение на конкретно лице може да се отложи за срок до 48 часа, когато е налице неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата, или физическата неприкосновеност на лице, или когато е наложително предприемане на действия от разследващите органи, чието възпрепятстване би затруднило сериозно наказателното производство“ Отлагането на това уведомяване се прилага с оглед на особените обстоятелства на всеки конкретен случай, като не надхвърля необходимото и не се основава само на вида или тежестта на извършеното престъпление

Решението за отлагане на уведомяването с до 48 часа се взема от прокурора, който се произнася с мотивирано постановление. А постановлението му подлежи на обжалване от обвиняемия, или от неговия защитник пред съответния първоинстанционен съд. Съдът незабавно разглежда жалбата еднолично в закрито съдебно заседание и се произнася с определение, което е окончателно.

С промените в НПК беше допълнена разпоредбата на чл. 96, който регламентира възможността за отказ от защитник. Сега в нея изрично се записва, че последиците от това се разясняват на обвиняемия. А това разяснение, както и причините, поради които се отказва от защитник, се отразяват в протокол. “Обвиняемият има право във всеки момент на производството да оттегли отказа си от защитник, като извършените до този момент процесуални действия запазват процесуалната си стойност. При

оттегляне на отказа от защитник на обвиняемия незабавно се осигурява възможност да упражни правата си по чл. 55“ предвижда НПК.

VII.7 **Относно ЗМИП /ДВ 27 от 27.03.2018 г., изм., бр. 94 от 13.11.2018 г., в сила от 1.10.2018 г./**

В края на март 2018г. бе обнародван новият Закон за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), който официално въвежда в българското право изискванията на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

И след приемането на новия Закон за мерките срещу изпирането на пари духът и основните положения в материята останаха непроменени, но същевременно се въведоха редица различни изисквания. **Ето някои от посъществените.**

а/ Публичен регистър на действителните собственици на компаниите

Компаниите следва да идентифицират физическите лица, които са действителните им собственици, както и да ги публикуват по партидите на юридическите лица в Търговския регистър и в регистър БУЛСТАТ. Последно заложеният срок за оповестяване на действителните собственици е 1 февруари 2019г., като законът задължава да се публикува "подходяща, точна и актуална" информация, което означава, че следва внимателно да се проследява дали физическото лице все още има качеството на действителен собственик и дали друг не го е придобил.

б/ Завишено внимание спрямо "видните политически личности"

Дефиницията за "видни политически личности" беше значително разширена от новата директива, поради което новият ни национален закон определя като такива не само чуждестранните лица, а и местните такива. Законът изброява редица категории длъжностни лица, които попадат в това определение - държавни глави, премиери, министри и зам.-министри, депутати, конституционни и върховни съдии, членове на управителни органи на централни банки, посланици и др.

в/ Подход, основан на оценката на риска

Думата "риск" е една от най-често повтарящите се в новия закон, което не е случайно предвид логиката на самата директива. Според вида на риска например задължените организации ще могат да прилагат опростена комплексна проверка, или пък ще се налага разширена комплексна проверка. В този контекст те ще трябва да си изготвят стройни правила, за да могат да са отчетни пред надзорния орган и да защитят преценките, които са направили.

Може да определим оценката на риска от изпиране на пари като основна мярка за превенция по смисъла на закона. Задълженията за извършване на оценка на риска са изведени като отделна Глава седма от закона – както национална оценка на риска, така и изготвяне на оценка на риска от задължените субекти.

г/ Висши ръководни длъжности и тяхната отговорност

Законът въвежда понятието "служител на висша ръководна длъжност. Функциите на служителите на висша ръководна длъжност са разнородни, като заслужава да се отбележи, че за прилагането на опростените комплексни проверки се изисква одобрение от такъв служител. Новата дефиниция за "служител на висша ръководна длъжност" заслужава внимание и поради отдавна съществуваща норма в НК – чл. 253б, която предвижда в немаловажни случаи лишаване от свобода до три години и глоба от хиляда до три хиляди лева за длъжностно лице, което наруши или не изпълни разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари.

д/ Вътрешни политики и защитата на личните данни

Задължените организации приемат вътрешни правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари. Тези правила и процедури подлежат на утвърждаване от дирекция "Финансово разузнаване" на ДАНС.

Положителните резултати в края на 2018г. са добра база за следващата година за утвърждаване образа на ОС Стара Загора като стабилна, отговорна и високо професионална институция, чиито водещи приоритети са утвърждаване върховенството на закона в съчетание със справедлив, бърз и ефективен съдопроизводствен процес.

В тази връзка бих искал най-сърдечно да благодаря на всички съдии и служители за положените усилия, професионализъм и всеотдайност, с които показаха на обществото и създадоха нагласа в него, че е създаден действащ механизъм за подобряване дейността на съдебната власт, че съдът е справедлив и безпристрастен – гарант за правата на гражданите и обществения интерес.

Поздравявам всички съдии и съдебни служители от съдебния район на ОС Стара Загора за ползотворната им работа през изминалата година и им пожелавам през 2019г. да реализират още по-добри професионални успехи.

**Административен ръководител
Председател
на Окръжен съд Стара Загора**

/Красимир Георгиев/